

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 27. maj 2009

- *Intervju s častno občanko Marijo Gorše Perháj*
- *Napoved prirediteljev ob občinskem prazniku 2009*

KAZALO:

Županov uvodnik	3
Program prireditev ob občinskem prazniku	4
Osrednja občinska slovesnost	5
Pogovor z Marijo Gorše - Perhaj	6
Javni razpis za najem športne dvorane	7
Povzetek letnega poročila VOKA, Ekološki otok v Dolščakih	8
Projekt Pasavček	9
Obisk ministra za šolstvo na šoli	10
Srečanje s pisateljico, Srečanje s starši, Uspeh Anje Juvanec	11
Tek trojk, 13. Krpanov kros	12
Dan treh generacij, Miha Žužek med najboljšimi igralci	14
Program »Turjaški dnevi 2009«	15
Drugi večer kvartetov Turjak 2009	16
Izšel je tretji zbornik »Pesem si«	17
Predavanje o rimskem zidu, Prva velikolaška tržn ca	18
Pravljinski svet naših krajev	19
Svetovni dan knjige	20
Materinski dan v Robu, Dosežki KUD Rob	21
Velikolaški festival	22
Sedemnajsti pohod po Velikolaški kulturni poti	23
Lokostrelci na Turjaku, Tekmovali smo v Italiji	24
Mali nogomet - Mina	25
Namizni tenis, Cestno kolesarstvo	26
Polnjenje življenjske energije	27
Pomlad na Gradežu	28
Zaključek praznovanja na Gradežu	30
Delavnica oskrbe travniških sadovnjakov	31
Naravo ohranjamo zaradi sebe	32
Parnas vabi	33
Ulaka 2009	34
Ptice mokrišč in bistre vode	35
Novičke iz VRT-a	36
Regijski kviz Mladi in kmetijstvo	37
Nova pridobitev doma veteranov v Krvavi Peči	38
Moto sekcija društva Krpan	39
Jubileji Marije Grebenc in Ane Zakrajšek	40
Utrinki občnega zbora društva upokojencev	41
Podjetniške novice	42
Pisma	43
Iz poslanske pisarne	44
Stranke	45
Na obisku ... v domačem kraju	46
Pisma	48
Zadnje slovo od predsednika KUD Marij Kogoj	49
V spomin	48
Kino spored	49
V spomin/Zahvale	50

TROBLA

glasilo

Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

ISSN 1408-5852

Tisk: Tiskarna Peterlin, s.p.

Letnik 15, številka 3,

Naslov uredništva:

27. maj 2009

Trobla, Levstikov trg 1,

Izhaja sedemkrat letno,

1315 Velike Lašče.

gospodinjstva v občini prejmejo

glasilo brezplačno.

Tel.: 01/781 03 70

Naklada: 1.510 izvodov

E-pošta: trobla@velike-lasce.si

Izdajatelj: Občina Velike Lašče

Izdajateljski svet: Anton Zakrajšek,

Prispevke za Troblo

Anton Benjamin Strah,

lahko oddate tudi

Peter Podlogar,

v nabiralnik, ki se nahaja

Urša Vesel, Andrej Kraševc,

v hodniku

Franci Pečnik, Urša Modic,

pritličja občinske stavbe.

Jože Starič, Franci Modic

Odgovorna urednica:

Majda Kovačič Cimperman, v.d.

Uredniški odbor: Nuša Dedo Lale,

Majda Kovačič Cimperman,

Ana Porenta, Veronika Vasič,

Boris Zore

Lektoriranje: Nuša Dedo Lale

Prelom: Moj Repro, d.o.o.,

Fotografija na naslovnici:

Krvava Peč

Kukavičevke z mokrišča ob Rašici,
foto Metka Starič.

Naslednja Trobla
izide v sredo
8. julija 2009.

Prispevke oddajte
najpozneje
do 24. junija 2009.

Dežurni telefon za vodovod je: 051 619 577

KATJA RUPAR
DOMAČA PEKA

Vse za vaše slavlje!!!

ob krstu vašega najmlajšega,
za prvo sveto obhajilo, birme,
poroke, obletnice in rojstne dneve...

VELIKI OSOĀNIK 13, 1314 ROB
TELEFON: 01/788-12-85 031/835-149
WWW.DOMACAPEKA.SI/ DOMACA.PEKA@GMAIL.COM

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI

Skoraj pet mesecev letošnjega leta je za nami. Rezultatov letošnjih investicij v občini še ni videti, priprave nanje pa potekajo v polnem zamahu.

Največja letošnja investicija, ki je že zaključena, je vsekakor odplačilo nakupa zemljišča za poslovno cono Ločica. Za nakup smo namenili več kot 400.000 EUR in s tem postali lastniki celotnega zemljišča, v izmeri več kot 5 ha zazidljivega zemljišča. Trenutno smo v fazi javnega razpisa izbora izvajalca za izgradnjo komunalne infrastrukture. Če bo razpis potekal kot smo planirali in ne bo kakšnih pritožb na izbiro izvajalca, obstajajo realne možnosti za začetek gradnje že v poletnem času.

Na občinskih cestah smo opravili najnujnejša vzdrževalna dela. Od investicij imamo že izbranega izvajalca za asfaltiranje ceste od Velike Slevice proti Ulaki (v dolžini 600 m). Z deli bomo začeli takoj, ko bomo dobili vsa potrebna soglasja mejašev. Dela naj bi bila končana do sredine junija. V pripravi so razpisi za asfaltiranje še drugih planiranih cest. Vlada Republike Slovenije je tudi v letošnjem letu občinam namenila dodatna sredstva, ki jih lahko uporabimo samo za določene namene (izboljšanje komunalne infrastrukture) in pod zelo natančnimi pogoji. Upam, da nam bo uspelo pridobiti vsa sredstva, ki jih lahko dodatno črpamo iz državnega proračuna in smo jih predvideli tudi v letošnjem občinskem proračunu. Za

financiranje iz državnih sredstev smo prijavili dokončanje asfaltiranja ceste od Turjaka (grad) proti Podturjaku in asfaltiranje ceste v Uzmane. Z razpisom za asfaltiranje teh dveh cest bomo lahko začeli šele po pridobitvi potrebne soglasja s strani Vladne službe za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je predpogoj za začetek investicij, ki se financirajo iz državnega proračuna. Upam, da bomo ta soglasja pridobili pravočasno, saj želimo ti dve investiciji izvesti v poletnem času. V tem času predvidevamo popolnoma obnoviti tudi dva mostova, ki sta potrebna nujne sanacije, v Podhojnem hribu in v Podturjaku.

V pripravi so tudi postopki razpisa izbire izvajalca za nekatere investicije na področju vodne oskrbe.

Želel bi omeniti, da je v aprilu z delom v naši Zdravstveni postaji pričela zdravnica dr. Darja Modic Likar, in sicer skupaj z medicinsko sestro Renato Strnad. Obema ob tej priložnosti želim, da bi se v našem okolju kar najlepše počutili. Ob dejstvu, da sta pri nas ostali tudi dr. Milenka Starc Vidrih in medicinska sestra Milena Peterlin, z veseljem ugotavljam, da nam je uspelo ohraniti zdravstvene usluge, kot smo jih bili deležni doslej.

Kot običajno v tem času naj tudi tokrat vse vas, drage občanke in občani, povabim na različne prireditve v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika. Ljubitelji ljudskega petja boste prišli na svoj račun

v četrtek, 4. junija, na reviji pevskih zborov. Na trškem dnevu v soboto, 6. junija, dopoldne boste lahko občudovali ali pa kupili izdelke naših podjetnikov ali društev. Še posebej pa vas lepo povabim na večerno dogajanje. Najprej bomo prisluhnili godbi s Kostanjevice na Krki, nato pa izpred občinske stavbe v sprevodu odšli v športno dvorano, kjer bo potekala slavnostna akademija z bogatim kulturnim programom. Tokrat ga bodo oblikovali simfonični orkester glasbene šole Ribnica in drugi glasbeniki, mladinski pevski zbor OS Primoža Trubarja in kvartet Gallus. Letos bo še posebej slavnostno, saj bomo po treh letih zopet dobili častnega občana in podelili tudi druga občinska priznanja najbolj aktivnim društvom in posameznikom. Po slavnostni akademiji pa bo družabno srečanje na športnem igrišču, saj menim, da je prav, da se ob praznovanju občinskega praznika tudi malo poveselimo. Letošnje občinsko praznovanje pa bomo zaključili v nedeljo, 7. junija, z že tradicionalnim pohodom po Velikolaški kulturni poti.

Naj vam, spoštovane občanke in občani, še čestitam ob občinskemu prazniku z željo, da se srečamo na čim več prireditvah, še posebej na slavnostni akademiji.

Anton Zakrajšek, župan

V marcu je praznovala svoj življenjski jubilej naša častna občanka

Marija Perbaj. *Ob njenem praznovanju ji iskreno čestitam in ji želim predvsem zdravja in moči za nadaljnje literarno ustvarjanje.*

Konec maja bo častitljiv jubilej obhajal tudi častni občan prelat Vinko Šega. Želim mu, da bi mu Bog tudi v bodoče dajal toliko neizmerne moči, ki jo potrebuje pri svoji božji službi.

Obema častnima občanoma želim vse najboljše!

Župan Anton Zakrajšek

OBČINSKI PRAZNIK 2009

PROGRAM PRIREDITEV

ČETRTEK, 4. JUNIJ, ob 20.00 uri
Grad Turjak, viteška dvorana

13. TRADICIONALNA REVIJA PEVSKIH ZBOROV

(KUD Marij Kogoj Turjak)

PETEK, 5. JUNIJ,
Trubarjeva domačija, Rašica
ob 19.00 uri

ODPRTJE RAZSTAVE TRUBARJEVI KRAJI

ob 20. uri

KONCERT KVINTETA TIVOLI

(KUD Primož Trubar Velike Lašče in Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 6. JUNIJ, od 9.00 do 12.00 ure
Trg pred Levstikovim domom v Velikih Laščah

TRŠKI DAN

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

NEDELJA, 7. JUNIJ,
Začetek pohoda med 7.00 in 10.00 uro v Velikih Laščah

17. POHOD PO VELIKOLAŠKI KULTURNI POTI

(Planinsko društvo Velike Lašče)

SOBOTA, 6. JUNIJ,

**OSREDNJA SLOVESNOST OB
PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA**

ob 19.15
pred občinsko stavbo

**PROMENADNI KONCERT
GODBE KOSTANJEVICA
NA KRKI**

ob 20.00 uri

Športna dvorana Velike Lašče

SLAVNOSTNA AKADEMIJA,
na kateri bodo podeljena letošnja občinska priznanja

V programu bodo nastopili:

Simfonični orkester Glasbene šole Ribnica
in učenci Glasbene šole Ribnica,
Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče,
Kvartet Gallus

ob 21.00 uri

DRUŽABNO SREČANJE NA ŠOLSKEM IGRIŠČU

Organizator prireditve:
Občina Velike Lašče

**Lepo vabljeni na vse prireditve
v okviru praznovanja občinskega praznika.**

POGOVOR Z MARIJO GORŠE PERHAJ

OB PETINOSEMDESETEM
ROJSTNEM DNEVU

Marija Gorše Perhaj je od leta 2000 častna občanka Občine Velike Lašče. Vemo, da je pesnica in pisateljica, da je bila izvrstna učiteljica. Od nje pa smo želeli izvedeti več o časih, ko je bil v Velikih Laščah kulturni razcvet ter o njeni literarni poti.

Marija je rojena v Lučah pri Žalni 1924, od 1952 živi v Velikih Laščah. Je pesnica in pisateljica, članica Društva slovenskih pisateljev. Objavljala je v literarnih revijah, ukvarjala se je tudi z ljubiteljsko kulturo in predstavljala rojake Levstika, Stritarja in Trubarja obiskovalcem s širšega slovenskega prostora. Je dolgoletna članica KUD Primoža Trubarja Velike Lašče, kjer je sodelovala tako v gledališki skupini kot igralka, lektorica in dramaturginja ter ustanovila Literarni klub in skupaj s sodelavci vodila klubske večere konec 50-ih in v začetku 60-ih let prejšnjega stoletja. Napisala je roman Očiščevanje (Cankarjeva založba, 1964) ter tri pesniške zbirke: Krog (DZS, 1966), Zid (Lipa, 1971) in Stiskalnica (DZS, 1980). Leta 2004 je pri Parnasu izšla zbirka njenih črtic Usode. Uvrščena je v Antologijo slovenskih pesnic (2. knjiga, Založba Tuma). Veliko bere in včasih tudi še kaj napiše. V letošnjem zborniku Pesem si 09 (Zavod za razvijanje ustvarjalnosti) ima objavljeni dve novi pesmi.

• **Kako ste prišli v Velike Lašče?**

V bistvu sem v Lašče prišla po pomoči, po spletu srečnega naključja. Naj začnem na začetku. Moje prvo delovno mesto učiteljice naj bi bilo v Kuzmi v Prekmurju. Takrat so bili časi, ko so učitelje premeščali v kraje, kjer se je pokazala potreba po njih. Ko sem pred nastanitvijo obiskala Prekmurje, sem ugotovila, da skoraj ničesar ne razumem. Šolskim oblastem sem napisala prošnjo za prerazporeditev z utemeljitvijo, zato so me dodeli za učiteljico na osnovni šoli v Brusnicah pri Novem mestu. Naslednje moje delo je bilo na nižji gimnaziji v Žireh nad Škofjo Loko, nato pa, ravno tako na nižji gimnaziji, v Fari pri Kostelu. Bilo je leto 1952, bili so težki časi. Ni bilo sicer uzakonjeno ali kjerkoli zapisano, da učitelji ne bi smeli hoditi v cerkev. A bilo je ravno

najbolj občutljivo obdobje. Za učitelja ni bilo lahko, če so ga videli, ko je šel k liturgiji. Zato sem morala na zagovor pred komisijo v Kočevje. Tam sem rekla, da bi šla kamorkoli me bodo poslali, le v Loški Potok ne. K sreči si tega niso zapisali, nekdo pa si je napačno zapomnil, da sem rekla, da nočem v Velike Lašče. Tako so me premestili v Lašče. Takrat so bile Lašče v središču pozornosti. 51. tega leta je bila velika proslava v počastitev 400 letnice izida Trubarjeve prve slovenske knjige. Nivo kulture je bil izjemno visok. Takoj sem se vključila tudi v Kulturno umetniško društvo, saj me je to ne le osebno, ampak tudi kot učiteljico slovenščine izjemno zanimalo.

• **Bi nam opisali kak spomin na to obdobje?**

Bistvo mojega prihoda v Velike Lašče je bilo, da sem imela neposredne in žive stike z umetnostjo, gledališčem, literaturo ter z ljudmi, ki so se s tem ukvarjali. Spominjam se, ko smo krstno uprizarjali Javorškove Manevre, bilo je konec petdesetih, v predstavi sem igrala hišnico, ki skrbi za poslopje, v katerem so se udeleženci manevra začeli »igrati« gledališče. Zanimivo je tudi to, da smo v Velikih Laščah krstno uprizorili kar nekaj Javorškovih dramskih del.

Spominjam se, da smo bili povabljeni na ogled predstave Manevri, ki so jih kasneje uprizorili v gledališču v Trstu. Tega kulturnega izleta sta se udeležila tudi Dominik Smole in Taras Kermauner. Takrat smo se spoznali in Dominik je postal tudi naš družinski prijatelj. Ko sem bila sredi 60-ih let sprejeta v Društvo slovenskih pisateljev, sem tudi redno hodila na sestanke in in njihove prireditve.

• **Ves čas je bila ob gledališču vaše pomembno področje ustvarjanja tudi literatura.**

Gotovo. Gledališče in literatura sta precej povezana. Moja pot se je začela seveda že veliko prej. Že v šoli je profesor slovenščine opazil moj talent za pisanje, za kar sem mu zelo hvaležna, saj morda brez te spodbude ne bi postala to, kar sem. Talent za pisanje nekako čutiš v sebi, a bolj resno sem se tega zavedala sredi 50-ih let, ko sem pisala tudi bolj intenzivno. Moja prva pesem je bila objavljena v Obzorniku, tam je imel Miško Kranjec literarni kotichek, kjer je objavljaj in komentiral pesmi. Objavil je mojo pesem Krvavi svetovi in spominjam se, da je bil naslov njegove kritike Al bo kal pognalo seme? V svoji oceni, moramo vedeti, da so bile takrat literarni bum Pesmi štirih (op. p. Kovič, Menart, Pavček, Zlobec). Dejal

NE IŠČI BISEROV

*Ne išči biserov.
Pusti moje roke.
Pusti moja usta.
Ne sprašuj oči.
Ne stiskaj čela.
Nič ni tvojeja za tem čelom.
Vse je odnesel veter.*

*Veter je poljubljal usta,
ti jih nisi.
Mršil je lase,
igral se je z mojimi prsti.*

*Nekoč so bili tvoji
biseri mojih oči.
Ti si jih vrgel na smetišče.
Ti si jih vrgel na smetišče.*

*Ne išči zdaj.
Pusti moje roke.
Pusti moja usta.
Ne sprašuj oči.
Ne stiskaj čela.
Nič ni tvojeja za tem čelom.
Vse je odnesel veter.*

je, da če bi bile pesmi poslani preji, bi bile zagotovo lahko objavljene v omenjeni knjigi. S tem sem doživela veliko potrditev in spodbudo. Potem sem vse več pisala in objavljala v Perspektivah in drugih revijah. Praktično vse pesmi iz prve zbirke Krog so bile predhodno objavljene v literarnih revijah in časopisnih prilogah.

• **Na področju literature niste delovali samo kot ustvarjalca pač pa tudi kot organizatorica literarnih večerov z udeležbo znanih slovenskih pisateljev in pesnikov, likovnikov in filmskih ustvarjalcev.**

Posebej se spominjam novinarja Dušana Dolinarja ter Vitka Muska, ki je tudi predaval na seminarju v zvezi z ustanavljanjem kulturnih klubov, sicer pa je bil znan po svojih predavanjih o filmski vzgoji. Ustanovili smo Literarni klub pri KUD Primoža Trubarja in s Tanjo in Janezom Debeljakom smo konec petdesetih in v šestdesetih letih organizirali klubske večere. Bili so enkrat tedensko, ob torkih, od septembra do junija. Pokrivali smo področja od literature, ljudskega pesništva, mladinske književnosti do likovne umetnosti – slikarstva, kiparstva – ter novinarstva in filmske umetnosti. Pripravljali smo tudi proslave ob različnih praznikih skozi vse leto. Imeli smo stalno sobo v sedanji občinski zgradbi. Spominjam se, da smo morali včasih sneti vrata, da so ljudje lahko sedeli še na hodniku in bili vseeno prisotni na dogajanju. Če je

bil na programu film, smo ga predvajali v dvorani, pogovor pa smo izpeljali v klubski sobi. Predavanja so bila podprta tudi z diapozitivi, tako da je bilo dogajanje na klubskih večerih zelo raznoliko. Res smo imeli vrsto zanimivih gostov, pot do kulturnikov nam je pomagal utreti tudi Jože Javoršek. To so bili izjemno dobro obiskani večeri na ustreznem kulturnem nivoju.

• **Bili ste tudi učiteljica in na koncu delovne dobe ravnateljica na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče. Kako so sodelavci gledali na to, da se tako intenzivno ukvarjate s kulturo?**

ČUDEŽ

*Ne veš, da mislim nate.
Ne vem,
je to nesluteno darilo,
smehljaj usode,
izziv je mojim letom?*

*Vem, poslednja moja si ljubezen.
In tehtam v sebi:
je lepša prva,
je poslednja?
Potem vzdrtim v spoznanju:
(brez strasti telesa)
obe najlepši sta,
največji čudež stvarstva.*

Na sodelavce imam zelo lepe spomine, imeli smo zelo pristen odnos, v kolektivu je prevladovalo dobro medsebojno razumevanje. Podpirali in razumeli so me.

• **Napisali ste roman Očiščevanja.**

1964 je izšel pri Cankarjevi založbi. Rokopis sem dala prebrati tudi Javoršku. Spominjam se, da mi je svetoval, naj preberem Robbe-Grilletovega VIDCA. Seveda takrat še ni bilo slovenskega prevoda. Telefonsko sem iskala ta roman po vseh sosednjih republikah. Končno sem ga našla v srbskem jeziku, v cirilico, naslovljen z Oči, koje sve vide. Ob branju sem dojela, kako lahko snov zgostiš, strneš, tudi s prehajanjem sedanjika v preteklik.

• **Branje je torej zelo pomembno za pisanje.**

Je, pa ne v tem smislu, da bi bralec ponavljal snov ali slog pisca. Pomembno je, ker je lahko kašipot, pokaže smer, v kateri se da lastno literarno delo še izboljšati.

• **Kakšen je vaš postopek pisanja v poeziji, prozi?**

Proza seveda zahteva drugačen čas, večjo stalnost. Če vzameš, da sem bila

v službi v šoli, imela družino, veš, kako se išče čas za ustvarjanje. Proza torej lahko nastaja le med počitnicami. Pisala sem vedno na roko, potem so mi pretipkavali. Poezija pa nastaja kadarkoli. Preden pesem dam na papir, jo imam dodelano v glavi, samo še kakšno malenkost spremenim po zapisu. Pesem se rodi – včasih se začne z enim verzom, ki je odraz občutij, mišljenja, trpljenja. Predvsem se rodi iz bolečine, bolj kot iz radosti. Pesem lahko nastane tudi, ko si bolan, ko zvečer ne moreš spati ali ko se ponoči zbudiš. Pesmi se ne da prisiliti: ne moreš se usesti k prazni poli papirja in reči: zdajle bom napisala pesem. Ne nastane samo iz želje po tem, da bi napisal pesem. Zato pravim, da se pesem rodi. Pesem moraš imeti v sebi. Ne moreš je priklicati, če pride, je pa tudi ne moreš odgnati. Pesem te poišče, narekuje ti jo bolečina, strah, spomin, veselje bolj težko.

Hvala za to, da delite z nami svoje bogate spomine in naj se pesmi v vas še naprej rojevajo.

Na tem mestu objavljamo prvo Marijino objavljeno pesem Ne išči biserov – v prvem letniku revije Perspektive, aprila 1961 (ta pesem ni bila potem objavljena v nobeni od Marijinih zbirk) ter njeno najnovejšo, leta 2008 nastalo pesem Čudež, ki je objavljena v zborniku Pesem si 09 (Zavod za razvijanje ustvarjalnosti, 2009).

Z Marijo Perhaj sem se pogovarjala
Ana Porenta.

KRAJA PROMETNE SIGNALIZACIJE

Na Občini Velike Lašče ugotovljamo, da je v zadnjem času prišlo do kraje večjega števila prometnih znakov. S tem se povzročajo veliki stroški občini, hkrati pa je ogrožena varnost ljudi, saj se zaradi kraje prometne signalizacije na posameznih odsekih hitrost udeležencev v prometu poveča iz 30, 40, 50, 60 km/h na 90 km/h.

Opozorjamo občane, da bomo vsako nadaljnjo nedovoljeno odtujitev prometne signalizacije prijavili na policijsko postajo.

Občinska uprava

Na podlagi Pravilnika o uporabi večnamenske športne dvorane v Velikih Laščah (Ur. glasilo občine Velike Lašče št. 2/08)

objavljamo

JAVNI RAZPIS ZA UPORABO ŠPORTNE DVORANE V VELIKIH LAŠČAH ZA SEZONO 2009/2010.

Vabimo športna društva, klube in druge zainteresirane uporabnike športne dvorane, da za sezono 2009/2010 oddajo vlogo za uporabo športne dvorane.

Na podlagi zbranih vlog za uporabo športne dvorane bo upoštevana prednostna pravica uporabnikov po naslednjem vrstnem redu:

1. OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče za izvedbo šolskega pouka športne vzgoje in šolskih interesnih dejavnosti,
2. programi športnih društev in klubov za otroke in mladino, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz občine Velike Lašče,
3. programi športnih društev in klubov za odrasle, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz Občine Velike Lašče,
4. drugi klubi, društva in skupine iz Občine Velike Lašče, ki izvajajo športno rekreacijo,
5. športna društva in klubi izven občine,
6. drugi uporabniki.

Razpored uporabe dvorane na podlagi prijav pripravi komisija, ki jo imenuje župan. Predlog komisije potrdi župan.

Z uporabniki športne dvorane občina sklene pogodbo, v kateri se poleg splošnih plačilnih pogojev in drugih določb o medsebojnih obveznostih lastnika, upravitelja in uporabnika, določi tudi odgovorna oseba uporabnika, ki odgovarja za dogovorjeno uporabo športne dvorane, upoštevanje hišnega reda, za morebitno povzročeno škodo na objektu in opremi ter za varnost uporabnikov.

Prijavo na razpis je treba oddati na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani Občine Velike Lašče (<http://www.velike-lasce.si>), lahko pa ga dobite tudi v tajništvu občine. Rok za prijavo je 10. september 2009. (Informacije: Veronika Vasič 01/781 03 67).

Občina Velike Lašče

POVZETEK LETNEGA POROČILA JP VODOVOD-KANALIZACIJA O SKLADNOSTI PITNE VODE NA OSKRBOVALNEM OBMOČJU TURJAK ZA LETO 2008

JP VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o. je na območju občine Velike Lašče izvajalec gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na oskrbovalnem območju Turjak. To območje obsega naselja: Veliki Osolnik, Mali Osolnik, Prazniki, Laporje, Četež, Turjak, Gradež, Sloka gora, Mali Ločnik in Veliki Ločnik.

Nobeno drugo živilo ni nadzorovano tako strogo kot prav pitna voda. Nad zdravstveno ustreznostjo in skladnostjo pitne vode bdimo tako v JP Vodovod-Kanalizacija v okviru notranjega nadzora kot ministrstvo, pristojno za zdravje, v okviru monitoringa. Ustreznost nadzora preverjajo inšpekcijske službe. Notranji nadzor poteka po načrtu, ki natančno opredeljuje dnevna mesta vzorčenja in vrsto preskušanj na posameznem odvzemnem mestu glede na vrsto tveganja.

Preskušanje vzorcev v okviru notranjega nadzora izvaja Služba za nadzor kakovosti pitne in odpadne vode v laboratoriju JP Vodovod-Kanalizacija in zunanji izvajalci. Vsi izvajalci izpolnjujejo splošna merila za delovanje preskusnih laboratorijev, predpisana po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 in redno sodelujejo v medlaboratorijskih primerjalnih preskusih.

Skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06) smo pripravili letno poročilo o skladnosti pitne vode za leto 2008, ki je objavljeno na spletni strani www.vo-ka.si v rubriki Informacije/Pitna voda. Povzetek poročila se nahaja v preglednici, ki prikazuje število odvzetih in neskladnih vzorcev za mikrobiološka in fizikalno-kemijska preskušanja v okviru notranjega nadzora.

VODOVODNI SISTEM	OBMOČJE	MIKROBIOLOŠKA PRESKUŠANJA						KEMIJSKA PRESKUŠANJA				
		Odvzeti vzorci		Neskladni vzorci		Neskladni vzorci E. Coli		Odvzeti vzorci		Neskladni vzorci		
		RA	OA	RA	OA	RA	OA	RA	OA	RA	OA	PAR
TURJAK	TURJAK	39	1	3	0	3	0	36	1	0	0	-

OPOMBE:

RA – redne analize OA – občasne analize PAR – neskladni parameter

Za vsa morebitna vprašanja smo vam na razpolago na e-naslovu voka@vo-ka.si.

JP VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o., Vodovodna cesta 90, 1000 Ljubljana, marec 2009

V DOLŠČAKIH IMAMO EKOLOŠKI OTOK

Ker v Sloveniji vsak prebivalec v povprečju proizvede več kot 400 kilogramov odpadkov na leto in je to zelo veliko breme za naše okolje, smo se krajanje vasi Dolščaki odločili, da tudi mi pripomoremo k čistejšemu okolju in naredili ekološki otok, ki je namenjen celi vasi. Glavni pobudnik je bil Luka Peterlin, nato pa smo k delovni akciji pristopili tudi drugi mladi iz vasi. Očistili smo okolico, napeljali pesek, v bližnji prihodnosti pa bomo postavili še betonske podstavke in robnike.

Vsaka hiša v vasi je dobila tudi navodila, kako se odpadke pravilno ločuje, naloga vsakega posameznika pa je, da se teh navodil tudi drži.

Tekst in foto: Tina Žunič

PROJEKT PASAVČEK

V letošnjem letu smo se vključili v državni projekt Pasavček. Nosilec projekta je DIREKCIJA SLOVENIJE ZA CESTE – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Vključenih je bilo 120 otrok: 4 skupine otrok iz vrtca (Ribice, Račke, Miške in Medvedi), iz šole pa so bili vključeni: 1. razred s centralne šole in 1. in 2. razred s Podružnične šole Turjak.

Dejavnosti so potekale od oktobra 2008 do aprila 2009.

Cilji projekta:

- pravilna in dosledna uporaba varnostnih pasov,
- pravilna in dosledna uporaba otroških varnostnih sedežev,
- ozaveščati otroke in odrasle o pomenu uporabe varnostnega pasu in otroških varnostnih sedežev.

Po oddelkih so potekale različne dejavnosti:

- spremljanje in beleženje privezanosti pri prihodu v vrtec,
- demonstracija pravilne uporabe varnostnih sedežev za otroke,
- izdelovanje pasavčkov,
- izdelovanje plakatov na temo promet in varnost v prometu,
- obisk policista in sprehod po varnih poteh v Velikih Laščah,

- veliko je bilo pogovorov na temo prometa,
- vključevanje vsebin v vsa področja Kurikuluma (glasba, gibanje, matematika, narava, družba, jezik),
- zaključna prireditev.

V ponedeljek, 6. aprila, smo pripravili zaključno prireditev projekta. Potekala je v prostorih osnovne šole in na parkirišču pred šolo. Starši in otroci so se lahko vključili v različne dejavnosti od 16. do 19. ure popoldne.

Pred šolo so se predstavili:

- policisti, ki so predstavili svojo opremo,
- gasilci z avtomobilom za posredovanje v prometnih nesrečah,
- avtošola VITO – L.

V šoli so potekale naslednje aktivnosti:

1. Delavnice za otroke:

- * izdelovanje prometnih znakov,
- * izdelovanje vozil,
- * izdelovanje obeska pasavček,
- * igra Človek ne jezi se,
- * Znalček v prometu – računalniška učilnica,
- * poligon: vožnja s kolesi in skiroji,
- * medicinska sestra na obisku.

2. Delavnice za starše

- predavanje zdravnika (najpogostejše poškodbe otrok v prometu),
- predstavitev demo sedežev in naletnih tehtnic,
- okrogla miza: Varnost otrok v prometu.

Ves čas prireditve je bil z nami Pasavček.

Prireditve smo zaključili z nastopom čarodeja Romana Freliha s predstavo: Zajček Jožko v mestu.

Na prireditvi smo pogrešali večjo udeležbo staršev in otrok. Vsebine projekta in aktivnosti na zaključni prireditvi so bile namenjene otrokom, predvsem pa odraslim, saj smo za svoje ravnanje v prometu odgovorni sami, predvsem pa smo zgled mlajši generaciji.

Za sodelovanje pri izvajanju projekta in na sami prireditvi se zahvaljujemo:

1. Policijski postaji Vič in policistu Jožetu Rozmanu,
2. Gasilski brigadi Ljubljana,
3. Avtošoli VITO – L,
4. staršem, ki so izvajali delavnice: g. Trotovšek, ga. Trotovšek, ga. Nina Samsa,
5. predstavnikom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
6. predstavnikom Občinskega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Prireditve so sponzorirali s svojimi izdelki: Uskok d.o.o. in Mercator Sadje.

Projekt so izvajale vzgojiteljice vrtca in učiteljice osnovne šole: Anja Mikuž Otoničar, Zala Hočevnar, Irena Hren, Vesna Indihar, Nataša Jezernik, Nataša Cedilnik, Damijana Tomažin, Breda Mihelič, Veronika Lipovec, Branka Levstik, Barbara Babič, Petra Košmrlj, Stanka Mustar.

OBISK MINISTRA ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT NA NAŠI ŠOLI

Marcu se je, tako kot vsak mesec, na naši šoli dogajalo veliko aktivnosti. Med posebne dogodke zagotovo štejejo obisk ministra za šolstvo in šport, dr. Igorja Lukšiča in državne sekretarke Alenke Kovšca. Kako se je zgodilo in kaj se je dogajalo?

Nekega februarskega dne se je oglasila ena od mam našega učenca in nas spodbudila k razmišljanju o obisku ministra za šolstvo in šport na naši šoli. Predloga smo bili veseli tudi zato, ker omenjeno dejanje kaže, da naši starši želijo sodelovati s šolo in prispevati k njeni prepoznavnosti.

Pričele so se priprave. Umirjeno in s premislekom, saj smo šolo želeli prikazati takšno, kot je, in učence in delavce šole takšne, kot smo. Naši učenci, pod mentorstvom naših učiteljev, znajo marsikaj, zato se nam je zdelo prav, da pokažemo, kar že znamo, in tako ne zgubljam po nepotrebnem časa in energije. S predlogi in idejami nas je sodelovalo veliko, organizacijo programa je prevzela Ajda Kokelj.

Tako kot pri večini aktivnosti, ki potekajo znotraj šole in izven šolskih okvirov, smo tudi ob tem dogodku želeli, da so učenci tisti, ki bodo predstavili našo šolo.

Na dan obiska smo skupaj s člani Turističnega podmladka in njihovo

mentorico ter somentorico ministra in državno sekretarko sprejeli pred šolo.

Učenci so ob vhodu šole predstavili raziskovalni nalogi, s katerima je Turistični podmladek v lanskem šolskem letu na državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava osvojil zlato, v letošnjem pa srebrno priznanje. Na dveh stojnicah so predstavili pripomočke, ki pojasnjujejo

namen raziskovanja, in domače jedi, ki jih je pripravilo Društvo za ohranjanje dediščine Gradež in Društvo podeželskih žena. Tako minister kot državna sekretarka sta razlago učencev pozorno poslušala. Posku-

sila sta tudi proseno kašo in jed pohvalila. Odgovarjala sta na vprašanja, povezana s Primožem Trubarjem in na prav vsa vprašanja pravilno odgovorila, kar je navdušilo naše raziskovalce.

Odpravili smo se v avlo in učenci so začeli s programom. Po uvodnem pozdravu se je predstavil pevski zbor, učenci od tretjega do devetega razreda so ob našem koledarju predstavili

vrednote, ki jih razvijamo na naši šoli, trije učenci so v obliki rap-a predstavili Prešernovo pesem. Na kratko smo predstavili zgodovino naše šole in delovanje vseh, ki smo v šoli, z zanimivo izrazno aktivnostjo. Po končanem programu je spregovoril minister.

Navdušen je bil nad izvajanjem pevskega zbora in o celotnem programu se je izrazil pohvalno. Dejal je, da

redko vidi tako prisrčen in kakovosten program. Pohvale smo se razveselili, saj nam kakovost predstavlja enega od osnovnih ciljev našega delovanja.

Sledil je ogled šole. Po prostorih razredne stopnje sta naša gosta popeljali učenci razredne stopnje, na predmetni stopnji pa učenca predmetne stopnje. Ob ogledu razredov ju je v glasbeni učilnici presenetil naš glasbeni bend. Nad njihovim izvajanjem sta kar ostrmela. Pa presenečenj še ni bilo konec. Deklici osmega razreda sta ob razstavi fizikalnih poskusov odrapali rime s fizikalno vsebino.

Nadaljevali smo z ogledom športne dvorane in zobne ambulante, sledilo je srečanje z učenci šolske skupnosti v knjižnici. Gosta sta sedla med učence. Pogovor je bil sicer kratek, vendar vzdušje sproščeno in prijetno.

Ob prigrizku je sledil pogovor z zaposlenimi na naši šoli. Oba gosta smo odpeljali tudi v tajništvo, saj je prav, da sta se pogovorila tudi s strokovnimi sodelavkami in si ogledala pogoje dela. Pred odhodom smo spili sok v moji pisarni in se pogovarjali o pereči problematiki naše šole.

Veseli smo, da se je našemu vabilu ob visokem obisku odzvala tudi občina. V času ogleda šole se nam je pridružila podžupanja dr. Tatjana Devjak, saj je bil župan Anton Zakrajšek službeno zadržan.

Za popotnico smo gostoma pripravili dobrote, ki sta jih pripravili društvi: Društvo za ohranjanje dediščine Gradež in Društvo podeželskih žena.

Obisk ministra in državne sekretarke je bil poseben dogodek, ki veliko pomeni. Naj pa ob tem povem, da mi veliko pomeni tudi to, da mi je priprava in

izvedba na obisk omogočila, da sem ponovno začutila ponos nad učenci in delavci šole, ki so sodelovali.

Vabim vas, da si utrinke z obiska ministra in državne sekretarke ogledate tudi na naši spletni strani: <http://www.ptubar.si/>.

mag. Metoda Kolar,
Ravnateljica OŠ Primoža Trubarja

SREČANJE S PISATELJICO NA NAŠI ŠOLI

Aprila, ko sta najmanj dva dneva posvečena knjigam in ko zaključujemo branje v okviru gibanja S knjigo v svet (bralno značko), ponavadi na šolo povabimo enega od književnih ustvarjalcev. Letos 14. aprila je bila to mladinska pisateljica Majda Koren.

Za uvod v srečanje pisateljice z učenci 4. in 5. razreda je kitaristka Manca Kaplan, učenka 5. razreda, zaigrala skladbico z naslovom Pravljica za Mihca, za uvod v drugi del, namenjen učencem od 1. do 3. razreda, pa je otroški pevski zbor pod vodstvom Majde Kokošinek zapel pesmico Prvošolka. Točki nista bili izbrani čisto po naključju: vsako »pravljico« si mora namreč nekdo izmisliti in jo morda tudi zapisati – in to naša gostja Majda Koren dela, opraviti pa ima tudi s »prvošolkami«, saj je po poklicu učiteljica razrednega pouka.

In kako piše? Med otroki so najbolj priljubljene njena knjiga Eva in kozel in knjigi s pripovedmi o mali pošasti Mici, ki so nastale iz njenih izkušenj: Eva in kozel iz njenih učiteljskih izkušenj, Mala pošast Mici pa iz doživetij z lastnimi otroki. Junaka vsake od teh knjig sta poleg otrok tudi igrači: Eva ima modrega plišastega kozla, Simen pa je za rojstni dan dobil majhno rožnato igračo Mici; oba Eva in Simen sta že šolarja, a v tistih letih, ko sta še zmožna magičnega oživljanja igrač: kozel postane »pravi« kozel, ki zna Evo potolažiti in ji tudi kaj svetovati, Šimnova Mici pa v njegovi domišljiji postane otroško razposajena, nagajiva in prisrčna »mala pošast« ...

No, biti pisatelj, je razložila Majda Koren, ni biti prav težko: imeti je treba le svinčnik in majhno beležko, v katero si zapisuješ zanimive misli, dogodke, ideje, potem pa to s pomočjo računalnika natipkaš, malo razširiš, urediš, popraviš ... Hja, težava je le, če ni navdih ... A tudi to je mogoče rešiti – s pomočjo »čudežnih kart«. Učenci so na prireditvi dokazali, da je to možno: dva učenca sta s kupčka pisateljicinih kart potegnila vsak svojo, tretji pa je sličici na kartah povezal v zgodbo ...

Ja, tako to gre, če je pisateljica tudi učiteljica!

Obisk književnega ustvarjalca na šoli doseže namen le, če učenci že pred srečanjem dobro spoznajo njega in njegova dela. Letos so učenci sami in skupinsko pri pouku in v knjižnici prebirali dela Majde Koren, se o njenih delih pogovarjali, kulturno prireditve ob srečanju pa smo obogatili tudi z razstavo njenih del, z razstavo ilustracij knjige Eva in kozel, ki so jih ustvarili učenci 2. razreda

OPB pod mentorstvom učiteljice Helene Rupert, in z razstavo malih pošasti Mici, ki so jih iz volne pri likovni vzgoji pod mentorstvom svoje učiteljice Jožice Masvsar Nosan izdelali učenci 3. a.

Za zaključek je pisateljica Majda Koren predstavila še eno področje svojega ustvarjanja: spletni časopis za mlade Župca (zupca.net), ki ga ureja in večinoma tudi sama piše. Tako gre danes to: zgodbe niso več pisane samo na papirju ...

Marija Lušin, šolska knjižničarka

Majda Koren je na prireditvi prebrala tudi odlomek iz svoje najnovejše knjige Lojza iz veselja.

SREČANJE S STARŠI 31. MARCA

Četrtošolci smo imeli v letošnjem šolskem letu dve srečanja s starši. Na prvem, ki smo ga imeli januarja, so bili aktivni vsi, tako učenci kot starši, saj smo se dobili v športni dvorani. Marca smo imeli drugo srečanje. Starše smo povabili v šolsko avlo, kjer so bili v vlogi gledalcev in občudovalcev, učenci pa so se na odru predstavili s plesom, dramskima igricama in branjem lastnih besedil na temo mama in družina.

Vsak učenec je poleg nastopa pripravil spominček, ki ga je po nastopu izročil ponosnim in zadovoljnim staršem. Vsi smo se na ta dan pripravili po svojih najboljših močeh in v vse vložili precej svojega truda in dela.

Sodeč po vzdušju in odzivih v dvorani ter izrazih na obrazih smo se razšli zadovoljni in veseli, bogatejši za novo doživetje in tako dosegli namen našega druženja.

Janja in Renata

ŠE EN USPEH ANJE JUVANEC NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V ŠPORTNI GIMNASTIKI

O Anjinih uspehih ste lahko letos v Trobli že brali. Zadnji izmed njenih uspehov je tisti z državnega prvenstva v športni gimnastiki. To tekmovanje je bilo 21. aprila v Mariboru. Anja se je s svojimi konkurentkami iz drugih slovenskih osnovnih šol pomerila na štirih orodjih (preskok, gred, dvovišinska bradlja in parter) in mnogoboju. Najboljši posamični rezultat je dosegla na gredi, kjer je bila sedma. V mnogoboju je dosegla odlično 12. mesto, s čimer je zaokrožila odlične letošnje nastope na gimnastičnih tekmovanjih. Čestitamo.

Bojan Novak

NAŠI UČENCI SODELOVALI NA TEKU TROJK V LJUBLJANI

9. maj je za Ljubljano prazničen dan in letos so v sklopu praznika organizirali že 53. prireditev Pohod ob žici. Z učenci se vsako leto udeležimo teka trojk. Letos so se teka udeležile tri trojke in vsaka od njih je pretekla 3000 metrov dolgo progo. Najbolj so se izkazali šestošolci Kristjan Štaba, Gal Škulj in Ambrož Hren, ki so med 59 trojkami zasedli 20. mesto. Poleg njih so tekli še Anja Juvanec, Neža Hočevnar, Kristina Hočevnar, Blaž Bavdek, Domen Škulj in Metod Indihar. Prav lepo pa je bilo srečati na teku tudi naše krajanke, mladince, učiteljice ... zato: Bravo, osnovnošolci,

Matevž, Jure, Jože, Jojo, Mojca, Saša ... in vsi, s katerimi se zaradi velike gneče (rekordna udeležba) nismo srečali.

Simona Bavdek, Bojan Novak

FINALNA PRIREDITEV ŠKL V ŽALCU

V soboto, 16. maja, so se v telovadnici 1 OŠ Žalec zbrale najboljše ekipe Slovenije v igri med dvema ognjema. Veliki finale sta si priborili ekipi naše šole, ekipa 3., 4. razreda in ekipa 5., 6. razreda. Ko smo izvedeli za način igranja, nas je malo zaskrbelo. Z žrebom so določili šole, ki naj bi igrali prvo igro skupaj. Z ekipo najmlajših smo se kar malo ustrašili. Kaj pa, če dobimo ravno mi najmočnejšo ekipo z različnih turnirjev, to je bila ekipa iz Žalca. Seveda, izžrebali smo ravno njih. Kljub temu da smo bili mi tisti, ki pa smo le uspeli ravno to ekipo že premagati in to na turnirju v Ljubljani, nam tokrat ni uspelo. Prevelika trema in naše napake so nas pripeljale do poraza. Pa to še ni vse. Sistem tekmovanja, ki je bil zelo strog, nam ni dopuščal, da bi se nato pomerili za kakšno mesto višje kot je peto. Pa smo rekli: »Prav, če nam to ni uspelo, pa se borimo za peto mesto, prepričani, da to nam pa uspe.« A nam žal ni uspelo. Bili smo malo razočarani. Nekateri so potočili nekaj solzic. A v športu je pač tako. Enkrat si na vrhu, drugič pač ne. Tudi ekipa 5. in 6. razreda je imela smolo. Dali so vse od sebe, kljub temu da so prišli na finale v nepopolno ekipo, saj je bilo to soboto res veliko prireditev in mislim, da so skoraj vsi otroci naše šole sodelovali na različnih prireditvah. Na srečo so otroci zelo prilagodljivi, zato so ta razočaranja hitro pozabili, saj je organizator poskrbel za bogat program. Ob podelitvi je vsak udeleženec prejel darilno vrečko s sladkimi dobrotami. Dobro volje smo se vrnili domov. Vsem pa želimo sporočiti, da gremo s tem športom naprej, v novo sezono in biti 7. v Sloveniji z dvema ekipama ni kar tako, mar ne.

Simona Bavdek, Bojan Novak

13. KRAPANOV KROS

Letošnji kros smo 22. aprila izvedli na Turjaku. Pri organizaciji smo združili dobre rešitve iz preteklih let in nekatere novosti. Tako za razliko od prejšnjih let učenci naše šole ta dan niso imeli športnega dneva, pač pa so se tisti učenci, ki so želeli, udeležili tekmovanja po pouku. Na ta način se je sicer glede na prejšnja leta nekoliko zmanjšalo število nastopajočih. Druga pomembnejša novost je bila ta, da smo vlogo napovedovalcev na prireditvi zaupali učencem. Led sta na tem področju uspešno prebila šestošolec Simon Marolt in devetošolka Anja Juvanec.

Pri organizaciji so tako kot pretekla leta sodelovali posamezniki in organizacije s Turjaka. Posebno zahvalo za pomoč smo dolžni Jožetu Pirmanu, Janezu Lukančiču, Jožetu Ahcu, Karlu Kramarju in Gasilskemu društvu Turjak, Športno-mladinskemu društvu Turjak, Božu Kovačiču in Lokostrelskemu društvu Turjak, Daretu Škrliju, Luki Useniku, Francu Purkatu in Stanetu Hrenu. Za zagotavljanje zdravniške oskrbe se posebej zahvaljujemo dr. Čeču, Beti Savli in Klemnu Jakobu.

Tekmovalni del prireditve je bil razdeljen na kategorije, ločene po letnikih rojstva in spolu. Pred začetkom tekmovalnega dela so 200 metrov dolgo progo pretekli otroci iz vrta. Po teku so vsi prejeli posebna priznanja za udeležbo.

Za učence smo pripravili tudi dodatni športno-zabavni program. Kot vsako leto so se lahko pri gospodu Božu Kovačiču preskusili v streljanju z lokom. Na rokometnem igrišču pa so letos učenci lahko spoznali nov šport – speedminton.

Letošnjega tekmovanja so se poleg naših učencev udeležili še učenci in učenke osmih slovenskih in ene hrvaške osnovne šole. Skupno je teklo 430 učencev.

Učenci naše šole so poskrbeli, da je bila prireditev uspešna tudi po tekmovalni plati. Skupno so osvojili kar 14 medalj in bili po številu medalj najuspešnejši.

Prireditve se je zaključila s tekom odraslih na 4800 metrov. Letos se ga je udeležilo 21 tekačev in tekačic. Pot jih je večino časa vodila po naravoslovno-učni poti Turjak–Rašica.

Ob zaključku smo bili zadovoljni, saj je tekmovanje potekalo tekoče, brez težav, predvsem pa ni bilo nikakršnih poškodb ali drugih zdravstvenih težav.

Bojan Novak

REZULTATI 13. KRPA NOVEGA KROSA:**UČENCI, LETNIK 2002**

Dan Duščak OŠ Primoža Trubarja-PS Turjak
David Trdin OŠ Dobrova
Nik Škof OŠ Primoža Trubarja

UČENCI, LETNIK 2001

Blaž Juren OŠ Dobrova
Kevin Škulj OŠ Toneta Šraja Aljoše
Nejc Šraj OŠ Toneta Šraja Aljoše

UČENCI, LETNIK 2000

Tine Sedej OŠ Brezovica
Boštjan Podlogar OŠ Primoža Trubarja
Kristjan Smrekar OŠ Škofljica

UČENCI, LETNIK 1999

Jakob Hočevar OŠ Primoža Trubarja
Danijel Bartol OŠ dr. Franceta Prešerna
Žak Pugelj OŠ Škofljica

UČENCI, LETNIK 1998

Jakob Novak OŠ Škofljica
Alex Velič OŠ Brezovica
Žiga Jurček OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1997

Domen Sedej OŠ Brezovica
Kristjan Štaba OŠ Primoža Trubarja
Žiga Štangar OŠ Primoža Trubarja

UČENCI, LETNIK 1996

Kristjan Grunfeld OŠ Ig
Jaka Kaplan OŠ dr. Franceta Prešerna
Luka Ilič OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1995

Peter Tomšič OŠ Dobrova
Aljaž Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
Damjan Urbančič OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1994

Klemen Duščak OŠ Primoža Trubarja
Žan Tekavčič OŠ Primoža Trubarja
Matic Kete OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 2002

Ema Hočevar OŠ Kolezija
Ida Janež OŠ dr. Ivan Prijatelj
Ajda Osolnik OŠ Kolezija

UČENKE, LETNIK 2001

Taja Koeveš Petek OŠ Dobrova
Ajda Šturm OŠ Brezovica
Sara Zidar OŠ Toneta Šraja Aljoše

UČENKE, LETNIK 2000

Maja Krese OŠ Škofljica
Hana Štupica OŠ dr. Ivan Prijatelj
Lina Šenica OŠ Kolezija

UČENKE, LETNIK 1999

Nataša Trček OŠ Primoža Trubarja
Ana Debeljak OŠ Primoža Trubarja
Paola Tepuš OŠ Nikola Tesla Rijeka

UČENKE, LETNIK 1998

Tjaša Marinko OŠ Dobrova
Vita Slak OŠ Brezovica
Maruša Kranjec OŠ Škofljica

UČENKE, LETNIK 1997

Kaja Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
Maja Gabrič OŠ Kolezija
Eva Koprivec OŠ Dobrova

UČENKE, LETNIK 1996

Petra Zoubek OŠ Dobrova
Polona Suhadolc OŠ Dobrova
Manca Duščak OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 1995

Eva Troha OŠ dr. Ivan Prijatelj
Melanie Tepuš OŠ Nikola Tesla Rijeka
Klara Selan OŠ Dobrova

UČENKE, LETNIK 1994

Maruša Andoljšek OŠ dr. Franceta Prešerna
Neža Hočevar OŠ Primoža Trubarja
Anja Juvanec OŠ Primoža Trubarja

TEK ODRASLIH:**KATEGORIJA MOŠKI DO 40 LET**

Silvester Jakša
Aljaž Zaletelj
Miha Indihar

KATEGORIJA MOŠKI NAD 40 LET

Zvone Žnidaršič
Jože Zaletelj
Lado Matjažič

ABSOLUTNA KATEGORIJA MOŠKI

Silvester Jakša 23:07
Aljaž Zaletelj 25:04
Zvone Žnidaršič 25:05

KATEGORIJA ŽENSKÉ DO 40 LET

Teja Zaletelj
Barbara Jolič
Petra Pipan

KATEGORIJA ŽENSKÉ NAD 40 LET

Majda Lukančič
Jelka Škrlj

ABSOLUTNA KATEGORIJA ŽENSKÉ

Teja Zaletelj 30:28
Barbara Jolič 32:54
Petra Pipan 36:48

Več rezultatov in
fotografij najdete
na www.ptrubar.si.

DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ

OHRANIMO MEDGENERACIJSKO POVEZANOST

Vsak teden, vsak mesec, vsako leto se hitreje odvrti. Včasih se premalo zavedamo, da »čas nič ne reče, ampak samo teče«. V današnji družbi zaradi načina življenja nimamo časa ali pa pozabljamo na soljudi, na svoje zdravje, na ohranjanje narave. Žal vidno izginjajo vrednote medgeneracijskega sodelovanja in spoštovanja.

V soboto, 9. maja, pa nismo pozabili na vse to. Že drugo leto zapored smo na OŠ Primoža Trubarja v sodelovanju z Vrtcem Sončni žarek organizirali DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ.

Zamisel za prireditve je nastala v okviru oddaje ŠPORT ŠPAS, ki jo lahko vsak teden redno gledate na nacionalni televiziji. S širjenjem vrednot športa, zdravja in ekologije otroke, šolarje, mlade in starejše seznanja o pomenu zdravega načina življenja. Prireditve Dan druženja treh generacij je potekala na različnih lokacijah po celi Sloveniji. Mi smo se zbrali na igrišču pri šoli na Turjaku.

Pozdravila nas je ravnateljica mag. Metoda Kolar. Poudarila je pomembnost zdravega načina življenja in medgeneracijskega druženja in tudi to, da se vsaka generacija lahko druga od druge ogromno nauči; tako mladi od starejših, kot starejši od mladih.

Dan smo začeli s krajšim pohodom na Gradež. Pod vodstvom gospe Feguš, članice Društva za ohranjanje dediščine, smo si ogledali vas, zbirko starega orodja in sušilnico sadja.

Druženje smo nadaljevali na šolskem igrišču. Preizkušali smo se v različnih športnih igrah (kegljanju, hokeju ...). Najbolj pa so nas oglele in razmigale tekme med dvema ognjema.

Pridružile so se nam tudi medicinske sestre ZD Vič, ki so nam izmerile krvni sladkor, holesterol, srčni utrip in krvni tlak. Predstavile so nam nordijsko hojo.

Turistični podmladek šole se je predstavil s svojim projektom Komarčkov špas. Pripravili so nam sestavljanke, pobarvanke ter igrice Komarček ne piči me.

Nismo pa pozabili na našo naravo. Preizkušali smo se v metu na eko koš. Zadelek je bil pravi le, če je žoga z odpadkom zadela pravi koš. Zbrali smo odpadke na prireditvi in jih na koncu ločili v koše za ločeno zbiranje odpadkov.

Podelili smo nekaj simboličnih nagrad. Najštevilčnejša družina na prireditvi je bila družina Jakob z Gradeža, najmlajši udeleženec je bil nekajmesečni Iztok Merljak, najstarejši pa Jože Oblak, ki se že približuje devetdesetim letom. Vsi nagradni kupončki pa se bodo še enkrat zvrtili v bobnu v oddaji Šport Špas.

Hvala vsem, ki ste nam s svojim prispevkom, prisotnostjo, nasmehom popestrili dan, Dan druženja treh generacij.

Vzemite si čas zase in za svojo družino. Namenite ga športu, zdravju in ohranjanju narave ter hkrati krepite vezi in spoštovanje med generacijami.

Renata Gradišar,
OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

MIHA ŽUŽEK MED NAJBOLJŠIMI SLOVENSKIMI IGRALCI NAMIZNEGA TENISA V KONKURENCI STAREJŠIH UČENCEV

Osmošolec Miha Žužek je na polfinalnem tekmovanju v namiznem tenisu osvojil 6. mesto, kar je na koncu pomenilo 11. mesto v državi.

Pot njegovega uspeha se je začela na področnem tekmovanju, kjer je zasedel drugo mesto in se uvrstil na četrtfinalno tekmovanje. To je bilo v Stični, iz naše šole pa sta se ga udeležila še Manca Lunder in Žan Japelj. Žan je osvojil sedmo mesto, Manca osmo, Miha pa tretje in s tem uvrstitev v polfinale. Tja se je uvrstilo 16 najboljših nekategoriziranih učencev, ki so bili razporejeni na dva turnirja. Miha se je udeležil tistega v Logatcu, kjer pa je po izenačenih bojih zasedel 6. mesto. To je največji uspeh kakega učenca naše šole v namiznem tenisu v zadnjih letih.

Iskrene čestitke.

Bojan Novak

TURJAŠKI DNEVI 2009

SREDA, 17. JUNIJA,
grad Turjak

poročna dvorana, 18.00

NOVINARSKA KONFERENCA S PREDSTAVITVIJO PROGRAMA TURJAŠKIH DNI IN NOVIH TURISTIČNIH PROGRAMOV

- Enodnevni turistični program za individualne goste po utrdbah 16. stoletja

poročna dvorana, 19.00

- »**PO SLEDOVIH ANDREJA TURJAŠKEGA**«
predavanje Barbare Žnidaršič, prof.zgod.

grajski stolp, 20.00

ODPRTJE SLIKARSKE RAZSTAVE »RASTLINJE V CVETJU« MARIJE PRELOG

(Javni zavod Trubarjevi kraji v sodelovanju z zavodom Parnas in TIC-om Grosuplje)

Turjačani so že od nekdaj glasno praznovali zmago Andreja Turjaškega v bitki pri Sisku 22. junija 1593.

Tako bo tudi v
PETEK, 26. JUNIJA,

na turističnem in kulturnem druženju
POD TURJAŠKIMI LIPAMI od 15.00 ure dalje.
Ob 18.00 uri se bodo pomerili harmonikarji iz Turjaka.

SOBOTA, 27. JUNIJA

Ob 9.00 uri izpred Doma krajanov Turjak
POHOD PO TURJAŠKI TURISTIČNI POTI.

Startnina za odrasle 6 EUR,
za šolarje in dijake 3 EUR.
Zaključek pohoda pri Lovskem domu Turjak.

V popoldanskem času bo Društvo podeželske mladine pripravilo veliko vrtno veselico pred gasilnim domom na Turjaku.

(KUD Marij Kogoj Turjak, TD Turjak in DPM Velike Lašče)

**Višek prireditev bo v
NEDELJO, 28. JUNIJA**

Ob 10.00 uri

SV. MAŠA V CERKVI SV. AHCA NA GORI

Po maši bo sledila **OTVORITEV ZGODOVINSKE
RAZSTAVE »Po sledovih Andreja Turjaškega«**

(Župnija Turjak in zavod Parnas)

Od 11.00 ure dalje

VITEŠKI DAN NA GRADU TURJAK

Preko sodobne Velikolaške tržnice boste vstopili v preteklost, v čas grajske gospode, srednjeveških obrtnikov in kmetov.

predstavitev grajskega in viteškega življenja skozi čas (viteške igre, vsakdanje življenje na gradovih, razstava oblačil, plesne in lokostrelske delavnice, degustacija srednjeveških in renesančnih jedi)

(Javni zavod Trubarjevi kraji
in Rokodelska družina Grčar)

*V SPOMIN NA PRIMOŽA TRUBARJA
IN
OB PRAZNIKU OBČINE VELIKE LAŠČE*

KUD Marij Kogoj

VABI

na 13. tradicionalno revijo
**občinskih in gostujočih pevskih
zborov**

**v Viteško dvorano na gradu Turjak
v četrtek, 4. junija ob 20.00 uri**

2. VEČER KVARTETOV TURJAK 2009 V VITEŠKI DVORANI NA GRADU TURJAK

Tudi letos smo se v KUD Marij Kogoj Turjak odločili, da organiziramo večer pevskih kvartetov, saj glasba ljudi razveseljuje, jih pomirja, osrečuje in jih napolni z energijo. Še posebno slovenska narodna pesem, ki jo moramo negovati, saj izhaja iz vaškega štiriglasnega petja in je osnova današnje narodnozabavne glasbe.

Voditeljica Tina Jaklič in Matko Zdešar, prireditev se začne.

Letos že drugi večer kvartetov, ki je tekmovalna prireditev, na kateri nastopi več omenjenih zasedb, se je odvijal v viteški dvorani na gradu Turjak v soboto, 25. aprila, ko je bilo tudi odprte likovne razstave na temo Turistične zanimivosti v občini Velike Lašče in bližnjih krajih. Takšen glasbeno-likovni večer je KUD Marij Kogoj organiziral že lani, zato si želi, da bi postal tradicionalen. Ker je na omenjeni prireditvi sodelovalo tudi 14 likovnih ustvarjalcev iz domače likovne sekcije KUD-a Marij Kogoj, 5 likovnikov iz KUD-a Fran Govekar Ig in 14 ustvarjalcev iz likovne skupine 2002 s Škofljice, ima ta večer poseben pomen za razvoj vsestranske ljubiteljske kulture. S tem jasno pokažemo na pomembnost sodelovanja med različnimi kulturnimi dejavnostmi in na medobčinsko sodelovanje.

Na prireditvi je nastopilo 9 kvartetov v rednem tekmovalnem delu in go-

Domači kvartet Zvon je dostojno zastopal naše kraje.

stje večera, lanski zmagovalci Trio kvartet iz Škofje Loke. Svoj nastop sta pravočasno odpovedali zasedbi kvartet Planika s Škofljice in kvartet Ribniški pušeljc. Tako je naše območje zastopal samo kvartet Zvon iz KUD Marij Kogoj, občina Velike Lašče. Ostali nastopajoči so bili: kvartet Polž iz Bohinja, kvartet Utrip iz Podgrada, Rečiški kvartet, kvartet Krehovci iz Sovodnje, kvintet Tivoli, kvintet Grmada iz Celja, kvintet Spomin iz Krškega ter kvintet Sonček iz Pivke. Strokovno komisijo, ki so jo sestavljali Jože Korez, Leon Marolt, Saša Pivk - Avsec, Ladka Deterding in Štefan Zrnec, je najbolj prepričal kvintet Sonček iz Pivke, ki je zmagal.

Predsednica strokovne komisije Saša Pivk - Avsec razglašá zmagovalce.

Zmagovalci večera - kvintet Sonček iz Pivke.

Med zasedanjem strokovne komisije o določitvi zmagovalca so nastopili že prej omenjeni lanski zmagovalci iz Škofje Loke in humorist Lojze iz Sodražice.

KUD Marij Kogoj se zahvaljuje povezovalcema prireditve Tini Jaklič in Matku Zdešarju, strokovni komisiji, pokrovitelju večera, Občini Velike Lašče, vsem sponzorjem, TD in PGD Turjak, vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi tega večera, vsem obiskovalcem za podporo in medijskemu pokrovitelju, Radiu Urban.

predsednik KUD Marij Kogoj, Franci Pečnik in predsednik organizacijskega odbora, Božo Zalar

UTRINKI Z RAZSTAVE

Foto: Mateja Zalar in Tone Podržaj

IZŠEL JE TRETJI ZBORNIK – PESEM SI 09

Urednice Zalka Grabnar Kogoj, Ana Porenta in Aleksandra Kocmut pri razrezu rojstnodnevne Kukljeve pehtranke.

V tednu knjige so se na Trubarjevi domačiji zbrali avtorji, uredniki in ljubitelji poezije.

Bil je večer, 24. aprila 2009, ob 19. uri. Na Trubarjevi domačiji, v Muzeju. Voda se je zaganjala v leseno kolesje mlina, mraz se je izvijal skozi temne zidove, popisane z gotico, a nič ni moglo zastreti svetlobe, ki je naraščala z vsako pesmijo in se razraščala navznoter, v izjemen občutek, da smo na velikem prijaznem družinskem srečanju. Besede so nas preplavile in nahranile, iz virtualnega sveta so stopile v knjigo. Izšel je zbornik *Pesem si 09*.

V uvodnem pesemskem kolažu so Darinka Grmek Šturkelj, Matjaž Gruden, Urša Zalar, Saša Strnad in Ana Porenta prebirali stvaritve, objavljene na portalu *pesem.si* v pesniškem letu 2008/09. Kitariske premore nam je pričarala Pavla Lušin. Po prvem delu sta prisotne nagovili urednici Zalka Grabnar Kogoj in Aleksandra Kocmut - Kerstin ter skrbnik portala Gregor Grešak. V drugem delu večera se je predstavilo skoraj 20 pesnic in pesnikov iz vse Slovenije. Avtorsko branje je pričel Svit Valovnik s *Krasa*, za njim so se med drugimi predstavili še Irena Kus iz Celja, Mateja J. Hočevar iz Maribora, Stojan Prošev iz Slovenj Gradca, Andrej Steničnik iz Žalca, Andrejka Jereb iz Idrije, Alenka Jeraj iz Iga, Romana Novak iz Kočevja ter Vida Herga, Jure Drljepan, Senada Smajič in Neda Galijaš, ki živijo v Sloveniji, pišejo pa v hrvaščini ali srbsščini. Branja je zaključil Branko Bačovič ob spremljavi kitarista Zorana. Občinstvo je navdušila Ana Urh kot najmlajša članica portala, v pesniški zbornik ima uvrščeni dve pesmi. Prijazni televizijci z RTV SLO – RC Maribor so posneli reportažo za oddajo *Dobro jutro*, Niko Samsa iz KUD Primoža Trubarja Velike Lašče pa je vse zabeležil za lokalno televizijo in naš spomin.

Srečanje se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju v Galeriji Skedenj ob dobrotah Pekarne Blatnik in tradicionalnem razrezu rojstnodnevnihih potic velikank (kar dveh!), pehtrank, ki so ju spekli v Gostilni pri Kuklju. Za pogostitev so poskrbeli še N&M Company, babi Angela, na licu mesta pa Polona iz Javnega zavoda Trubarjevi kraji ter naši nepogrešljivi Tina in Alenka. Za ozvočenje sta poskrbela Zdenko in Urban iz KUD Primož Trubar Velike Lašče. V polnem Trubarjevem muzeju smo z izidom zbornika ovekovečili tudi teden knjige in že načrtovali nadaljna živa srečanja portala *pesem.si*.

Vrnimo se še h knjigi *Pesem si 09*, v kateri je izbranih 161 pesmi 54 avtorjev. Od naših pesnic sta v zborniku prisotni Marija Gorše in Darinka Grmek Šturkelj, ki je poskrbela tudi za likovno podobo zbornika z risbami ptičev. Zbornik *Pesem si 09* lahko naročite pri Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti (051 80 77 52) ali preko mejla zru@zru.si.

Knjižni zbornik *Pesem si 09* prinaša izbor najboljših pesniških stvaritev, ki so uredništvo (in bralce) prepričale z izvirnostjo, jezikovnimi sredstvi, s svežino, z metaforiko in vsebino. Zbornik so uredile urednice portala v letu 09: Zalka Grabnar Kogoj (dramatičarka, pesnica, pisateljica), Aleksandra Kocmut (pesnica, pisateljica, lektorica, prevajalka) in Ana Porenta (pesnica, pedagoginja, pisateljica).

V dveh letih, odkar portal obstaja, se je nanj nateklo več kot 10 000 pesmi, ki jih objavlja zdaj že 800 članov portala. Na spletni strani ustvarjalci objavljajo avtorsko poezijo ne glede na starost in uveljavljenost ter poleg slovenščine (v večini) pesmi zapisujejo tudi v južnoslovanskih jezikih, španščini, francoščini, italijanščini, nemščini in angleščini.

Portal je dnevno uredniško pregledan, pesmi s prepričljivo avtorsko poetiko pa se uvrščajo med Podčrtanke. Na portalu je tudi forum, kjer potekajo pogovori o pesnjenju, pesniške delavnice, konstruktivne kritične misli o prebranem, razprave o literarni teoriji ter medsebojno spoznavanje članov.

Domači nastopajoči so z zanimanjem prisluhnili avtorjem.

Naj za osvetlitev objavimo tudi nekaj uvodnih besed iz zbornika, ki jih najdemo v poglavju Uredniški pogledi:

»*Pesem.si* ... Je virtualni prostor, v katerem se srečujejo tehnika in oblika, vsebina in sporočilo, čustva in razum, pesem in njena povratna informacija – ocena in komentar. Interaktivno presečišče umetniškega in osebnostnega naboja. Njegova dodatna vrednost je to, da je vseslovenski in tako zajema bolj celosten pogled na aktualno slovensko poezijo kot denimo posamezna lokalna literarna društva. Poleg tega pa v prostoru, ki umetnosti, zlasti pa poeziji, že lep čas ni posebej naklonjen, predstavlja nišo, kamor se bogato stekajo tako uveljavljene kot (še) neveljavljene stvaritve in skupaj ustvarjajo čarobno podobo slovenske besede na pesniškem odru.«

Aleksandra Kocmut

»Ko je pesem enkrat objavljena, začne živeti svoje življenje, se odmakne od avtorja in se začne dotikati bralca. A večina medijskih objav ne omogoča, da lahko pesem še dopolnujemo, obdelujemo in klešemo. Se manj pa, da bi lahko komunicirali z bralci! Objava na *pesem.si* pa omogoča prav to. Lahko je šele začetek obdelave. In možnost spreminjanja objavljene pesmi je izvrstna, saj preko foruma steče spontan pogovor o konkretni pesmi, pojavljajo se mnenja in predlogi, ali oz. kaj bi se še dalo narediti v prid pesmi.«

Zalka Grabnar Kogoj

»*Pesem si 09* izhaja v evropskem letu ustvarjalnosti in inovativnosti ter prinaša svež prerez poetičnih pogledov na sedanjik, v pesmih ga ohranjajo avtorske govornice mladih, išočih peres in starejših, suverenejših in izpisanih – čeprav starost in izkušnja ali pesniška zrelost pogosto ne hodita vštrec. Poseben čar portalu dajejo tudi objave v drugih jezikih, ki so kot zanimive eksotične rože med travniškim cvetjem.«

Ana Porenta

Izid zbornika so omogočili Občina Ribnica, Občina Dobrepolje, Občina Velike Lašče in Medium Žirovnica. Vsem podpornikom projekta ter avtorjem, nastopajočim in obiskovalcem prireditve se iskreno zahvaljujemo.

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti, foto: Gregor Grešak

OŽIVLJANJE POZNOANTIČNE ZAPORE – PREDAVANJE O RIMSKEM ZIDU

V Javnem zavodu nadaljujemo s predavanji o različnih tematikah s področja lokalne zgodovine, lokalne naravne in kulturne dediščine. Z njimi poskušamo uresničiti več ciljev, in sicer osveščati domačine o svojem kraju, dodatno izobraziti lokalne turistične vodnike, nena zadnje pa dati mladim z našega okolja možnost, da predstavijo svoje delo in si pridobijo izkušnje.

Nika Perovšek

V sredo, 15. aprila, je v galeriji Skedenj predstavila svojo diplomsko nalogo z naslovom Oživljanje poznoantične zapore Nika Perovšek, univ.dipl.ing.kraj.arh. Obiskovalci so lahko spoznali ne le kratek zgodovinski pregled nastanka in funkcij rimske zapore, ki je v pomembnem delu potekala tudi preko ozemlja naše občine, ampak tudi njeno prostorsko umestitev, kje najdemo njene ostanke in kako jo lahko oživimo in ji povrnemo, sicer drugačno, družbeno funkcijo.

Predstavitev je ponudila izhodišče za zanimivo debato o možnostih izkoristka potencialov, ki jih nudi obravnavana kulturna dediščina za prebivalstvo, ki živi neposredno ob zidu oziroma v njegovi bližini, v glavnem na področju turizma.

Foto: Barbara Pečnik

Pripravila: Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji

PRVA MESEČNA VELIKOLAŠKA TRŽNICA V OKVIRU PROJEKTA LEADER

Z obujanjem velikolaškega trškega življenja smo pričeli v soboto, 17. aprila, ko so na trgu pred Levstikovim domom predstavili svoje doma pridelane izdelke nam vsem že dobro poznani lokalni ponudniki. Obiskovalci so lahko kupili na stojnici Čebelarkega društva Velike Lašče medene izdelke, pri Katji Rupar pecivo in Društvu za ohranjanje dediščine z Gradeža suho sadje. Stojnica Društva podeželskih žena je dišala po domačem kruhu in rezancih, gospodinje pa so si lahko omislile tudi nov predpasnik.

Za lesene izdelke sta poskrbela Jože Petrič s Škrlovice in Lojze Sever (Art-les), za nakit in ostala darilca pa Rokodelska družina Grčar.

Spet vabljeni na trg pred Levstikovim domom
v Velikih Laščah od 8. do 12. ure

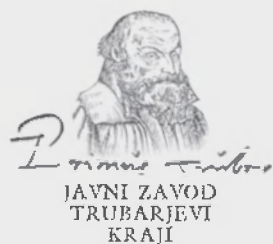
**v soboto, 13. junija,
in
v soboto, 18. julija 2009.**

Velikolaška tržnica bo prav tako gostovala na
trškem dnevu ob občinskem prazniku

6. junija v Velikih Laščah,
na viteškemu dnevu v Turjaku **28. junija** ter
na Medeni tržnici **11. julija** v Velikih Laščah.
Vabljeni!

Povabilo naj velja tudi vsem, ki bi želeli sodelovati na tržnici kot ponudniki, kmetje, ki pridelujejo kmetijske pridelke, obrtniki in ostali.

Prijave zbiramo na telefonski številki 788 10 06.

V četrtek, 11. junija, ob 20. uri

vas vabimo na Trubarjevo domačijo na Rašici
na
3. TRUBARJEV ČETRTEK.

Naša gostja bo
novinarka, publicistka in prevajalka

ALENKA PUHAR.

Vabljeni!

Vsi ponudniki sodelujejo v projektu Velikolaška tržnica, ki je financiran iz sredstev Leader, proračunskih sredstev Občine Velike Lašče in sredstev zasebnikov.

Pripravila: Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji
foto: Niko Samsa

PRAVLJIČNI SVET NAŠIH KRAJEV

JE BILA LETOŠNJA TEMA 27. SREČANJA
LIKOVNIH UMETNIKOV NA RAŠICI.

V organizaciji KUD-a Primož Trubar, Javnega zavoda Trubarjevi kraji in Občine Velike Lašče je bilo povabljenih 36 umetnikov. Srečanja se jih je v soboto, 9. maja, udeležilo devetnajst.

V sončnem jutru smo se zbrali na Trubarjevi domačiji na Rašici, se povесelili ponovnega snidenja, ob slastnih buhtelnih popili kavico in naredili »bojni načrt« na dano delovno temo. Ideja letošnjega srečanja je bila, da bi iz posameznih del avtorjev sestavili veliko »kompozicijsko« sliko, s katero bi okrasili eno izmed sedaj praznih sten poročne dvorane na gradu Turjak.

Ker smo temo – pravljčni svet naših krajev – vezali predvsem na Turjačane, smo se najprej odpravili na grad in si pod vodstvom simpatične Nuše Dedo Lale ogledali njegovo notranjost, s posebnim postankom v poročni dvorani. Kar nekaj umetnikov se je namreč odločilo podpreti »projekt velike kompozicijske slike«, za katero so dobili tudi platna. Seveda je bilo vse, razen velikosti slike, prepuščeno njihovi domišljiji. In potem so ustvarjali, skicirali, risali osnutke, pa tudi že dokončno slikali v gradu in okolici. Nekateri so nadaljevali še pozno popoldne v Dvorski vasi, kjer smo imeli družabni del srečanja.

Dvorska vas je bila tretja sobotna lokacija, tretje poglavje,

mnogim popolnoma neznanu. Nekaterim pa rojstni kraj, ki so ga s ponosom predstavili. Pri Kajžarjevih, kjer je Niko Grafenauer preživil del svojega otroštva, sta nas gostila gospa Silva in Jože Mencin z bližnjim sorodstvom. Manfred Deterding nas je popeljal po vasi, nam povedal mnogo zanimivega, v cerkvi pa presenetil z lepim umetnostno-zgodovinskim predavanjem.

V imenu vseh umetnikov se zahvaljujem gostoljubnim domačinom Dvorske vasi, podžupanji Tatjani, Manfredu, še posebej pa seveda Silvi in Jožetu. In že zdaj pristrčno vabljeni vsi na razstavo del 27. srečanja likovnih umetnikov 5. junija zvečer v galerijo Skedenj na Rašici.

Helena Grebenc Gruden

SVETOVNI DAN KNJIGE IN AVTORSKIH PRAVIC

23. APRIL 2009 V MESTNI KNJIŽNICI
LJUBLJANA, KNJIŽNICI VELIKE LAŠČE.

Na dan sv. Jurija (23. april), katalonskega zavetnika, prirejajo Katalonci razstave vrtnic. Iznajdljivi založniki so ob stojnice z vrtnicami postavili še stojnice s knjigami. 23. april je tudi dan, ko si v Kataloniji zaljubljeni izpovejo ljubezen, tako da moški dobijo knjigo, ženske pa vrtnico. 23. aprila se je rodil španski pisatelj Cervantes (Veleumni plemič Don Kihot iz Manče). In tako je UNESCO leta 1995 razglasil 23. april za Svetovni dan knjige, ki ga od leta 1996 praznujemo tudi Slovenci – slovenski dnevi knjige. Dnevi knjige so postali resnično vseslovenski kulturni dogodek. Po vsej Sloveniji potekajo najrazličnejše prireditve v znamenju knjige in v znamenju vodilne misli **PODARIMO KNJIGO**.

Tudi v Knjižnici Velike Lašče smo se pridružili praznovanju. Od ponedeljka do petka smo obiskovalcem podarili kar nekaj knjig (podarjene in odpisane knjige), pa tudi krajanji so podarili knjige, ki jih ne potrebujejo več. V knjižnici si izmenjujemo in podarjamo knjige tudi skozi vse leto, saj se zavedamo pomena knjig.

Z otroki iz vrtca Sončni žarek (skupina Miške) smo tega dne obiskali Dom starejših občanov v Vidmu. Otroci so se predstavili z igrico Anje Štefan z na-

slovom Robček, Knjižnica Velike Lašče pa je podarila knjige in starejše vezane letnike revije Zdravje in Rože in vrt njihovi knjižnici, ki šteje že več kot tisoč zbranih in podarjenih knjig.

Varovanci doma so na svojo knjižnico zelo ponosni. Bili so nas veseli, saj smo jim polepšali sicer pust in deževen dan, obenem pa smo jih spomnili na slovenske dneve knjige.

Popoldan pa smo v Knjižnici Velike Lašče gostili pesnika in pisatelja Jurija Marussiga in akademskega slikarja Petra Gabra. Pri Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti je pravkar izšla prva iz serije slikanic s povabilom k ustvarjanju. To so Pravlјice iz Mavrice, ki jih je napisal Jurij Marussig in ilustriral Peter Gaber. Knjigo je uredila mag. Ana Porenta, oblikovala pa Mateja Šušteršič Dimic. Pravlјice iz Mavrice so rahločutna pripoved o barvah iz mavrice. Ukvarja se z drugačnostjo, sodelovanjem, nagajivostjo, prijateljstvom, občudovanjem, zavistjo, osamljenostjo in ljubeznijo. S težavami, s katerimi se srečuje vsak otrok in tudi odrasli.

Tri pravljice iz zbirke pravljic nam je pisatelj tudi prebral, ilustrator pa je z barvami pričaral zgodbe na papir. Na koncu pa so se še otroci preizkusili v slikanju s pravim slikarskim čopičem in barvami. Slike ilustratorja in otrok smo razstavili v knjižnici. Predstavitve nove knjige pravljic se je udeležilo 12 otrok in 8 staršev.

Prepričana sem, da smo v Knjižnici Velike Lašče kar najlepše in najbolj koristno proslavili dneve slovenske knjige. Za pomoč pri izvedbi programa se zahvaljujem MKL Knjižnici Prežihov Voranc, vrtcu Sončni žarek iz Velikih Lašč in Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti iz Velikih Lašč. Zahvaljujem se tudi sodelavki iz matične knjižnice, ki mi je pomagala pri zbiranju knjig (podarjene in odpisane knjige).

Vodja MKL Knjižnice Velike Lašče
Mihaela Andromako Rihar

PREVOD TRUBARJEVIH DEL V SODOBNO SLOVENŠČINO

PREDSTAVITEV TRUBARJEVE KNJIGE

Teolog Benjamin Hlastan je v soboto, 28. marca, na Trubarjevi domačiji predstavil knjižni prevod Abecednika v sodobno slovenščino. Prevod prvih slovenskih knjig je izšel v okviru združenja Trubarjev forum, ki si prizadeva za ohranitev dediščine Primoža Trubarja in protestantizma. Vinko Ošlak, prav tako član Trubarjevega foruma, je poudaril, da Slovenci v primerjavi z evropskimi narodi ne zaostajamo v razvoju književnosti. Trubarjevo borbo za slovenski jezik sta opisala kot posledico in ne kot glavni namen njegovega pisanja.

Javni zavod Trubarjevi kraji je v soboto, 28. marca organiziral predavanja teologa in tajnika združenja Trubarjev forum Benjamina Hlastana na Trubarjevi domačiji na Rašici. Predstavil je prvi knjižni prevod Abecednika v sodobno slovenščino. Želja združenja je, da Slovenci resnično spoznajo delo »očeta Slovencev«, kot ga je poimenoval Benjamin Hlastan. Po njegovih izkušnjah ljudje Trubarja najprej povežejo z besedo »jezik«, čeprav to ni bistvo njegovega pisanja in dejal še: »Trubarja imamo na kovancu, hvalimo ga, pa pojma ni-

mamo o čem je pisal.« Abecednik naj bi bila vadnica za branje, a kot pove Benjamin Hlastan, Trubar v uvodu knjige bolj izpostavi namen moralne vzgoje bralcev. Prevod celotnega Katekizma naj bi izšel najkasneje jeseni, do sedaj so izdali le uvodni del, ki nosi naslov Vera v Primoža Trubarja.

Vinko Ošlak, član združenja Trubarjev forum, je dejal, da Trubarjevi eseji ne po času nastanka ne po kvaliteti ne zaostajajo za evropskimi. »Niti po prevodu Biblije Slovenci nismo zamudniki, kajti takrat se stoletja ni nič spremenilo, mi pa imamo že nekaj desetletij za Nemci prevod,« je še dodal. Po mnenju obeh sta prvi dve slovenski knjigi narodu dali jezik, identiteto, visoko literaturo v tistem času in kulturo.

Vsebina Katekizma, po besedah teologa Hlastana, ni boj za slovenski jezik in narod, vendar govori o moralnem in posmrtnem življenju, o razumni in nerazumni veri. Pri slednji Trubar izpostavi, da si človek ne more kupiti sreče in namigne na problem takratnega časa – odpustke.

Pisanje je označil za »aktivno« in tekoče ter dodal: »Trubar je bil dober govornik in to se pozna tudi v njegovem načinu pisanja. Jezik avtorja je tekoč, Trubar predvidi bralca in vnaprej odgovarja na morebitna vprašanja, vse nauke iz Svetega pisma pa prenese v prakso in jih tako približa bralcu.«

Urša Zalar

MATERINSKI DAN V ROBU

20.marca smo v Robu imeli prireditev v čast vsem materam in ženam. Nastopili so učenci PŠ Rob, KUD Rob in mladi glasbeniki iz naše občine.

Otroci so se prestavili s plesom in igrico Zajček išče mamico. KUD Rob je zaigral kratek skeč in na koncu učence razveselil s podelitvijo zlatih zajčkov za posebne dosežke v šoli. Glavno nagrado za življenjsko delo pa so na podelitvi dobile vse matere za njihov trud pri vzgoji otrok. Prireditev so popestrili mladi glasbeniki: Amadeja Košir, Miha Juvanec, Domen Intihar in Rok Peterlin.

Vsem nastopajočim se lepo zahvaljujemo za sodelovanje.

KUD Rob, foto: Matej Peterlin

TRUBARJEV ČETRTEK

GOSTJA 2. TRUBARJEVEGA ČETRKA BERIA GOLOB

Aprilski Trubarjev četrtek je gostil Berto Golob, ki ima za sabo izredno bogato življenjsko in ustvarjalno pot in je še vedno zelo aktivna na številnih različnih področjih. Za svoja literarna in jezikoslovna dela je prejela številne nagrade, za knjižico *Žive besede* tudi levstikovo nagrado. Poljudne ali celo zabavne jezikoslovne knjige so kar redkost, ona pa jih je v relativno kratkem času napisala večje število. Poleg nagrajene so to še *Vejica, nagajiva smejica*, *Slovnica*, *odčarana čarovnica*, *Jezikovni vozli* in številne druge. Za prizadevanje na področju literarnega dela za mladino je dobila tudi Trubarjevo plaketo. Tisto, kar pri avtorici takoj pade v oči, je njena velika ljubezen do slovenskega jezika in književnosti in je najbolj srečna, če ji uspe posredovati lepoto in bogastvo le-tega tudi drugim. To pa je ena od stvari, ki jo zelo tesno povezuje s Primožem Trubarjem.

Na Trubarjevi domačiji, pri izviru knjižne slovenščine, smo se pogovarjali o Bertini knjigi o Trubarjevem življenju in nastajanju prvih dveh slovenskih knjig *Napisal je knjigo*. Pripovedovala nam je o svojih dolgoletnih učiteljskih izkušnjah, o tem, kako velik pomen ima za obstoj slovenskega knjižnega jezika posredovanje jezika mladim rodovom, kako pomembno je, da se v mladih glavah uzaveš občutek za vrednost lastnega jezika, vse skupaj pa se začne v družini.

Na koncu se je v prijetnem vzdušju Trubarjeve spominske sobe z gostjo razvila živahna debata. Štafeto, ki nam jo je na prejšnjem Trubarjevem četrtku simbolično predal Tone Kuntner, smo pogumno ponesli v drugi večer, v začetku junija pa bomo nadaljevali.

Nuša Dedo Lale

DOSEŽKI KUD ROB

Na območni selekciji JSKD za 48. Linhartovo srečanje 2009 je bil v izboru glavnih ter stranskih vlog in posebnega dosežka za najboljšo stransko moško vlogo izbran Jernej Tekavec. Predstava KUD Rob je uvrščena v spremljevalni program regijskega izbora za 48. Linhartovo srečanje.

Klemen Markovčič, gledališki in radijski režiser, območni selektor JSKD za osrednjeslovensko regijo za 48. Linhartovo srečanje je v izboru zapisal:

Stranska moška vloga

Jernej Tekavec za vlogo Kavalir

Uprizoritev

Skupina

Režija

Obrazložitev

Peter Turrini Krčmarica

KUD Rob

Jernej Kobal

Gre za jasno izrisan lik z dvema skrajnostma čustvovanja. Tekavec se s tem igralskim izzivom spopade na duhovit in igriv način.

V spremljevalni program regijskega izbora za 48. Linhartovo srečanje pa sem umestil uprizoritev skupine mladih zanesenjakov z željo, da naj jim bo tovrstna udeležba v spodbudo. Prijetno me je namreč presenetilo sodelovanje s študentom režije, saj so tovrstna sodelovanja sila redka in prav zato vredna pozornosti.

Peter Turrini Krčmarica

Skupina

Režija

Obrazložitev

KUD Rob

Jernej Kobal

Uprizoritev se predvsem režijsko spretno spopada s komedijskim žanrom. Ekipa mladih nastopajočih pa jim bolj ali manj uspešno sledi. Gre za skupino, ki bi prav v kombinaciji z bodočim režiserjem, po mojem, prav lahko presenetila.

Iskrene čestitke KUD-u Rob in posebej Jerneju Tekavcu za njihove dosežke.

Podžupanja dr. Tatjana Devjak

USPEH PREDSTAVE KRČMARICA

Igralci KUD-a Rob smo zelo uspešno zaključil turnejo naše predstave Krčmarica. Poleg treh uprizoritev v Robu, smo gostovali v Podpeči, Šentvidu pri Stični, Polhovem Gradcu, Sostrem, Velikih Laščah, Vačah in Ložu.

Ob zaključku gostovanj nas je presenetila prijetna novica Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Predstava Krčmarica je bila uvrščena v spremljevalni program 48. regijskega Linhartovega srečanja odraslih gledaliških skupin Osrednje Slovenije. Še posebej veseli smo uspeha našega igralca Jerneja Tekavca, ki je dobil nagrado za najboljšo stransko moško vlogo. Na uspeh smo zelo ponosni, saj je bila konkurenca precej številčna.

Martina Tekavec

VELIKOLAŠKI POLETNI FESTIVAL 2009

Sobota, 4. julij, ob 18.00

Podružnična cerkev na Veliki Slevici

KONCERT ŠKOTSKIH NARODNIH PESMI ZA SOPRAN IN KLAVIR

v izvedbi grofice Janet of Cromartie – sopran, Dušana Sodje – klarinet
in Tatjane Kaučič – klavir.

Tatjana Kaučič in Dušan Sodja

Sobota, 29. avgust, ob 20.00

Kulturni dom v Robu

KONCERT SODRAŠKIH TAMBURAŠEV

Nedelja, 30. avgust, ob 20.30

Viteška dvorana na gradu Turjak

KONCERT RENESANČNE GLASBE

V izvedbi Suzane Ograjenšek (sopran) in kvarteta The Fitzwilliam String Quartet. Suzana Ograjenšek in Fitzwilliam String Quartet slavita Haydnovo raznolikost v programu z angleškimi kanconetami, nemškimi pesmimi, italijanskimi arijami in godalnimi kvarteti.

Koncert je hkrati zaključni koncert Festivala SEVIQČ BREŽICE.

Lanskoletna glasbenika koncerta na gradu Turjak Mechthild Karkow in Vincent Bernhardt

Občina Velike Lašče in Javni zavod Trubarjevi kraji

PLANINSKO DRUŠTVO
VELIKE LAŠČE
Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče

Dragi prijatelji planinci!

Vabimo vas na

**17. pohod po
"Velikolaški kulturni poti"
v nedeljo, 7. junija 2009**

Začetek pohoda bo med 7.00 in 10.00 uro v Velikih Laščah.

Cilj bo na Trubarjevi domačiji na Rašici, kjer bo ob zaključku družabna prireditev.

Velikolaška kulturna pot povezuje rojstne kraje naših treh velikih rojakov Frana Levstika, Josipa Stritarja in Primoža Trubarja in vodi mimo številnih kulturno zgodovinskih znamenitosti. Je krožna, označena s posebnimi markacijami in dolga približno 15 km. Trasa pohoda s startom v Velikih Laščah in ciljem na Rašici pa je dolga približno 13,5 km. Pot je razgibana, z nekaj vzponi in spusti in je primerna tudi za osnovnošolsko mladino. Prehodimo jo v treh do štirih urah zmerne hoje.

Iz Rašice v Velike Lašče se lahko vrnete peš po markirani poti (50 min), na voljo pa bo tudi brezplačen prevoz.

Startnina: 1,50 EUR (odrasli), otroci brezplačno

Vsak pohodnik prejme izkaznico pohoda, na poti pa čaj.

Za dvakratno udeležbo prejmejo pohodniki bronasto značko, za štirikratno udeležbo srebrno in za šestkratno udeležbo zlato značko. Za desetkratno udeležbo prejmejo pohodniki posebno nagrado.

Dodatne informacije lahko dobite:

- na naši spletni strani (<http://pd.velike-lasce.si>)
- po elektronski pošti: planinsko.drustvo@velike-lasce.si
- na GSM 041/ 561-561 (Olga Verovšek) in 041/ 778-909 (Peter Kokošinek)

Lep pozdrav!

Predsednica PD Velike Lašče
Olga Verovšek

LOKOSTRELSKA TEKMA NA TURJAKU 11. APRILA 2009

Skladno s koledarjem tekmovanj Lokostrelske zveze Slovenije je lokostrelski klub Turjak izvedel lokostrelsko tekmo v disciplini »gozdni krog«, ki je štela za točkovanje posameznikov in klubov za Slovenski pokal 2009.

Naši tekmovalci so dosegli dobre uvrstitve: prvo mesto je pri članicah zasedla Ana Gruden, prvo mesto pri veteranih Stanislav Ahac, pri najmlajših pa sta prvi mesti dosegla Naja Miklič in Boštjan Podlogar.

Nepričakovano nas je v članski konkurenci z dolgim lokom z osvojitvijo 3. mesta prijetno presenetil Karli Goršič. Čestitamo! Za njim so zaostali naši znani tekmovalci Edo Goršič, Marko Mihalič in Jože Miklič.

V mlajših kategorijah nas je med dečki z drugim mestom častno zastopal Urban Klančar, v članski konkurenci pa z golim lokom

Z leve strani: 2. mesto Kump – VLR Viljem, 1. mesto: Andrej Natlačén – MINS Postojna, 3. mesto Goršič Karli LK Turjak.

s četrtrim mestom Marjan Kocman (njegova specialnost je instiktivni stil, kjer je Marjan že uveljavljen državni reprezentant in pričakujemo, da bo letos zastopal Slovenijo na evropskem in svetovnem prvenstvu)

Prvi z leve Urban Klančar.

Lokostrelski klub Turjak in njegovi člani so organizacijo tekme izvedli zelo dobro (sodniki Lokostrelske zveze Slovenije, poleg nadzora nad tekmovanjem, opremo in licencami izvedejo tudi točkovanje kvalitete izvedbe tekme, kjer smo od možnih 40 prejeli 37 točk). Da bi bila tekmovalna proga in tarče dobro pripravljene smo za 2. in 9. aprila izvedli klubsko delovno akcijo, na kateri smo hkrati poskrbeli tudi za urejenost okolice gradu in celotne tekmovalne trase.

TEKMOVALI SMO V ITALIJI IN NA HRVAŠKEM

V začetku aprila smo se odzvali povabilu italijanskega kluba IL FALCONE iz Poggio terzarmata (v neposredni bližini Doberdoba). Lokostrelski klub je člansko in organizacijsko zgledno urejen, svoja vadbišča pa ima v krajevnem rekreacijskem parku (36 ha), kjer imajo stalne 3D proge in druge lokostrelske priprave. Sama tekma je potekala na trasi soške fronte, tako da smo lahko mimogrede nabrali kakšen šrapnelski spominek.

V članski konkurenci je zmagal naš Nejc Goršič.

Na žalost je letošnji tekmovalni koledar zelo natrpan, še posebej zaradi priprav reprezentance (v razširjeni sestavi reprezentance imamo še vedno 3 kandidate: Ano Gruden, Marjana Kocmana in Nejca Goršiča), ki bo med 16. in 23. avgustom nastopila na evropskem prvenstvu v Avstriji in med 15. in 19. septembrom na svetovnem prvenstvu v Italiji. Program priprav reprezentance je potrjen in zahteva prisotnost na vseh tekmah evropskega pokala in 3D pokala Slovenije.

Zato smo se 18. in 19. aprila z reprezentanti udeležili tekme za evropski 3D pokal v Poreču na Hrvaškem.

Tekmovalci LK Turjak, manjka le Edo Goršič.

Tekme za evropski pokal se je udeležilo 170 tekmovalcev iz 12 držav, nedvomno pa sta bila najbolj opazna udeležba in tekmovalni rezultati slovenskih tekmovalcev. Od turjaških lokostrelcev sta najboljše rezultate dosegla Ana Gruden z drugim mestom v članski konkurenci in Božo Kovačič prav tako z drugim mestom v veteranski konkurenci. Še ta mesec, 25. aprila, nas čaka tekma za Jadranski pokal v Bjelolasici pri Ogulinu in 16. maja v Sunji, ravno tako na Hrvaškem.

Včlanite se v Lokostrelski klub Turjak. (041 540 761, Božo)

KONEC ZIMSKIH TRENINGOV

Ob sodelovanju športnega društva št. Jurij smo bili dvakrat tedensko gostje v dvorani Doma krajanov v Mali vasi. Da bi zanesljivo zavarovali opremo in inventar, nam je Krajevna skupnost priskrbelo manjšo zaščitno mrežo in nekaj tarčnih ozadij, ostalo opremo je prispeval lokostrelski klub Turjak, zasebno pa posamezniki.

Posebej je bila organizirana šola za začetnike z lastnim terminom ob torkih, ki jo je uspešno obiskovalo šest zagnanih lokostrelcev.

Mladi lokostrelci v Mali vasi.

Letošnje zimske treninge smo nadgradili še s povabilom licenčnega trenerja lokostrelstva Staneta Natlačena. Nekateri so prvič, škodovalo pa ni nikomur, poslušali teoretični del slovenske metode učenja lokostrelstva, imenovane »devet korakov do deset«; teoriji so sledili praktični prikazi udeležencev seminarja, kar je pokazalo, da smo veliki ujetniki priučenih navad. Kvalitetna izvedba strele zahteva popolno koncentracijo strelca, še posebej pri dolgem loku in instiktivnem načinu streljanja, če hočemo doseči pričakovane zadetke.

S trenerjem bomo nadaljevali tudi streljanje z lokom v naravi, takoj ko bodo to omogočali vremenski pogoji.

V nadaljevanju vas želimo seznaniti še s tekočimi rezultati in doseganjem norem za uvrstitev v državno reprezentanco in klubskih norem za udeležbo na pokalnih tekmovanjih – z veseljem lahko ugotovimo da sta dva naša člana že dosegla reprezentančno normo: to sta Ana Gruden z dolgim lokom in Marjan Kocman z instiktivnim lokom. Norme bo možno doseči še 28. marca v Ložnici pri Žalcu, kjer pričakujemo, da jo bosta izpolnila še oba Goršiča, Edo in Nejc, zadnje besede pa ni rekel tudi Štefan Gruden. Po rezultatih tekme 4. aprila v Preddvoru bomo že vedeli za sestavo okostja državne reprezentance za udeležbo na svetovnem prvenstvu v Giulianelli v Italiji v času med 15. in 19. septembrom 2009 in evropskem prvenstvu, ki bo v Vorau v Avstriji med 16. in 23. avgustom 2009.

Naši tekmovalci se bodo, kot vam je znano, potegovali za dobre uvrstitve še v Jadranskem in Evropskem pokalu za leto 2009.

Lokostrelski pozdrav: vse v deset!
Marko Mihalič

MALONOGOMETNA EKIPA MINA CAFE

Po petih krogih v vrhu na najpomembnejšem tekmovanju sezone

Najmočnejše tekmovanje v malem nogometu v regiji je v polnem zamahu. Ribniška liga, že od nekdaj med najpomembnejšimi tovrstnimi tekmovanji, vsaki ekipi pomeni poseben izziv. Tudi letos se je zbralo v organizaciji ŠD Lončar dvanajst ekip iz: dobrepoljske, ribniške, velikolaške in sodraške občine. V ligi tekmuje dvanajst ekip, v katerih igra skupaj 155 igralcev.

Udeleženci zadnje tekme proti GOOL Baru.

Po odličnem zimskem uspehu v grosupeljski dvorani se uspešen niz ekipe MINA CAFE nadaljuje tudi tu. Po zmago vitem začetku proti ekipam: TSD Slemenca s 6 : 2, Pristava Gemax s 6 : 3 in ŠMD Turjak s 7 : 2, tesnem porazu proti A.D.B.-ju z 2 : 3 in izenačeno z Gol Bar-om s 3 : 3, ekipa deli tretje mesto.

Letošnje želje po odmevnem rezultatu so realne. Prepričajte se z obiskom na tekmah. Domače so ob nedeljah dopoldan, gostovanja pa ob petkih zvečer. Več o podrobnostih tekmovanja dobite na: www.minacafe.com.

Prijavljeni igralci za letošnjo sezono:

Miha Feguš, Matej Gradišar, Roman Klarič, Klemen Škrabec, Aleš Pirman, Goran Njenjič, Tomaž Avžlahar, Boštjan Gradišar, Blaž Feguš, Mark Pintarič in Sladan Klarič.

Zapisal: Mitja Pintarič

Sreča ni v glavi
in ne v daljavi.
Ne v žepu
in ne pod palcem zaklad.

Sreča je,
če se delo dobro opravi
In če imaš nekoga rad.

(T. Pavček)

NAMIZNI TENIS – NOVICE OBČINSKO PRVENSTVO 2009

TVD Partizan je 23. aprila izvedel občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike. V šestih kategorijah je tekmovalo 25 tekmovalk in tekmovalcev. Zelo zanimive tekme so bile med mlajšimi kategorijami, ki so si jih ogledali in spodbujali tudi njihovi starši in prijatelji. Po dolgih letih pa je prišlo tudi do spremembe občinskega prvaka v moški kategoriji.

TVD Partizan se ob tej priložnosti zahvaljuje sponzorju tekmovalca podjetju ŠKOF d.o.o. iz Dolščakov ter glavnemu pokrovitelju tekmovalca Občini Velike Lašče.

REZULTATI:

Mlajše deklice do 6. r OŠ	Starejši dečki 7. do 9. r OŠ
1. Manca Lunder	1. Tine Starič
2. Sandra Perič	2. Rok Šilc
3. Nika Godec	3. Blaž Marolt

Mlajši dečki do 6. r OŠ	Ženske enotna kategorija
1. David Škof	1. Alenka Zidar
2. Jošt Žužek	2. Tanja Uršič
3. Rok šilc	3. Snežana Bahor

Starejše deklice 7. do 9. r OŠ	Moški enotna kategorija
1. Saša Koren	1. Aleš Smrekar
2. Maša Ahec	2. Igor Sever
	3. Klemen Starič

MEDOBČINSKA LIGA

Po spomladanskem delu na polovici odigranih tekem v medobčinski ligi, kjer nastopajo ekipe iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje in Velike Lašče, naša ekipa ob petih zmagah in dveh remijih, zaseda odlično drugo mesto in se bo lahko v jesenskem delu potegovala za naslov prvaka.

LESTVICA - 1. del									
		tekme	zmage	remiji	porazi	TOČKE	igre		razlika
1.	KGG KRKA	7	6	1	0	13	52	: 18	34
2.	VELIKE LAŠČE	7	5	2	0	12	47	: 23	24
3.	ŠMARSKI TAMLADI	7	5	0	2	10	45	: 25	20
4.	ŠMARJE VETERANI	7	4	0	3	8	45	: 25	20
5.	FIIRT BAR	7	3	0	4	6	32	: 38	-6
6.	ŠD KOMPOLJE I	7	2	0	5	4	25	: 45	-20
7.	KGG KRKA MLADI	7	0	2	5	2	19	: 51	-32
8.	ŠD KOMPOLJE II	7	0	1	6	1	15	: 55	-40

LJUBLJANSKA LIGA

V Ljubljanski rekreativni ligi je potekalo tekmovalje v 5 ligah. Naša ekipa je letošnjo sezono nastopala v 2. ligi in zasedla končno 6. mesto, kar je ob vseh zdravstvenih težavah, ki so pestile ekipo v jesenskem delu, zelo dober rezultat. Samo v spomladanskem delu smo nanizali 7 zmag in le dvakrat izgubili. Ob popolni zasedbi pa bomo v prihodnji sezoni spet lahko pogledovali proti 1. ligi.

LESTVICA									
		tekme	zmage	remiji	porazi	TOČKE	igre		razlika
1.	NTK Rutina	18	14	0	4	28	100	: 62	38
2.	Faškarji I.	18	13	0	5	26	85	: 77	8
3.	Optika Markelj	18	11	0	7	22	89	: 73	16
4.	ŠD Preserje Količevo	18	9	0	9	18	79	: 83	-4
5.	Nova Ljubljanska banka	18	9	0	9	18	95	: 67	28
6.	Velike Lašče	18	9	0	9	18	84	: 78	6
7.	Copy center servis Canon	18	8	0	10	16	71	: 91	-20
8.	Čistilni servis Orehek	18	7	0	11	14	77	: 85	-8
9.	Palačinke	18	6	0	12	12	67	: 92	-25
10.	NTK Veterani	18	4	0	14	8	61	: 97	-36

Zapisal: Igor sever

CESTNO KOLESARSKO TEKMOVANJE V KRONOMETRU KNEJ-KARLOVICA

TVD Partizan Velike Lašče vabi kolesarje na odprto cestno kolesarsko tekmovalje v kronometru (tekmovalje posameznikov na čas), ki bo **v nedeljo, 21. junija, ob 17. uri**. Tekmovalje bo izvedeno na cesti Knej-Karlovica, dolžina proge je 4,8 kilometra. Tekmujejo lahko samo neregistrirani tekmovalci. Registrirani tekmovalci tekmujejo izven kategorij. Tekmovalje se šteje tudi za občinsko uvrstitev. Prijave bodo na dan tekmovalja pol ure pred začetkom tekmovalja pri bifeju Janez na Karlovinci. Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. Uporaba čelade je obvezna.

Dodatna pojasnila so možna po GSM 031 361 564 – Jože.

Vztrajnosti ne moremo nadomestiti
z ničemer.

Z nadarjenostjo je ne moremo;
nič ni bolj običajnega kot nadarjeni,
neuspešni ljudje.

Z genialnostjo je ne moremo;
genij, ki ga niso nikoli odkrili,
je že skoraj pregovor.

Z izobrazbo je ne moremo;
svet je poln izobraženih brezdomec.
Le vztrajnost in odločenost
sta vsemogočni.

(Calvin Coolidge)

POLNJENJE ŽIVLJENJSKE ENERGIJE

Iščemo nekaj izven sebe in verjetno tudi neizvedljivo. Seveda je to vse prav in pravilno. Vse to nas gradi kot posameznike. Če upoštevamo, da pri teh opravilih ne pozabimo na pravilno dihanje. Tudi da naša telesna zgradba zahteva od naših notranjih organov popolno delovanje vseh delov našega fizičnega telesa – našo osnovo. Naučimo se prejemanja in dajanja. Ne smemo pa spregledati tudi našega čustvenega doživetja notranjega sveta in popolne pozornosti zavedanja vsega v sebi in okoli sebe.

POLNJENJE ŽIVLJENJSKE ENERGIJE:

Desna nosnica, pravimo, da je povezana tudi s soncem in je zato pozitivna, in če smo dovolj pozorni, lahko preverimo, s katero nosnico dihamo bolj močno oziroma bolj intenzivno, mogoče zaznamo, da je ta pod diha tudi bolj topla ali pa narašča notranja toplota.

Leva nosnica pa je povezana z luno in je zato negativna in tudi v tem primeru, če smo pozorni, lahko ugotovimo, da sedaj notranja vročina pada. Je hladnejša.

VAIA:

Sedimo ali ležimo, poskrbimo, da nam je udobno, da nas ne motijo zunanji vplivi, če nismo dovolj mirni in nam misli odnese stran od tega, kar smo se namenili. Najprej fizično izvedemo dihanje preko nosnic tako, da si pot zamislimo ali pa enostavno s prstom za nekaj trenutkov zatismo čisto na rahlo enkrat desno in enkrat levo nosnico. Zavedamo se, kako dihamo, in ostane samo pozorno zavedanje desne in leve nosnice ter našega vdih in izdih:

Ko vdihamo zrak skozi desno nosnico, gre zrak v možgane in napolni pozitivni del naših možganskih celic,

kri se obogati z zrakom, vdihanim skozi desno nosnico in preko nosu seže v notranjost v prvi prekat toplota – pozitivni del – se tu skladišči nekje v predelu hipotalamusa. Po nekaj ponovitvah doseže višjo raven in tok steče proti negativnemu delu in se dihanje avtomatično obrne skozi levo nosnico. Hladnejši zrak potuje v možgane in polni negativne sestavine sive substance, kri se obogati z zrakom, vdihanim skozi levo nosnico, gre v drugi prekat, napolni negativni del in tok teče od negativnega k pozitivnemu dokler ne doseže najvišje ravni in se nato dihanje spet avtomatično obrne skozi desno nosnico. Sprememba ravni s pozitivnega na negativno se nadaljuje in tako proizvedena elektrika teče po telesu. To je tudi razlog, da pride do avtomatične spremembe dihanja iz desne v levo nosnico in obratno. Počasi vodimo energijo, ki pluje v možganski hrbtenjačni tekočini iz možganov (notranjosti glave) preko hrbtenjače (globoko znotraj) navzdol do trtice in se zaradi menjave v belini in sivini sestavi v notranjosti hrbtenjače »živčevja hrbtenice« v posameznih vretencih proizvaja elektrika. S pomočjo misli vodimo energijo v predel medenice in se ta zbere okrog predela trtice. Sedaj preprosto vdihnemo in izdihnemo iz tega predela. Dovolimo, da se trtica popolnoma sprosti. Če je bila trtica kdaj poškodovana zaradi padca, je možno, da bi se v tem primeru lahko trtica ponovno postavila v pravilni položaj, vendar na to ne vplivamo, samo dovolimo, da se zgodi, ko se bodo premaknile notranje vezi in kite!

Pot sproščanja hrbteničnega kanala od trtice preko hrbtenice in posameznih vretenc v notranjosti:

Sedaj se s pomočjo naše misli prične nabrana energija širiti in dvigati od trtice za 5 križnih vretenc (predstavljamo si, da vodimo nitko in dodajamo pol centimetra) do roba medeničnih kosti na zgornji rob kolčnic. V notranjosti energija deluje na naš hormonski sistem in vpliva na endokrine žleze.

Energijo dvigujemo naprej na 5 ledvenih vretenc. Pot vodimo tudi okrog naše trebušne votline, spredaj do prepone in zadaj do ledvic z nadledvičnimi žlezami. V vsakem vretencu vdihnemo in se z izdihom dvigujemo eno vretence višje. S tem ugodno delujemo na našo prebavo in zdravimo trebušno votlino z notranjimi organi.

Počasi dvigamo zavedanje naprej po vretencih za prsni del hrbtenice. 12 vretenc obiščemo po isti poti in predvsem sprostimo predel med lopaticami. Ne hitimo in ne pozabimo, da vdih prinese sprostitvev in z izdihom počasi dvigamo energijo naprej v naslednje vretence. Čutimo tudi, kako se energija širi po rebrih in prenaša na prsnico in se širi tudi v prostor okrog nas.

Spet dvigamo zavedanje in začutimo, kako na predelu ramen sprostimo vretence, ki ima izboklino in je odgovorno za delovanje živčevja rok in pa tudi sprosti predel ščitnice in žleze obščitnice. S tem okrepimo proces čiščenja telesa in smo zato bolj vitalni. Sedaj imunski sistem služi svoji funkciji.

Energijo dvignemo naprej po vratnem delu hrbtenice za 7 vretenc. Posebej smo pozorni in nežni in začutimo, kako se vse nabrane napetosti sprostijo in sprosti se tudi predel lobanjskega dna in vretence, imenovano Atlas, ki nam pomaga obračati glavo. Pri vseh bolečinah, ki jih že zaznavamo v tem predelu, smo še posebej pozorni, da vdih in izdih ponovimo in se poskušamo zavestno sprostiti še dodatno ter v mislih odstraniti vse ovire in neprehodna mesta. Poskušamo prodreti z energijo ali s krvjo, ki je obogatena s kisikom, in tako povrniti življenje v celice in dovoliti, da vse napetosti odplavijo in se tudi kri očisti in ponovno obnovi. Ker pa so to fine strukture, moramo biti nežni, a hkrati odločni, da je naša sprostitvev dosegla prav boleče mesto in ga ozdravila.

Ko naše potovanje pride v notranjost glave in v bistvu na sam začetek našega vdih in izdih, smo dosegli češariko in prostor okrog hipofize in hipotalamusa, tako imenovanega našega tretjega očesa ali kakor želite imenovati notranji predel. Ko elektrika doseže možgane, postopoma upočasnijo aktivnosti našega notranjega računalnika in naval občutka novega prebujenja – znanja in volje, torej samozdravljenja, se prebudi in začne nastajati drug val iz naše notranjosti.

Pot energije v mislih ponovimo od čela pa do trtice. Kadar nas bo hotela boleti glava bomo vedeli, da smo premočni v umu in bomo misel vrnili v trebušno votlino in delovali iz tega predela. Prav tako se bomo zavedali predela sredi prsnice na sprednjem delu telesa in zadaj na telesu v prostoru med lopaticami. Ne bomo stiskali vse dobrote in ljubezni, ki nas polni iz tega predela. Z veseljem bomo dajali in prejimali. Vedno bomo zdravi, v ravnovesju in ustvarjalni. Se zahvalimo.

Zaključek in naloga:

Pretegnemo se, naredimo vajo hrošča: ležimo na hrbtu in stresamo dvignjene noge in roke. Smo ustvarjalni, posnemamo muce pri pretegotvanju. Ponovimo znano vajo z dihanjem s trebušno prepono in prsno votlino. Kot oseba smo osvojili tehniko in doživetje stvari na drug način. Lahko pa tudi nov smisel življenja. To je proces oživljanja naše notranje skrite ali pa samo napačno vodene energije zaradi sistema in načina življenja.

Torej izberimo pot s čim manj stresov. V še tako negotovi situaciji je kanček svetlobe, ki je na voljo ravno za nas. Bodimo iskalci in tudi to svetlobo razdajajmo v prihajajočem pomladnem času. Pomlad pa nam bo napolnila celice z zdravjem in tako bo krog spet sklenjen. Se vidimo v naravi, torej na sprehod in ne pozabimo, ko vodenje energije s polno pozornostjo obvladamo, to naredimo v nekaj minutah, kjer koli smo, in naše telo nam bo vrnilo s sproščenostjo. Mi bomo zadovoljni in zdravi in tudi vsi okrog nas se bodo počutili pozitivne. Bodite zdravi, v ravnovesju in bodite ustvarjalni. Hvala za vaš čas. Toliko za sedaj, več prihodnjič.

Vaditeljica in terapevtka
Tina Sešek, 041 745 363

POMLAD NA GRADEŽU

Pod okriljem Društva za ohranjanje dediščine z Gradeža se je letos na dan 25. malega travna prvič praznovalo pomlad na Gradežu.

Domača pesem pri gradeški lipi.

»Po starih vaških običajih so naši predniki častili in slavili starega Vesnika, poganskega boga pomladi, ki je v deželo prinesel pomlad. V krščanski dobi je poganskega boga zamenjal sv.

Strokovno pomlajevanje jabolane.

Jurij, ki je po legendi premagal zmaja, kar je pomenilo zmago nad poganstvom. Ljudstvo je želelo proslavljati zmago pomladi nad zimo, svetlobe nad temo, toplote nad mrazom. Prav zato se je izročilo zelenega Jurija slavilo tako kot nekoč prihod starega poganskega boga Vesnika.« S temi uvodnimi besedami je predsednik društva

Na Gradeških Nebesih.

za ohranjanje dediščine Boris Zore na Gradežu obudil spomin na vaški običaj in zbrane pri vaški sušilnici povedel skozi samo prireditev.

Kozolec z izvlečno dero.

Na poti skozi vas smo udeleženci pred domačo hišo pozdravili slovenskega skladatelja Jakoba Ježa, kateremu je poleg plodnega lastnega ustvarjanja

Zabukovčevi so ročno posadili krompir.

uspelo urediti tudi nedokončano glasbeno zapuščino Marija Kogoja, slovenskega skladatelja, ki je del svojega življenja preživel na Gradežu. Po poti, ki se imenuje kar Kogojeva pot, saj je Marij Kogoj po njej hodil na kopanje v Rašici, se je nadaljevalo do edine-

Slikarska kolonija.

ga čebelnjaka, ki še daje dom čebelji družini na robu vasi. Korak nam je zastal ob stari jabolani v travniškem sadovnjaku, za katero vedo domačini povedati, da ima nekaj nad 70 let. Pe-

Obred na vasi.

ter Indihar, kmetijski svetovalec KGZS je demonstriral strokovno pomlajevalno obrezovanje starega sadnega drevesa, s pomočjo katerega se drevo pomladi za več kot 15 let, hkrati pa se

Luščenje prosa s stopo.

na ta način uspešno pospeši tudi njegovo rodnost. S starim napevom Prišla bo pomlad, čakal bi jo rad...smo jabolani zaželeli še veliko pomladi in se povzpeli do Gradeških Nebes, kjer

Izdelovanje papirnih rož.

so se naše duše naužile prostranega razgleda preko Velikega Osolnika do Snežnika, gozdov Kureščka in Krma, pa vse do bližnje Gore s cerkvico sv. Ahacija.

Priprava golaža.

Nadaljevali smo do starega kozolca, ki ima na tem območju še edini nameščeno izvlečno dero za sušenje prosa in drugih žitaric. V sončnem času so dero izvlekli in sušili žito, zlasti proso, pred dežjem ali nočjo pa so jo potegnili v notranjost.

Na preorani njivi ob kmetiji Zabukovec smo prisostvovali sajenju krompirja na star način, ki je bil običajen za te kraje še vse do 70 let prejšnjega stoletja. Stanetu Zabukovcu, njegovim sestram in sosedi Joži, ki so polagali krompir v svežo prst, so domače Suhe češplje zapele še Kmetič na polju veselo živi ..., povorka pa se je

Razstava Društva likovnikov Ljubljana.

vrnila v vas in si z zanimanjem ogledala umetniške delavnice Društva likovnikov iz Ljubljane. Razstavljeni so bila dela z motivi narave, prebujanja pomladi in prihoda sončne moči. Pri Koroščevi stari vinski kleti smo bili podučeni o navadah pitja sadnega vina in običajih nakupa vina s Primorske izpred 300 let. Pod vodstvom Borisa Zoreta in ob spremstvu članic domačih Suhih češpelj ter harmoni-

karjev smo pot po vasi nadaljevali z obujenim obrednim čaščenjem prihoda pomladi in zbiranjem darov. Pevke so veselo prepevale, vodja obreda pa je s košarico sprejemal darila. V košarici so se znašle klobase, jajčka, steklenice, potice, pecivo in druge domače dobrote. Kot nekoč se je s piskanjem na doma izdelane piščali, smehom in vriski ter zganjanjem hrupa podilo zle duhove in čaravnice z vaških polj.

V najstarejši Zevnikarjevi hiši smo pokukali še v opremljeno črno kuhinjo in se v stari leseni stopi praktično preizkusili v luščenju prosa v kašo. V pomoč mlademu pomladnemu soncu je zagorela še velika grmada, otroci pa so pod strokovnim vodstvom mentorice Zavoda za kulturo in turizem Parmas izdelovali pomladne rožice iz papirja.

Zadnja parada Zelenega Jurija je bila 1962 v Velikih Laščah.

Slika je iz arhiva Ivanke Peterlin.

Vsi lačni smo uživali ob sočnem golažu iz velikega kotla, dišečih pečenih svinjskih kračah, slastnih poticah in drugih domačih dobrotah. Na vaških stojnicah so bili naprodaj razni domači izdelki in pridelki, tako da je vsakdo lahko delček spomina oz. okusa po Gradežu odnesel tudi domov.

Na Gradežu smo tako pozdravili prihod pomladi in hkrati ponovno preživeli lep in vsebinsko bogat dan. Organizatorjem iskrena hvala!

Zabeležil in fotografiral: Jože Jeršin

Obiskovalka praznovanja Pomladi na Gradežu je na predsednika Društva za ohranjanje dediščine, Borisa Zoreta, naslovila pismo, ki ga v celoti objavljamo.

Spoštovani gospod Zore!

Pošiljam obljubljeni knjigo, v kateri boste prav gotovo našli še kakšno zanimivost ali pesmico, da nam boste lahko še bolj bogato predstavili odmirajoči stari svet vasi, ki ga s tako ljubeznijo oživljate.

Pomlad na Gradežu je bila res lepo doživetje. Učna pot okoli vasi, spoznavanje dediščine, gostoljubnost domačinov, pevske in slikarske postaje, domače dobrote, navdušujoče cvetje. Eno samo uživanje in občudovanje prizadevanj vašega društva!

Naj Vam ne zmanjka volje!

Lepo pozdravljeni!

26. apr. 2009

Bernardka Galič, Kosova ul: 15, LJ

NA JURJEVO

*Od hiše do hiše hodimo
Zelenega Jurija vodimo,
on pomlad v deželo prinesel je
vso zemljo z zelenjem potresel je.*

*Zima, zima hait za peč,
celo leto leč.*

*To šibo za streho ohranite,
za njo pa žarke ohranite.*

*Strahu vam je prinesla dečico,
vabi vam k hiši srečico,
ker take darove vam nosimo,
in od vas jih zameno prosimo.*

*Imate kaj bele pogačice,
ne branimo se tudi kračice,
bodi jajce ali hleb,
k nam vse izgine v žep.*

*Bogato gorico oplodi nam
in bogato polje obrodi vam,
pšeničke bodite veseli,
mi moremo zdaj drugam,
hvala, hvala vam.*

PRIPIS: pesem po spominu zapisala Joža Koprivec, pred 76 leti rojena na Gradežu v družini Zabukovec.

ZAKLJUČEK PRAZNOVANJA POMLADI NA GRADEŽU

Odprtje razstave ustvarjenih del pomladanske likovne delavnice na Gradežu in koncert Društva GŠ Vrhnik – BIG BAND z Vrhnik, v viteški dvorani 7. velikega travna 2009.

Otvoritveni nagovor.

Nastop članov Kulturnega društva Škocjan.

Z odprtjem likovne razstave v stolpu gradu Turjak, na kateri so člani Društva likovnih umetnikov Ljubljana, ki so v sklopu praznovanja pomladi na Gradežu ustvarjali svoja dela na tamkajšnji delavnici, in dobrodelnim koncertom v izvedbi Društva Glasbene šole Vrhnik Big Band v viteški dvorani, se je zaključilo prvo praznovanje pomladi na Gradežu.

Pozdravni nagovor predsednika Društva likovnikov iz Ljubljane.

Pevska skupina »Suhe češplje« so s pesmijo popestrile program.

Boris Zore, predsednik Društva za ohranjanje dediščine Gradež, se je ob odprtju razstave za pomoč in sodelovanje pri izvedbi prireditve, povezanih s praznovanjem pomladi na Gradežu, zahvalil Občini Velike Lašče, Javnemu zavodu Trubarjevi kraji, Turistični zvezi Slovenije in Slovenski turistični organizaciji, Zavodu za kulturo in turizem Parmas, Kulturnemu društvu Škocjan, Kulturnoumetniškemu društvu Marij Kogoj ter Prostovoljnemu gasilskemu društvu Škocjan.

Posebno zahvalo pa je namenil gostujočemu Društvu likovnikov Ljubljana za sodelovanje in razstavo ter Društvu Big Band z Vrhnik za izvedbo brezplačnega dobrodelnega koncerta.

Pomladni motiv središča vasi na Gradežu. Avtorica Julijana Peršič.

Orkester Big Band iz Vrhnik.

Poslušanje orkestra Big Band.

V nadaljevanju je besedo prevzel predsednik Društva likovnikov iz Ljubljane, dr. Vanja Vuga: »Veseli me, ker se že tretje

leto družimo s člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež, in tako gradimo nov most tvornega sodelovanja med člani obeh društev. Veže nas skupna skrb in zavzetost za varovanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine, ohranjanje spomina na stare ljudske običaje in podobno. Na enodnevni likovni koloniji na Gradežu je nastalo več kot 30 likovnih del, ki jih danes razstavljamo v tem lepem okolju. Zahvaljujem se Občini Velike Lašče, da nam je prijazno ponudila prostor za razstavo in seveda Društvu za ohranjanje dediščine Gradež za povabilo in gostoljubnost ob tem srečanju.«

Odprtje razstave so s svojimi nastopi počastili tudi moški pevski kvartet KD Škocjan, recitatorji KD Škocjan in pevka skupina Suhe češplje.

Prireditve se je nadaljevala v viteški dvorani turjaškega gradu z dobrodelnim koncertom BIG BAND-a z Vrhnike, ki ga sestavlja 20–25 glasbenikov pod vodstvom dirigenta Matjaža Albrehta. Udeležence so razveselil z dvournim instrumentalnim in pevskim programom, namenjenim okusu širšega kroga poslušalcev.

Razstava je bila odprta do 24. maja.

Zabeležil in fotografiral: Jože Jeršin

DELAVNICA S STROKOVNIM PRIKAZOM OSKRBE TRVNIŠKIH SADOVNJAKOV

Demonstracija osnovnih pravil obrezovanja

V okviru projekta Sadovnjak, travnik in vrt naj bo z znanjem podprt je bila na pobudo Petra Idiharja, ing. kmetijstva, KDZS, že pred osrednjo prireditvijo Pomlad na Gradežu, organizirana delavnica s strokovnim prikazom oskrbe travniških

sadovnjakov. Delavnica je potekala pod mentorstvom Ane Ogorelec, univ. dipl. ing. agronomije, udeležilo pa se je več kot 20 zainteresiranih okoliških sadjarjev. V starih vaških sadovnjakih sta mentorica in kmetijski svetovalec Peter Indihar prikazala osnovna pravila obrezovanja vseh vrst sadja, obrezovanja starih sadnih dreves, varstva dreves pred različnimi škodljivci, cepljenje in sajenje.

Pomlajevalno obrezovanje starejših jablan

Demonstracija cepljenja

Demonstracijo praktičnega obrezovanja in pomlajevanja sta prikazala na več kot osmih drevesih. Poseben poudarek sta namenila odstranjevanju poganjkov in vej, ki ne rodijo ali kvarijo videz drevesa, in odstranjevanju mrtvih poškodovanih in obolelih delov dreves. Nazorno sta prikazala tudi

pravilno obrezovanje krošenj, s čimer se poleg oblikovanja krošnje dreves tudi ohranjajo, pospešuje pa se tudi rodnost dreves, saj imajo plodovi dovolj sonca. Sodelujočim sta predstavila tudi strokovno obrezovanje mladih dreves, pri katerih je izrednega pomena pravilna izbira poganjkov, ki se ohranijo.

Praktičen del delavnice je bil v sušilnici sadja nadgrajen še s strokovnim predavanjem, podkrepljenim s projekcijo slikovnega gradiva in predstavitvijo vrst in sort sadnih dreves s poudarkom na sortah, primer- nih za vzgojo v naših sadovnjakih. Zanimiva je bila tudi predstavitev barvnih risb raznega sadja, kaširanih na debelih kartonih, ki so jih pred več kot 80 leti uporabljali kot učni pripomoček pri pouku na osnovni šoli v Škocjanu. Že v tistem času so na šoli poučevali in uspešno širili znanje o sadjarstvu in vrtnarstvu. Risbe so razstavljene v sušilnici sadja na Gradežu.

Strokovno predavanje o obrezovanju in cepljenju

Zabeležil in fotografiral: Jože Jeršin

NARAVO OHRANJAMO ZARADI SEBE

MOKRIŠČE – IZZIV ZA PODEŽELJE, OKROGLA MIZA PRED SVETOVNIM DNEVOM VODA

Zavod Parnas iz Velikih Lašč je pred svetovnim dnevom voda organiziral okroglo mizo Mokrišče – izziv za podeželje. Namen okrogle mize je bil predstaviti različne poglede na mokrišča v velikolaški in dobrepoljski občini, ekološko pomembno območje Mišja dolina z Velikimi logi, poiskati razvojne priložnosti, ki jih prinaša zavarovano območje in vzpostavlja možnosti za komunikacijo, sodelovanje in partnerstvo. Dogodek je potekal ob podpori Ministrstva za okolje in prostor ter Urada vlade za komuniciranje.

Ob prihodu v zavod Prizma v Ponikvah so obiskovalcem svoje naravoslovne projekte predstavili člani **Turističnega podmladka OŠ Primoža Trubarja iz Velikih Lašč** (mentorici Renata Lesar Hrzič in Majda Griz) in **četrtšolci PŠ Ponikve v okviru dobrepoljske EKO šole**, na ogled je bila tudi fotografska razstava **Milene Vintar Biseri vode**. »Mokrišče v najširšem pomenu – kot območje, kjer zasledimo vodo v kakršnikoli obliki – nakazuje pomen povezanosti vplivov na okolje, neustrezno ravnanje pa uniči življenjski prostor ogroženim vrstam, vpliva na podtalnico, pitno vodo, pogoje za človeško bivanje,« je v uvodni predstavitvi pojasnila **dr. Gordana Beltram**, koordinatorica Ramsarske konvencije na Ministrstvu za okolje in prostor. **Karin Gabrovšek** z ZVKD – OE Ljubljana je podrobneje predstavila ekološko pomembno območje Mišja dolina z Velikimi logi z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami.

Gostje okrogle mize so nato z moderatorjem **Jožetom Staričem** iz zavoda Parnas spregovorili o možnostih, priložnostih in nevarnostih, ki jih prinaša uvajanje ekoturizma na varovana območja, o možnostih za kmetovalce, o pomenu pravilnega gospodarjenja z mokriščem, vlogi lastnikov zemljišč in možnostih razvoja v okviru spodbud s programa Leader. V pogovor so se vključevali tudi obiskovalci, tako da je bilo ta večer odprtih veliko število zanimivih tem. Gostje so bili enotni, da je varovanje narave naložba že za sedanjost, ne le prihodnost, saj morajo marsikje v Evropi vzpostavljati že porušeno naravno ravnovesje. Narave ne ohranjamo zaradi nje same, ampak zaradi sebe, s tem pa, ko ohranjamo življenjski prostor izumirajoče živalske vrste, dokazujemo, da okolje okrog nas še vedno funkcionira.

Dotaknili so se tudi konkretnih tem iz našega okolja. **Marko Žužek** iz TŠD Rašica je opozoril, da se krajanje Rašice srečujejo s strokovnimi službami po dveh platih – preko Zavoda za varstvo kulturne dediščine, saj je Rašica spomeniško zaščiten vas, in preko Zavoda za varstvo narave, saj živijo na robu ekološko pomembnega območja Mišja dolina z Velikimi logi. Poudaril je, da so bili že večkrat razočarani zaradi preslabe komunikacije, saj v glavnem občutijo omejitve, prednosti pa ne. Opozoril je, da je v zgodovini marsikatera prej obdelana kmetijska površina zaradi neustreznega reguliranja vodotokov postala močvirje, neuporabna za košnjo in se pričela zaraščati. Karin Gabrovšek je pojasnila, da občutljivi biotopi, kot je tudi mokrišče, zahtevajo posebne načine ureditve – da konkretno ne moremo na primer zgraditi opazovalnice za ptice, do nje pa se pripeljati po široki prometni cesti z ogromnim parkiriščem, saj tam potem ptic verjetno ne bo. Gospod Žužek je razložil, da so načrti za športni park ob Rašici prilagojeni in upoštevajo občutljivost okolja, v

njih so predvidene sprehajalne poti, botanični kotički s prikazom rastlinskih vrst, pa tudi športne površine, urejene z naravnimi materiali, ki sodijo v ta prostor. **Dušica Hočevar** iz TIC Dobrepolje je predstavila izobraževalne programe ob požiralnikih Rašice v Ponikvah, poudarila je, da je skrb za varnost obiskovalcev na prvem mestu, kar zahteva pri urejanju infrastrukture celosten pristop skupaj z lastniki zemljišč. **Leon Kebe** je prepričan, da imamo v Sloveniji dosti lepših in kvalitetnejših lokacij kot

Gostje okrogle mize od leve proti desni: Marko Žužek, TŠD Rašica, Karin Gabrovšek, Zavod za varstvo narave OE Ljubljana, dr. Gordana Beltram, koordinatorica Ramsarske konvencije na Ministrstvu za okolje in prostor, Dušica Hočevar, TIC Dobrepolje, Leon Kebe, DOPPS.

sosednji narodi, vendar so ti pri promociji in ponudbi bistveno spretnejši. Pri vzpostavljanju ponudbe ekoturizma je nujno povezovanje preko občinskih in regijskih meja. Moderator okrogle mize se je pošalil, da je bil največji promotor našega mokrišča v lanskem letu Primož Trubar, saj je Trubarjevo domačijo ob njem obiskalo kar 22.000 obiskovalcev. **Barbara Pečnik** iz Javnega zavoda Trubarjevi kraji je pojasnila, da že pripravljajo pot, ki bo povezovala oba »Trubarjeva« mлина in vključevala tudi naravoslovne točke. Učna gozdna pot Turjak-Rašica, ki vodi tudi po mokrišču, je v spodnjem delu večji del leta neprehodna, je opozoril Jože Starič, mokrotni travniki potrebujejo celovitejšo ureditve, ki pa so seveda tudi dražje. Pri pogovoru o kmetijstvu na mokrotnih travnikih je Leon Kebe pojasnil, da problemi nastajajo, če se kmetje ne odzovejo in ne udeležujejo predstavitvenih akcij, ampak vsebine premlevajo sami po gostilnah, kjer pa so njihovi zaključki ponavadi precej drugačni od dejanskega stanja. Presenetljiv je podatek, da je do nastajajočega krajinskega parka Radensko polje opredelilo kar 94 % kmetov (vsi še niso aktivni). Kadar komunikacija steče, se vedno da najti skupno pot, je pojasnila tudi Karin Gabrovšek. **Milan Kaplan** iz Velikih Lašč je pojasnil, da kmetu že sama zdrava pamet da vedeti, kdaj je potrebno kositi logove – takrat, ko je tam suho, kar pa pomeni, da je tudi čas gnezdenja ptic, na primer kosca, v tistem času že mimo. **Mirko Merhar** iz Ribiške družine Ribnica je opozoril, da se ob urejanju vodotokov preslabo upošteva pogoje, ki jih za normalno življenje potrebujejo ribe. Ribiči poskušajo urejati brežine in jezove, kot so to včasih počeli mlinarji in žagarji, in s tem

omogočiti ustrezne pogoje za življenje rib; **Franc Korošec** je dopolnil, da je Rašica zelo onesnažena, kar posredno vpliva tudi na število rib v njej, vendar pa nihče ničesar ne ukrene v tej smeri. **Irena Dednikar**, lastnica zemljišč na mokrišču, je izpostavila, da so strokovne službe premalo seznanjene s situacijo na terenu, kot na primer z nepoznavanjem nekdanje struge vodotokov. Po njenem mnenju so kategorije zemljišč na mokrišču precenjene, vezane na stanje, ki je danes popolnoma drugačno (s tem je povezana tudi višina katastrskega dohodka, kar pri lastnikih povzroča nezadovoljstvo). Gordana Beltram je odgovorila, da je zakonodaja vzpostavljena, a se je vedno ne držimo in da imajo lokalne skupnosti veliko pristojnosti, da stanje izboljšajo ter v prostorskih načrtih ustrezno umestijo tudi namere lastnikov zemljišč na mokriščih. **Lili Mahne** iz Cerknice je opozorila, da pobude programov Leader omogočajo aktiviranje posameznikov tudi na območjih mokrišč, vendar pa ljudi postavijo pred nalogo, da se lotijo konkretnih akcij. S tem pa morajo seveda prevzeti večjo odgovornost za svoje ravnanje. **Polde Sever** pa je na koncu vsem zbranim razložil, zakaj potrebujemo mokrišča: »Mokrišča potrebujemo, saj so na njih štoklje, štoklje pa prinesejo otroke, kar je za Slovence zelo pomembno, če želimo preživeti.«

Metka Starič, zavod Parnas

Jajčastolistni muhovnik z mokrotnega travnika v bližini Marinčkov (8.5.2009)

Kljub pomladanskemu požaru na logovih ob Robarki jajčastolistni muhovnik (*Listera ovata*) iz družine kukavičevk že veselo poganja iz zemlje. Upamo, da bo v juniju začela poganjati liste tudi Loeselijeva grezovka (*Liparis loeselii*) z rdečega seznama, ki je lani v začetku julija cvetela na istem mestu.

Foto: MS

Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče
in Javni zavod Trubarjevi kraji
vabita na
predavanje Barbare Žnidaršič, prof. zgodovine,

Po sledovih Andreja Turjaškega,

ki bo v sredo, 17. junija 2009, ob 19. uri na gradu
Turjak.

Bitka pri Sisku 1593 je ena od prelomnic slovenskega naroda, saj po njej Turki niso več vpadali na Kranjsko. V predavanju bo predstavljen čas turških vpadov v 16. stoletju na današnje slovensko ozemlje in sistem obrambe na območju nekdanje Kranjske. V bitki pri Sisku 1593 je pomembno vlogo odigral Andrej Turjaški, član kranjske rodbine Auerspergov, preko njegove življenjske poti bodo predstavljene lokacije, ki jih veže podobna zgodovinska usoda.

Lahko si bomo ogledali, kako si mogočne gradove predstavljajo naši najmlajši. Na ogled bo razstava maket gradov, ki so jih pripravili otroci vrtca Sončni žarek, enota Turjak.

Prireditev sofinancira Občina Velike Lašče.

VABLJENI!

Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, vas v sodelovanju s kolesarsko sekcijo TVD Partizan vabi na DRUŽINSKO KOLESARJENJE OB MOKRIŠČU

KDAJ: v nedeljo, 21. junija 2009, start ob 14. uri pri gostinskem lokalu Janez na Karlovcu, cilj okrog 15. ure na izhodišču.

KJE: Proga je dolga 10 km in poteka na relaciji Karlovica-Kaplanovo-Logarji-Marinčki (po makedamski poti)–Tomažini–Gradišče–Knej–Stope–Kaplanovo–Karlovica. Primerna je za otroke in odrasle.

Da bo vaše kolesarjenje prijetno in hkrati varno doživetje, smo za vas pripravili nekaj praktičnih in koristnih nasvetov:

- zaščitna čelada je obvezna za vse udeležence kolesarjenja,
- pri kolesarjenju je treba upoštevati cestno-prometne predpise,
- med kolesarjenjem priporočamo pitje zadostne količine tekočin,
- priporočamo, da pred pričetkom kolesarjenja dobro preverite delovanje kolesa in zavor,
- vsi udeleženci kolesarjenja vozijo na lastno odgovornost; organizator ne odgovarja za morebitno povzročeno materialno škodo in poškodbe pri ljudeh,
- spoštujte naravo in ne odmetavajte odpadkov na cesto oz. v naravo.

Družinski kolesarski izlet organiziramo v okviru projekta Mokrišče – izziv za podeželje, ki ga podpirata Urad vlade za komuniciranje in Ministrstvo za okolje in prostor in je za udeležence brezplačen.

Prijave in dodatne informacije: Zavod Parnas 041 833 456, info@zavod-parnas.org

ULAKA 2009

Beseda na besedo in padla je ideja, da tudi Ulačani naredimo nekaj za čisto okolje. Kje in kako začetni nismo veliko razmišljali, ampak smo vsi takoj pomislili na cesto Ulaka–Velike Lašče, ker je priljubljena sprehajalna cesta skozi mešani gozd. Vse lepo in

prav, če ne bi bilo toliko Unionovih reklam v obliki pločevink in raznih drugih odpadkov. V soboto ob 15. uri smo se zbrali na začetku vasi (pri Taprednovem skednju) s polno opremo kmečkih pripomočkov: metle, lopate in tako dalje. Naš cilj seveda ni bil samo pobiranje smeti in drugih kosovnih odpadkov, ampak tudi čiščenje roba ceste (mulde), ki je bila polna peska, tako da je ob dežju voda poplavljala cesto, pozimi pa se je na več delih pojavljal led. Mogoče to ni naše delo, vendar z dobro voljo se da marsikaj narediti, čeprav ni v naši pristojnosti. Za začetek smo se ustavili na križišču (pri kapelici) ter ga temeljito

očistili. Postopoma smo se pomikali proti Velikim Laščam ter pridno polnili prikolico s smetmi. Na začetku gozda smo na drevo pritrdili opozorilno tablo, ki opozarja naj smeti najdejo svojo mesto tam, kjer je predvideno zanje. To smo ponovili še večkrat v smeri Lašč. Kakšen učinek bo to imelo, ne vemo, saj smo že v ponedeljek opazili svežo pločevinko. Na več krajih smo našli pločevinke, zavite v vrečke in načrtno odvržene v naravo. Med delom in pogovorom smo prišli do Tomaževe njive, kjer smo potegnili navidezno mejo Ulaka–Velike Lašče ter zaključili letošnjo akcijo. Za konec druženja smo odšli k Roku na pico, po vrnitvi, oboroženi z odpadki (17 vreč) in nekaj kosovnega materiala, pa še k vaščanu, ki je praznoval rojstni dan in se ni mogel udeležiti našega druženja. Podprli so nas tudi tisti, ki se letos niso mogli udeležiti, ampak drugo leto zagotovo pridejo. Nasvidenje 2010!

Vaščani Ulake

Pripravljate turistično, izobraževalno ali kakšno drugačno ponudbo, ki jo boste, ali pa jo že zagotavljate na območju Mišje doline z okolico? Kot možnega ponudnika turističnih, izobraževalnih ali drugih storitev ob mokriščih Mišje doline z Velikimi logi vas vabimo na

delavnico

**EKOTURIZEM v
MIŠJI DOLINI z
VELIKIMI LOGI
– ZAKAJ PA NE**
ki bo v sredo, 20. maja, ob 19. uri
v lokalu Janez na Karlovcih.

Zavod Parnas z različnimi aktivnostmi osvešča javnost o ustreznem varovanju in gospodarjenju z **ekološko pomembnim območjem Mišje doline z Velikimi logi**. Območje želimo zaščititi, obenem pa smo prepričani, da je tudi ob varovanih območjih možen razvoj podeželja. Največ lahko za svojo prepoznavnost naredimo sami.

V goste smo povabili **Lili Mahne** iz Cerknice, ki ima bogate izkušnje s področja razvoja podeželja in je vodja slovenske mreže za interpretacijo podeželske dediščine. Na delavnici boste lahko predstavili svojo obstoječo oz. predvideno ponudbo ter dobili informacije o možnostih kandidiranja na različne razpise in povezovanja z mrežo ponudnikov. Vabljeni ste tudi tisti, ki vas le zanima, kaj se okrog vas dogaja.

Program delavnice:

1. Kratka predstavitev aktivnosti projekta Mokriš e izziv za podeželje
2. Ponudba Mišje doline z okolico
3. Možne oblike registracije, povezovanja ponudnikov ter kandidiranja na razpisih
4. Dodatne pobude in vprašanja udeležencev

Za dodatne informacije lahko pokličete 041 833 456 (Metka Starič) ali 031 748 847 (Barbara Žnidaršič) oz. info@zavod-parnas.org. Zaradi lažje organizacije vas naprošamo, da svojo udeležbo predhodno potrdite. Delavnica bo trajala predvidoma 2 uri.

ŠKODE OD DIVJADI IN NA DIVJADI – OBVESTILO

V skladu z določilom 1. odstavka 56. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 17/08) lovska družina Velike Lašče obvešča lastnike kmetijskih zemljišč in gozdov, da je pooblaščen oseba upravljavca lovišča Velike Lašče, ki sprejema prijave škod od divjadi in na divjadi v letu 2009, Franc Zakrajšek, Podžaga 7, 1315 Velike Lašče, tel.: 01/788 13 56.

Za UO LD Velike Lašče,
Nejc Marolt

PTICE MOKRIŠČ IN BISERI VODE

PRIREDITEV OB SVETOVNEM DNEVU ZEMLJE

22. april je dan, posvečen Zemlji. Na ta dan se odvijajo različne naravovarstvene in ekološke akcije, ki osveščajo javnost o pomembnosti varovanja okolja in ohranjanja čiste, neokrnjene narave. Tudi zavod Parnas se je pridružil akcijam ob svetovnem dnevu Zemlje.

V okviru projekta Mokrišče – izziv za podeželje, ki je potrjen s strani Urada vlade za komuniciranje in Ministrstva za okolje in prostor, s katerim želi povečati prepoznavnost ekološko pomembnega območja Mišje doline z Velikimi logi, je v sodelovanju z Javnim zavodom Trubarjevi kraji, pripravil predavanje o pticah in odprtje fotografske razstave.

Razstava Biseri vode fotografkinje Milene Vintar je umetniška razstava, ki je zasnovana kot spremljevalna razstava omenjenega projekta in bo gostovala na različnih lokacijah. Marca je gostovala v zavodu Prizma v Ponikvah, na Trubarjevi domačiji pa smo si jo lahko ogledali do 24. maja. Naše bisere vode bomo popeljali tudi preko meja, predvideni sta gostovanji razstave v Sarajevu in na Dunaju.

Ljubitelji narave smo se pred svetovnim dnevom Zemlje v petek, 17. aprila, zbrali na Trubarjevi domačiji. Območje Mišje doline daje življenjski prostor veliko redkim živalskim in rastlinskim vrstam, med drugim tudi 45 vrstam ptic, od tega jih je kar 14 z rdečega seznama. Zato smo dogodek pred svetovnim dnevom Zemlje posvetili pticam. Varstveni ornitolog z DOPPS-a Tomaž Mihelič nam je v predavanju Ptice mokrišč v naši okolici predstavil ptice, ki so značilne za Mišjo dolino, potem pa nam je predstavil še primer naravnega rezervata Iški morost na Ljubljanskem barju.

Poudaril je, da mokrišča, ki so se pri nas ohranila predvsem zato, ker ni pogojev za intenzivno kmetijstvo, ptice potrebujejo zaradi njihove pestrosti. Tako nam ptice sporočajo, da je okolje okoli nas pestro in narava dobro ohranjena.

Spoznali smo različne vrste ptic, značilnih za mokrišče: rjavega srakoperja, rumenega strnada, repaljščico, prosnika ... Te vrste lahko na travnikih zelo hitro opazimo, saj se zadržujejo na izpostavljenih delih, drogovi, vejah in podobno.

Nekaj zanimivega pa smo izvedeli tudi o ostalih vrstah ptic, ki jih najdemo povsod, so pa v predelu mokrišča nekoliko bolj pogoste. Ena takih vrst je kanja, ujeta, za katero smo včasih slišali, da odnese kokoš z dvorišča. To je seveda ljudska zmeta. Ljudje so kanjo, ki je zelo pogosta vrsta, zamenjali za manj pogostega kragulja, ki pleni kokoši.

Ste vedeli, da nekatere vrste s severa prezimujejo pri nas? Ve-

Varstveni ornitolog Tomaž Mihelič je predstavil ptice, ki so značilne za območje Mišje doline in nasploh za mokrišča.
Foto: Jože Starič

Avtorica fotografske razstave Biseri vode Milena Vintar nam je predstavila, kako so fotografije nastajale. Pravi, da je voda zelo fotogenična.
Foto: Jože Starič

liki srakoper v jeseni prileti s severa in prezimuje pri nas do marca v predelih mokrišč.

Kosce je pri nas zelo ogrožena vrsta, ki je še posebej značilna za mokrotne travnike. Od leta 1999 se je število koscev v Sloveniji prepolovilo. Zaradi intenziviranja kmetijstva se je ohranil samo na slabi zemlji, kjer se kosi pozno. Način varovanja kosca je košenje na pravi način ob pravem času. S košenjem od sredina travnika navzven koscu omogočimo varen umik izven parcele.

Ravno zaradi varovanja kosca je območje na Ljubljanskem barju postalo zavarovano. V naravnem rezervatu Iški morost je urejena učna pot z opazovalnico in informativnimi tablami, ki obiskovalce podučijo o pticah, ki se na območju zadržujejo in jim omogočajo, da jih sami tudi opazujejo.

Po mokrišču Mišje doline tudi letos načrtujemo ornitološki sprehod z ornitologom Aljažem Rijavcem, ko boste ptice lahko opazovali v naravi in se jih naučili prepoznati po oglašanju. O natančnem datumu boste pravočasno obveščeni na spletni strani www.zavod-parnas.org.

Več o pticah in o njihovem varovanju si lahko preberete na spletni strani www.ptice.si. Prireditev smo zaključili z odprtjem fotografske razstave Biseri vode. Neponovljivi motivi vode ujeti v fotografski aparat nas opominjajo, da narava skriva veliko prelepih biserov, treba je le za trenutek postati in se zazreti vanjo. Ko jih opazimo, se zavemo, kako pomembno je, da naravo ohranjamo in obvarujemo. Naj zaključim z besedami avtorice razstave Milene Vintar: »Ravnajmo se tako, kot da je dan Zemlje vsak dan.«

NOVIČKE IZ VRT-A

VEČER BOWLINGA

Med mladimi je bowling vedno dobro sprejet, zato je Mladinsko društvo VRT marca drugič organiziralo večer bowlinga, in sicer v Klubu 300, kjer smo imeli za eno uro rezervirane 3 steze. Glede na to da so bili nekateri na bowlingu prvič, smo se kar precej nasmejali ob kroglah, ki so pristale povsod drugje kot na pripravljenih stezah. Ker je zmagala predstavnica ženskega spola, lahko pričakujemo povratno tekmo še v letošnjem letu. Po bowlingu smo mla-

di še malo zaplesali na elektronske ritme.

Besedilo: Marko Škulj

SPET SMO SE »STRELJALI«

Na dela prost dan, v ponedeljek, 27. aprila, smo člani Mladinskega društva VRT sklenili, da dneva ne bomo preživali doma, ampak da se raje malo razgibamo in sprostimo, zato smo se odločili, da odidemo na Paintball. Ker smo se poligona, na katerem smo se »streljali« do sedaj že naveličali, smo tokrat odšli na Zaplano, kjer je bilo akcijsko vzdušje

še boljše, saj je igra potekala v zapuščenih vojaških objekti. Pridružili so se nam tudi kolegi iz sosednjega mladinskega društva Dobropolje, da smo skupaj nabrali zadostno število igralcev. Ko smo v dopoldanskih urah prišli na kraj dogajanja, smo se najprej oblekli v zaščitne obleke, se razdelili v dve ekipi, oborožili s tako imenovanimi markerji in odšli na poligon. Vsaka ekipa je začela na svoji strani poligona, nekje na sredini pa se je vnel boj. Strani smo vsako igro zamenjali, končali pa šele po dobrih treh urah, ko nam je zmanjkalo streliva in energije. Čeprav smo bili med igro razdeljeni v dve ekipi, vseeno ni manjkalo dobre volje, smeha, pa tudi nekaj taktične igre in zanimivih obračunov. Ker nas je igra kar pošteno utrudila, smo se na poti domov še malo okrepčili ter pokomentirali zanimive situacije. Na koncu smo tudi sklenili, da se naslednjič preizkusimo še v Airsoft-u, ki je podoben Paintballu, vendar igra poteka malo drugače.

Besedilo: Primož Žagar

TEČAJ DRUŽABNIH PLESOV ZA MLADE

Zadnji četrtek v marcu smo v društvu pričeli s tečajem družabnih plesov za mlade.

Medtem ko punce vadijo, fantje opazujejo.

Zaradi precejšnjega zanimanja z zadostnim številom prijav ni bilo težav in tako bo v tem mesecu tečaj zaključilo 11 parov, ki prihajajo tudi iz drugih občin. Kot pravi plesni učitelj Metej Gašperin, je skupina izredno hitro učljiva in zabavna.

Tečajniki sedaj že znajo osnove plesov jive, rhumba, disco hustle, disco fox, techno swing, cha-cha-cha, foxtrot, boogie-woogie ter angleški in dunajski valček. Vsak četrtek dodobra izkoristimo vsak kotiček sejne sobe v Levstikovem domu, zato se ob tej priložnosti županu za prostor najlepše zahvaljujemo.

V primeru zadostnega zanimanja z nadaljevalnim tečajem nadaljujemo jeseni, čez poletje pa pridno preplesavamo korake na vaških veselicah.

Besedilo: Darja Škulj

Avtorji fotografij so:

Tomaž Lenič, Primož Žagar in Jernej Špiletič.

REGIJSKI KVIZ MLADI IN KMETIJSTVO

V petek, 27. marca, smo se člani Društva podeželske mladine Velike Lašče udeležili regijskega kviza Mladi in kmetijstvo, ki ga je letos organiziralo Društvo podeželske mladine Sončnica Ljubljana. Iz našega društva sta nastopili dve ekipi. Prvo so sestavljali Katarina Gačnik, Klemen Prijatelj in Jakob Indihar, v ekipi DPM Velike Lašče 2 pa smo bili Nika Hren, David Levstek in Alenka Vasič. Teme, ki smo se jih za kviz dobro naučili so bile: *Navzkrižna skladnost, Zakon o društvih, Odnosi z javnostjo ter Gozdarstvo – vrednotenje okroglega lesa*. Pomerili smo se z ekipami društev celotne ljubljanske regije z Zasavjem in dosegli izvrstne rezultate. Po pisnem delu sta se namreč obe ekipi uvrstili v drugi krog tekmovanja (ustni del). Ekipa Velike Lašče 1 je dosegla 6. mesto, Velike Lašče 2 pa smo se uvrstili v finale skupaj z ekipo gostitelja, Sončnice. V finalu smo tako mi kot naši konkurenti pokazali visok nivo znanja, na koncu so bila odločilna zelo podrobna vprašanja, kjer so nas za las premagali nasprotniki. Na osvojeno drugo mesto smo zelo ponosni, saj so bile teme zelo zahtevne in obširne, za rezultat pa smo se zelo potrudili.

Po kvizu je sledil zabavni del – ples in srečelov. Pohvala gre DPM Sončnica, ki je dobro organiziralo prireditve. To delo bo prihodnje leto ponovno prepuščeno našemu društvu, zato bomo veseli bomo vsakršnih prispevkov, ki nam bodo pomagali pri organizaciji.

Na tem mestu pa vas DPM Velike Lašče vabi na **veselico ob 15. obletnici delovanja društva**, ki bo v soboto, 27. junija, na Turjaku. Zabaval nas bo ansambel Azaleja.

Alenka Vasič

Zvezdoslovec vam lahko
pripoveduje o svojem spoznavanju
vesolja, toda svojega spoznanja
vam ne more dati.

Glasbenik vam lahko zapoje napev,
toda ne more vam dati ušesa, ki
dojema napev, niti glasu, da ga
lahko ponovite.

Kdor se spozna na znanost števil,
lahko govori o kraljestvu uteži
in meril, toda ne more vas vanj
popeljati.

Kajti spoznanje enega človeka
ne posoja svojih kril drugemu
človeku.”

Kahlil Gibran: Prerok

»NATE RAČUNAM!«

ORATORIJ 2009 ROB

Tudi letošnje poletne počitnice bodo otroci množično preživljali na oratorijih, ki se bodo dogajali po slovenskih župnijah.

Letošnji glavni junak bo Frančišek Asiški, saj letos obhajamo v cerkvi 800-letnico, ko je papež Inocenc III. ustno potrdil frančiškovo vodilo in s tem tudi red manjših bratov (danes frančiškani, minoriti, kapucini). Frančišek je skupaj s Klaro ustanovil tudi ženski red klaris.

Naslov oratorija je tokrat »Nate računam« in nas vabi k sodelovanju. **Bog računa na nas vse** (otroke, animatorje ...). Tudi animatorji računamo na vas, otroci, da se boste odzvali našemu povabilu in preživeli vesele počitniške dni v naši družbi. Še prav posebej pa **vabimo starejše osnovnošolce, kot pomočnike animatorjem**. Preživljali bomo čas v molitvi, igri, delavnicah, petju, obiskal nas bo tudi gost, šli bomo na izlet ... Prijavnice bodo na voljo junija, kot ponavadi v šoli, trgovini, robarski cerkvi ... za prijave in informacije pa bo tudi letos skrbela Nina (041 254 990). **PRIJAVE ODDAITE NAIKASNEJE DO 25. JUNIJA! (prosimo, da se res pravočasno prijavite, zaradi nakupa materiala, organizacije ...**

Pridi, ne bo ti žal!

ORATORIJ ROB od torka, 30. junija, do
nedelje, 5. julija 2009.

Animatorji

Foto utrinek

Takole se je Gašper zamislil na poročnem slavlju. Foto S. M.

NOVA PRIDOBITEV DOMA VETERANOV OZVVS VELIKE LAŠČE V KRVAVI PEČI

Po treh letih prizadevanja nam je s pomočjo komandanta 1. brigade Slovenske vojske, magistra brigadirja Bojana Pograjca končno uspelo, da nam je tehnični muzej SV dostavil za potre-

be stalne razstave protiletalski top Flak 20 mm, nemške izdelave, letnik 1939. Top je med leti 1971 in 1991 uporabljala TO Republike Slovenije. Namestili smo ga med lipama pred domom veteranov v Krvavi Peči in ga zaščitili pred vremenskimi vplivi z leseno konstrukcijo, pokrito s strešniki. Tako je na ogled vsem mimoidočim in spominja in opominja na dogodke iz slovenske osamosvojitvene vojne.

Istočasno smo v namen stalne razstave v našem malem muzeju prejeli tudi več kosov pehotnega orožja, ki se je uporabljalo v enotah teritorialne obrambe Republike Slovenije. Objekt je varovan z alarmnim sistemom.

V kratkem času pa bomo dobili za našo spominsko sobo še minometa 60 in 82

mm. V spominski sobi je razstavljeno tudi veliko število fotografij in raznih eksponatov iz obdobja osamosvojitvene vojne in takratnega življenja pripadnikov zbirnega centra in 63. SČ KS Velike Lašče–Rob–Turjak, ki je takrat ščitila zbirni center in imela svoje položaje na širšem področju Krvave Peči.

Tudi sicer smo v zadnjih nekaj letih s pomočjo občine Velike Lašče, Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Slovenske vojske, z našimi idejami in z veliko urami prostovoljnega dela poleg ureditve spominske sobe in drugih notranjih prostorov izgradili

tudi 40 metrov podpornega zidu, teraso z veliko garažo, oziroma shrambo, in stopnišče z balkonom, ki vodi v predvidena prenočišča v mansardnem delu objekta. Okrog doma pa smo zabetonirali pločnike in stopnice in objekt rešili skoraj gotovega propada.

Vabimo vse občane, da si ogledajo naš dom in stalno razstavo orožja Slovenske vojske. Ogled priporočamo tudi vodstvu osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče za njihove učence. Prosimo pa, da se predhodno najavite predsedniku OZVVS Velike Lašče na mobilni tel: 041 670 913.

OBVESTILO ČLANOM OZVVS VELIKE LAŠČE

V soboto, 30. maja, ob 9. uri dopoldan bo v prostorih doma veteranov v Krvavi Peči letni zbor veteranov OZVVS Velike Lašče. Udeležba je za vse aktivne člane obvezna!

V soboto, 13. junija, bodo v Ankaranu potekale državne veteranske igre. Zastopane bodo naslednje discipline: streljanje, kegljanje, košarka in vlečenje vrvi. Udeleženci oziroma zainteresirani naj se javijo sekretarju, Jožetu Zakrajšku (Ločnik), na mobilni tel: 040 780 758. Odhod z občinskimi kombiji iz Velikih Lašč ob 7. uri zjutraj!

V nedeljo, 14. junija, bomo izvedli strokovno ekskurzijo in celodnevni izlet članstva. Ogledali si bomo razstavo oklepnikov in orožja v tehničnem muzeju Slovenske vojske v Pivki. Po ogledu bomo nadaljevali pot na obalo, kjer se bomo v Izoli vkrcali na manjšo ladjo in se odpeljali vzdolž slovenske obale do hrvaške meje in nazaj. Vmesni postanek bo v Piranu. Na ladji nam bodo postregli s hrano (trije obroki) in pijačo. Cena aranžmaja (brez pijače) je 40,00 evrov na osebo. Zelo dobrodošli tudi družinski člani. Odhod iz AP Velike Lašče ob 7. uri zjutraj. Prijavit se najkasneje do 9. junija na mobilni tel: 041 670 913.

**Predsednik OZVVS Velike Lašče,
Franc Dušan Hočevar**

**VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO
ŽE 19 LET SAMOSTOJNI IN NE-
ODVISNI!**

MOTO SEKCIJA DRUŠTVA KRPAN

V društvu Krpan je bila v lanskem letu ustanovljena nova sekcija. Vanjo so vključeni člani, katerih hobi je motor. Zato smo se poimenovali kar Moto sekcija društva Krpan. Vanjo se lahko vključi vsak, ki je ljubitelj teh malih jeklenih konjičkov. Naš namen je bil predvsem druženje motoristk in motoristov občine Velike Lašče in izmenjavanje prijetnih in malo manj prijetnih dogodivščin, ki smo jih doživeli na naših posameznih ali pa skupnih potovanjih in izletih. Sekciji so se pridružili vozniki štirikolesnikov.

Lansko leto smo se dobivali enkrat mesečno in to na štirih lokacijah po občini. Letos pa smo se odločili, da bomo naša srečanja imeli vedno v naši bazi, to je na Karlovinci vsak prvi petek v mesecu. Na teh srečanjih se bomo sproti dogovarjali, kakšne izlete bomo imeli, si izmenjali izkušnje glede vožnje in motorjev, pregledali fotografije izletov in srečanj motoristov, katerih se bomo udeleževali.

Letos smo se 13. aprila prvič organizirano podali na blagoslov motorjev v Mirno peč. Velikonočni ponedeljek je zato prav poseben praznik za motoriste, saj se z blagoslovom motorjev v Mirni peči tako prične prava motoristična sezona. 25 motoristov se nas je zbralo ob 8. uri zjutraj na trgu v Velikih Laščah. Potem smo se v koloni

podali proti Kočevju, pot nadaljevali do Dvora in nato še do Mirne peči. V sami Mirni peči je bilo pa noro. Toliko motoristov na enem kupu. Sončno vreme nam je bilo več kot naklonjeno. Domov smo se vračali ločeno vsak po svoji poti.

Drugo naše skupno potovanje je bilo že v soboto, 18. aprila, ko smo se udeležili še blagoslova motoristov v Loškem potoku. Zbirno mesto smo tokrat imeli na Mali Slevici pri gostilni Kropec. Za vodjo naše odprave in na čelo kolone motoristov iz Velikih Lašč smo izbrali Romano, zavzeto motoristko oz. »čoperistko«. V slogu počasne in varne vožnje smo se podali med Holcarje – to je namreč moto klub iz Loškega potoka. Prireditve se je začela s panoramsko vožnjo po Loškem potoku in nato še z blagoslovom motorjev in motoristov. Po prireditvi pa smo se lahko okrepčali ob dobri hrani in pijači, ki je na takšnih prireditvah ne zmanjka. Blagoslov

sta vodila župnik iz Loškega potoka in predsednik kluba Holcarji Janko Drobnič, oba prava ljubitelja motorjev in prava motorista. Po dobrem tednu pa smo se 27. aprila odpravili še tretjič na blagoslov k Novi Štifti. Letos je zaradi slabega vremena Novo Štifo obiskalo nekaj manj motoristov kot lani. Tudi to srečanje je že tradicionalno in vsako leto zelo dobro obiskano. To srečanje vsako leto pripravijo v klubu Motoristi za motoriste (MzM) in

pa nekdanji pater pri Novi Štifti, tudi zelo dober motorist, pater Niko.

In kaj vse še pripravljamo v našem društvu? Na zadnjem srečanju, ki je bilo v petek, 8. maja, smo se pogovarjali, da bi junija organizirali v Robu na športnem igrišču motoristični piknik. V sklopu tega piknika bi imeli panoramsko vožnjo po naši občini.

Padli so tudi predlogi za enodnevne izlete po Sloveniji ali pa malo čez mejo. Za vsak izlet se bomo še posebej dogovarjali na naših srečanjih.

Naj na koncu v našo sekcijo povabim še vse ostale občanke in občane, ki imajo motor in se v lepem vremenu radi s njim odpeljejo na izlet. Pridružite se nam, povejte, kaj lepega ste doživeli, katera tura vam je bila všeč, kakšne so razmere na cestah in še in še. Če želite kaj več izvedeti, kdo smo, koliko nas je, kakšne motorje vozimo in kje vse smo že bili, nas najdete vsak prvi petek v mesecu na Karlovinci pri Janezu. Tukaj imamo tudi oglasno desko, kjer so razna obvestila iz motorističnega sveta, slike z naših potovanj in izletov. Za kakršnokoli informacijo pa se lahko obrnete na Romano (041 652 234) ali pa na Uršo (041 805 724).

Motoristični pozdrav.

Fotografije sta prispevali Romana in Urša.
Za moto sekcijo društva Krpan
Romana in Urša

91 LET MARIJE GREBENC 92 LET ANE ZAKRAJŠEK

91. rojstni dan je 29. januarja praznovala gospa Marija Grebenc z Rašice. Lep sončen dan je spremljal obisk na njenem domu. Gospa Marija naju je sprejela nasmejana, videti zado-

življenje in skromnost je naši članici društva upokojencev Ani Zakrajšek omogočilo praznovanje častitljivega 92. rojstnega dne. Za njen praznik sva jo s predsednikom društva

voljna, polna energije. Ob dobrem čaju in domačem pecivu, ki ga je sama pripravila, je stekel prisrčen pogovor. Njeno življenje je bilo en sam delovni dan. Hvaležna je življenju, da v teh letih sama postori v hiši in zunaj nje vse in ni odvisna od tuje pomoči. Mladi ne verjamejo, kako smo živeli v mladih letih, a tudi mladim ni danes z rožicami poslano.

Visok jubilej je praznovala s sosedi in je vesela, ker jo obkrožajo prijazni in razumni ljudje. Posebno hvaležnost je izrazila gospe Olgi, ki ji v marsikateri situaciji stoji ob strani. Na Rašici sta gospa Marija in njen soprog najstarejši par. In kaj je ohranilo njuno zvezo? Gospa Marija pove, da je spoštovanje, strpnost in požrtvovalnost gibalo za dolgoletno družinsko zvezo.

Zapisala: Mija Grebenc – Jelaska
Foto: Franc Ivanc

obiskala na njenem domu v vasi Podulaka. Še vedno sta skupaj s hčerjo Ljubo in sestro Julko, ki se počasi in vztrajno prebija proti stoletnici. Razumevanje in spoštovanje med ljudmi je na višini in vsem omogoča strpno in mirno življenje.

Gospa Ani je letošnjo zimo malo ponagajalo zdravje. Bila je nekaj časa v bolnici in se je po končanem zdravljenju z nasmehom vrnila v svoj domači kraj. Doma se počuti najbolje. S predsednikom društva gospodom Ivancem sva se zahvalila za prijazen sprejem in slavljenci zaželela še naprej dobro zdravje in počutje.

Zapisala: Mija Grebenc – Jelaska
Foto: Franc Ivanc

Ne hodi po uhojenih poteh.
Raje pojdi tja, kjer ni poti,
in pusti sledi.

(neznani avtor)

OBVESTILO

Naj bo to opozorilo spoštovanemu občanu, občanki, ki krade okrasne lonce, ikebane in nasajene rože. S pokopališča v Robu mu tudi butarica prav pride. In to tako nesramno, da rože naprej vsadi na svoj grob ne daleč stran.

Upam, da boš prebral prav ti, ki to delaš, kajti vedi, da tudi tvojemu pokojnemu nič ne pomeni. Če nimaš denarja pridi iskat.

Star pregovor pravi: »Česar ne bi želel, da se tebi zgodi, ne delaj drugemu.«

Družina Zajc, Knej

NA RAŠICI OZIROMA V MALIH LAŠČAH

Da ne boste v dvomih, ali gre za novo letališče na Velikolaškem, vam posredujemo informacijo, da je letalo zgolj razstavni eksponat ljubitelja starih predmetov.

Jože Jeršin

NEKAJ UTRINKOV Z OBČNEGA ZBORA DRU- ŠTVA UPOKOJENCEV

Kot vsa društva tudi društvo upokojencev na koncu leta oziroma na začetku novega opravi nekakšen obračun delovanja društva v preteklem letu. Obenem pa se tudi sprejme načrt in dobre predloge za naslednje. Tako je odbor DU Velike Lašče sklical občni zbor 14. februarja.

Lepo vreme je pripomoglo, da je bila udeležba velika, pa vendar sta bolezen in visoka starost marsikoga zadržala doma. Žal moram omeniti, da nas je v preteklem letu zapustilo nekaj članov. Z minuto molka smo se spomnili na njih.

Občni zbor je potekal organizirano, poročila so bila jasna in jedrnata, njihovo pravilnost je potrdil nadzorni odbor.

Pomen DU je v tem, da se združeni v ZDUS borimo za svoje pravice, da v teh kriznih časih redno dobivamo pokojnine, da nam jih kdaj povečajo za kak odstotek, kar nam omogoča spodobno socialno življenje. Predvsem pa je pomembno to, da se starejši dobivamo na srečanjih in zabavah. Realiziramo več enodnevnih izletov po domovini, si ogledamo naravne znamenitosti, kulturne in zgodovinske spomenike in uživamo v vožnji. Tradicionalno je že postalo praznovanje dneva žena 8. marca, srečanje na Turjaku, martinovanje in v decembru za zaključek leta silvestrovanje. Na občnem zboru smo sklenili, da s temi srečanji nadaljujemo. Tudi v prihodnje bo delegacija društva obiskovala člane z visokim jubilejem, da bodo videli, da na njih nismo pozabili.

Omeniti moram, da je bilo za požrtvovalno delo v društvu s pisnimi zahvalami in priznanji nagrajenih več članov.

Občni zbor je potekal v prijetnem vzdušju, za kar je poskrbel nastop mlajših učencev OŠ Primož Trubar. Ob tej priliki naj se v imenu društva zahvalim učiteljicama Veroniki in Branki, predvsem pa ravnateljici Metodi Kolar za prisrčen nagovor, pa tudi za dovoljenje za uporabo šolske avle in kuhinje.

No, pa smo pri kuhinji! To je bila še najboljša točka dnevnega reda, saj smo se pogostili z okusno malico, in ker je bila ravno pustna sobota, tudi s slastnimi krofi.

V tem času je minil tudi že 8. marec, dan žena, tako da smo že začeli uresničevati sklepe z občnega zbora. Spet smo se zbrali v Ribnici pri Puglju, kjer nas vedno lepo sprejmejo in postrežejo.

Ob čestitkah za praznik so bile vse ženske obdarovane z rdečim nageljnom. Naš neutrudni muzikant Janez pa je poskrbel, da je večer kar prehitro minil.

Za DU, Zofija Jakše

Društvo upokojencev za novo leto 2009 v Ribnici pri Puglju.

8. marec pri Puglju smo veselo praznovali.

Foto: Franc Ivanc

Bili smo na obisku pri najstarejšemu članu našega društva upokojencev, praznoval je 91 let.

Foto: Franc Ivanc

PODJETNIŠKE IN DRUGE INFORMACIJE

Pripravil RC Kočevje Ribnica d.o.o. Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh www.podjetniski-portal.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe in povpraševanje po izdelkih in storitvah, vabimo, da pokličete na št. 01/895 06 10, 031 647 793 ali pišete na e-naslov: info@rc-kocevjeribnica.si. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

1. **Javni razpis za spodbujanje tehnološko razvojnih projektov v mikro, malih in srednje velikih podjetjih (SME) v letu 2009 – SMER (Small and Medium sized Enterprises and Research).** Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje raziskovalnorazvojne dejavnosti za izvedbo tehnološko razvojnih projektov, usmerjenih v ustvarjanje novih ali izboljšavo že obstoječih materialov, naprav, sistemov in metod, vključno s fazo oblikovanja izdelkov, pripravo prototipov, procesov in storitev, ki s pridobivanjem oziroma uvajanjem novih znanj razvijajo nove oziroma izboljšujejo obstoječe tehnološke značilnosti proizvodov in/ali proizvodnje. Iz sofinanciranja je izključena proizvodnja razvitih proizvodov ter uvajanje procesov in storitev. Rok za oddajo vlog je 22. junij 2009 do 12. ure. Podrobnosti razpisa: http://www.mvzt.gov.si/si/javni_razpisi/.
2. **Razpis dolgoročnih posojil in garancij Garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2009.** Razpisnik: Razvojni center Novo mesto d.o.o. Predmet razpisa: dolgoročna posojila v predvidenem skupnem znesku 2.871.500,00 EUR, garancije za ta posojila v predvidenem skupnem znesku 1.435.750,00 EUR, za pospeševanje razvoja majhnih gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov s sedežem v občinah Kočevje, Kostel in Loški Potok. Upravičeni stroški investicije: Stroški materialnih investicij, ki pomenijo stroške nakupa opreme, gradbenih strojev, cestno prevoznih sredstev ter stroške izgradnje, adaptacije in nakupa poslovnih prostorov. Stroški nematerialnih investicij, ki pomenijo prenos tehnologije, v obliki patentiranih pravic, licenc, znanja in nepatentiranega tehničnega znanja. Rok: razpis je odprt do porabe sredstev oziroma objave o zaprtju razpisa. Podrobnosti razpisa: http://www.rc-nm.si/jedro_arhiv_poglej.asp?Stran=razpisi&id=532.
3. **Javni razpis za sofinanciranje nakupa elektromrež in pašnih aparatov z namenom preprečevanja nadaljnje škode, ki jo lahko povzročijo velike zveri (rjavi medved, volk, ris).** Razpisnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje. Predmet razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje nakupa elektromrež in pašnih aparatov, ki so jih upravičenci kupili po 9. maju 2008 in do 30. julija 2009. Rok za oddajo vlog je 30. julij 2009 do 14. ure. Podrobnosti razpisa: http://www.mop.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/.
4. **Javni razpis za nepovratne finančne pomoči za nabavo okolju prijaznejših težkih tovornih vozil 2SUB-CTP09.** Razpisnik: Ministrstvo za promet. Predmet javnega razpisa so nepovratna finančna državna pomoč avtoprevoznikom za nakup novih tovornih vozil z EURO V motorjem in z največjo dovoljeno maso 12 ton ali več (kategorija N3). Za nakup štejejo tudi nova vozila, pridobljena s finančnim zakupom (leasingom). Višina nepovratne državne pomoči za posamezno vozilo se določi v višini: 4.000,00 EUR za upravičence mala podjetja, 3.000,00 EUR za upravičence srednja podjetja, 2.000,00 EUR za ostale upravičence. Rok: razpis je odprt do porabe sredstev. Končni rok za vložitev vloge je 30. september 2009. Podrobnosti razpisa: www.uradni-list.si/_pdf/2009/Ra/r2009030.pdf.
5. **Javni razpis Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere (P1B).** Razpisnik: Slovenski podjetniški sklad. Predmet razpisa so garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, ki jih razpisuje Sklad v sodelovanju z bankami. Ugodnost kredita je izražena v nižji obrestni meri, ročnosti kredita in možnosti koriščenja moratorija pri vračilu kreditov. Garancija Sklada predstavlja povečano možnost pridobitve kredita za tista podjetja, ki nimajo zadostnih jamstev za zavarovanje bančnega kredita ali za podjetja, ki želijo del svojih jamstev sprostiti za nov investicijski cikel. Roki za predložitev vlog so: 10. junij 2009, 10. julij 2009, 10. september 2009, 10. oktober 2009, 10. november 2009, 10. december 2009. Javni razpis bo odprt do 10. decembra 2009 oziroma do porabe sredstev. Podrobnosti razpisa: <http://www.podietniskisklad.si/>.
6. **Javni razpis za spodbujanje novega zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb – prejemnikov denarne socialne pomoči za leto 2009.** Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Predmet razpisa je s subvencioniranjem zaposlovanja zaposliti 200 brezposelnih oseb za določen čas, najmanj 12 mesecev, ali za nedoločen čas. Ciljna skupina so dolgotrajno brezposelne osebe, ki so v zadnjih 16 mesecih prejemale denarno socialno pomoč najmanj 12 mesecev. Za območno službo Ljubljana, Zavoda za zaposlovanje, je predvidenih 30 vključitev. Roki za oddajo vlog: prvi rok do 27. maja 2009 do 12. ure, drugi rok do 29. julija 2009 do 12. ure, tretji rok do 28. oktobra 2009 do 12. ure, oziroma do porabe sredstev. Podrobnosti razpisa: <http://www.ess.gov.si/>.
7. **Javni razpis za sofinanciranje stroškov projektnih interdisciplinarnih skupin (št. I.).** Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa je spodbuditi podjetja k vključevanju visoko kvalificiranih strokovnjakov za delo na razvojnoraziskovalnih aktivnostih podjetja, glede na njihova strokovna znanja in/ali izobrazbeno strukturo. S subvencioniranjem razvojnih projektov podjetij želimo podpreti izgradnjo in dopolnjevanje kompetenc zaposlenih na področju razvoja, s poudarkom na razvoju in nadgradnji naravoslovno-tehničnih kompetenc v gospodarstvu. Cilji razpisa je podpreti vsaj 60 razvojno tehnoloških projektov podjetij, ki jih izvajajo interdisciplinarne skupine. Roki za oddajo vlog so: 5. junij 2009, 16. november 2009, 11. februar 2010 in 12. maj 2010, vsi do 12. ure. Razpis bo odprt do porabe sredstev. Podrobnosti razpisa: <http://www.podjetniski-portal.si/>.

Regionalna razvojna agencija
Ljubljanske urbane regije

RRA LUR, Tehnološki park 10, 1000 Ljubljana
telefon: +386 1 306 1901, faks: +386 1 306 1903
e-pošta: lur@ljubljana.si, internet: www.rralur.si

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

ŠTIPENDIJA JE NAJBOLJŠA INVESTICIJA!

JAVNI POZIV K ODDAJI VLOG ZA IZBOR DELODAJALCEV V REGIJSKO ŠTIPENDIJSKO SHEMO LJUBLJANSKE URBANE REGIJE ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2009/2010

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je objavila javni poziv delodajalcem za vključitev v **program posrednih kadrovskih štipendij** v okviru Regijske štipendijske sheme Ljubljanske urbane regije.

Štipendija iz Regijske štipendijske sheme je sestavljena iz:

- dela, ki ga iz Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije zagotavlja subjekt spodbujanja razvoja na regionalni ravni oz. štipenditor (RRA LUR) v višini 50 % dodeljene kadrovske štipendije, vendar največ v višini 30 % minimalne plače skladno s 37. členom Zakona o štipendiranju (v nadaljevanju: ZŠtip);
- preostalo polovico pa zagotavljajo delodajalci, pri katerih se bodo štipendisti zaposlili za čas trajanja izobraževalnega programa oz. za čas sklenitve pogodbe o štipendiranju. Štipenditor lahko zagotovi sofinanciranje obveznosti delodajalca v višini do 40 % višine štipendije tudi s strani občin. Sredstva občin so sredstva iz proračunov občin in drugih virov.

Rok za oddajo vlog je 19. junij 2009.

Vsebinsko poziva in prijavnji obrazec ter vse ostale informacije najdete na spletni strani

www.rralur.si.

Geometrično središče Slovenije
Til. št. 0075 055, info@sticisce-goss.si, www.sticisce-goss.si

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

SREČANJE PREDSTAVNIKOV NEVLADNIH ORGANIZACIJ OSREDNJSLOVENSKE REGIJE

V četrtek, 16. aprila 2009, je na geometričnem središču Slovenije v Spodnji Slivni potekalo srečanje, ki ga je organiziralo regionalno stičišče nevladnih organizacij (NVO) Osrednjeslovenske regije. Namen srečanja je bila predstavitev NVO stičišča Srca Slovenije in posvet z društvi o pričakovanih, ki jih imajo od regionalnega stičišča, hkrati pa je bila to odlična priložnost za mreženje med NVO Osrednjeslovenske regije.

Simbolično je bila prva uradna predstavitev projekta locirana prav na geometričnem središču Slovenije in s tem poudarja pomen regionalnega stičišča kot središča za podporo nevladnim organizacijam. V Osrednjeslovenski regiji deluje veliko številno društev, neprofitnih zavodov in drugih nevladnih organizacij in številne občanke in občani namenijo ogromno svojega časa za delovanje v njih. Vsi pa se srečujejo s podobnimi težavami pri vodenju društev, ker si zaradi skromnih sredstev, ki jih uspejo pridobiti, ne morejo privoščiti strokovnih storitev, s pomočjo katerih bi se brez skrbi za pravilnost poslovanja, več časa lahko namenili vsebini dela oziroma dejavnostim društev.

Poslanstvo regijskih stičišč je krepitev tako nosilca stičišča kot nevladnih organizacij, katerim zagotavlja podporo, kot so: pravna pomoč, računovodske storitve, pomoč pri komunikaciji projektov, pomoč pri kandidiranju na razpisih, izdelava spletnih strani idr.

Predstavnica Ministrstva za javno upravo, Polonca Šega, je na novinarski konferenci izpostavila še eno šizmed nalog stičišča, in sicer krepitev civilnega dialoga in vpliva NVO na politike. Zato smo v torek, 19. maja 2009 v Domžalah izvedli regionalni posvet s predstavnikom Nevladne delovne skupine o aktualnih spremembah Zakona o društvih. Na posvetu smo se pogovarjali o tem, kaj se je na podlagi ZDru-1 spremenilo, katere določbe je najtežje spoštovati oziroma katere povzročajo največje težave, obenem pa ne prinašajo pozitivnih učinkov ipd. Predloge sprememb zakona, pripombe in komentarje lahko še vedno oddate tudi na spletnem forumu forum.cnvos.si, kjer je v ta namen odprta posebna tema. Na podlagi zbranega gradiva bo NDS pripravila predlog sprememb zakona in jih predvidoma septembra predstavila na nacionalnem posvetu.

UKREPAMO ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKE IN SOCIALNE SITUACIJE V SLOVENIJI

Poslanska skupina SDS je vložila zahtevo za sklic izredne seje DZ, na kateri bi obravnavali paket ukrepov SDS za izboljšanje gospodarske rasti in pet zakonov, ki jih je vložila poslanska skupina.

Bistveni razlog za te poteze je dejstvo, da je Slovenija izredno hitro, v manj kot pol leta, padla iz visoke 4% gospodarske rasti v območje globoke depresije oziroma zmanjšane rasti. Slovenija izgublja več kot je povprečje EU in še precej več kot v nekaterih drugih tranzicijskih državah (Poljska, Češka). Če smo pred tem pospešeno zmanjševali zaostanek za EU, sedaj zaostanek pospešeno povečujemo. Ves čas opozarjamo, da vladni ukrepi niso primerni, pravi, niti zadostni. Tem opozorilom se zadnje čase pridružujejo tudi Evropska komisija, OECD ter drugi domači in tuji analitiki. Kot kaže Vlada tava, primernih in učinkovitih ukrepov ni pripravila, v svežnjih ni nič, vlada se prednostno posveča zadevam, ki z oživitvijo gospodarstva nimajo nobene povezave, (izbrisani, odvetniki, notarji ...), iz ust predsednika vlade, Boruta Pahorja, in ministrov pa prihajajo predvsem grožnje o modernizacijah – pokojninskega sistema, delovne zakonodaje, socialnih pravic – npr. ukinitvev dijaške prehrane itd.

Od volitev je PS SDS vložila 11 protikriznih zakonov (nekatero večkrat), vlada pa le 6, vključno z zavestno sprejetim fiktivnim rebalansom in zakonom o subvencioniranju polnega delovnega časa, katerega je OECD posebej ocenil in izpostavil kot neprimeren protikrizni ukrep.

Predsednik SDS, Janez Janša, je 24. aprila predstavil Paket ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije, ki ga je pripravil strokovni svet SDS, istočasno pa je bilo vloženo tudi 5 zakonov, s katerimi se predlaga zelo konkretne rešitve za pomoč gospodarstvu, za ublažitev krize, poživitev porabe in poenostavitve poslovanja podjetij z državo.

Z zakonom o javnih financah bi podjetnikom in gospodarskim družbam omogočil, da bi z enim samim nakazilom plačali vse obveznosti, ki jih imajo do države oz. državnih institucij, država pa bi nato nakazilo razpršila po ustreznih postavkah. **Zakon o pomoči gospodarstvu v času krize s spodbujanjem zasebne potrošnje** predvideva dva temeljna ukrepa: prvi so subvencije v višini 10.000 evrov mladim družinam in posameznikom, ki še niso dopolnili 33 let, ki prvič rešujejo stanovanjski problem, in določilo, da ministrstvo za finance pripravi ustrezne ukrepe, s katerimi bi se omililo najemanje hipotekarnih posojil. Drugi ukrep pa je subvencioniranje zamenjave starega osebne avtomobila za novo, okolju bolj prijazno vozilo v višini 1000 evrov na vozilo.

Predlog novele **zakona o dohodnini** med drugim uvaža poenostavljeno ugotavljanje davčne osnove za obdavčitev za večje število davčnih zavezancev, ki imajo dohodke iz dejavnosti, predlog novele **zakona o davku od dohodka pravnih oseb** predvideva znižanje

splošne davčne stopnje. Novela **zakona o DDV** prinaša novost, da se preplačan DDV vrne takoj po obračunu, v 7 dneh. Predlagana je tudi znižana, 8,5-odstotna davčna stopnja za dejavnosti, ki jih dopušča evropski pravni red.

Pred nami pa je tudi pomemben čas, ko bomo državljanke in državljani volili svoje predstavnike v Evropski parlament. Volili bomo 7 od 736 evropskih poslancev. Svet SDS je med prvimi potrdil listo **SDS za volitve v Evropski parlament**. Nosilec liste je podpredsednik SDS dr. Milan Zver. Na listi so še podpredsednica SDS dr. Romana Jordan Cizelj, nekdanja ministrica za zdravje in predsednica Gospodarskega foruma SDS Zofija Mazej Kukovič, nekdanji minister za notranje zadeve in predsednik Odbora za notranje zadeve v Strokovnem svetu SDS Dragutin Mate, nekdanji poslanec v državnem zboru RS Mirko Zamernik, uspešna podjetnica in dobitnica olimpijske medalje v slalomu Katja Koren Miklavec ter mednarodni tajnik SDS in nekdanji direktor Urada vlade za komuniciranje mag. Anže Logar.

Z namenom, da bi občanke in občani Občine Velike Lašče bolj spoznali delo Evropskih institucij, predvsem pa Evropskega parlamenta sem v sodelovanju z OO SDS Velike Lašče na POSLANSKI VEČER kot svojega gosta povabila predstavnika mlade generacije na listi SDS za volitve v EP mag. Anžeta Logarja.

V prijetnem in sproščenem klepetu, ki ga je s svojim petjem polepšala Amadeja Pečnik smo preživeli prijeten večer in se seznanili z delom evropskega poslanca.

Ne zamudite torej drugih volitev slovenskih poslank in poslancev v evropski parlament.

Vabim vas v poslansko pisarno v ponedeljek, 8. junija, med 17.30 in 19.00 v društvene prostore na Občini Velike Lašče. Lahko me pokličete na tel.: 01/478 95 35 ali se mi oglasite po e-pošti: alenka.jeraj@dz-rs.si. Informacije o mojem delu lahko najdete na: www.alenkajeraj.sds.si.

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

SDS

Slovenki demokrati in demokratke v Občinskem odboru Velike Lašče smo se v letošnjem letu kar nekajkrat sestali in se pogovorili o delu naših članov v občini in na državnem nivoju. Naši poslanci in poslanke v Državnem zboru se s konkretnimi predlogi in amandmaji trudijo za hitrejše reševanje gospodarske krize v kateri smo se znašli, v občini pa se svetniki SDS v Občinskem svetu in odborih trudimo, da bi potekal razvoj naše občine tako, da bi našim občanom omogočil prijetno bivanje in hitrejši razvoj v občini.

Poslanska skupina z županom in predsednikom OO SDS na trgu v Velikih Laščah.

Toko smo se srečali na letni in predkongresni konferenci in se seznanili s predlaganimi spremembami statuta in izvolili delegata za 9. Kongres SDS. Izvoljeni delegat je bil naš župan Anton Zakrajšek, kongresa pa sta se udeležila še predsednica ŽO Območja Lada Deterding in predsednik OO SDS Velike Lašče Anton B. Strah. Na konferenci je poslanka v DZ Alenka Jeraj podelila priznanja – znak SDS – nakaterim članom našega občinskega odbora. Po pregledu gradiva za kongres smo soglasno potrdili predlog, da predlagamo kon-

Poslanka v DZ Alenka Jeraj izročča znak SDS predsednici SDM Tini Jaklič.

gresu, da izvoli za predsednika SDS že dosedanjega predsednika Janeza Janšo. Velike Lašče je 11. maja obiskala skupina poslancev Slovenske demokratske stranke: Alenka Jeraj, Jožef Jerovšek, mag. Štefan Tisel, Aleksander Zorn in Maja Prezelj. Sprejel jih je naš župan jim orisal stanje v naši občini, obiskali so šolo, telovadnico, nastajajoči park in se v spominski sobi seznanili s kulturno dediščino velikolaških velikanov Levstika in Stritarja.

Občinski odbor SDS
Velike Lašče

Drage športnice in športniki!

Lepo vabljeni na prvi rekreacijski

tek Petra Klepca v idilično zgornjo kolpsko dolino.

Tek se bo začel v soboto, 27. junija, ob 10.00 na glavnem trgu v Osilnici.

Dolžina teka je 10 kilometrov, startnine ni, dobrodošli pa so prostovoljni prispevki.

Zmagovalec kategorije dobi medaljo in nagrado, vsak udeleženec teka pa spominsko priznanje in malico.

Organizator: Občina Osilnica

Prijave sprejemam dva tedna pred prireditvijo.

Za dodatne informacije in prijave sem dostopen na:

Gsm: 041 602 423 in

Elektronski naslov: maroltmetod@yahoo.com

Metod Marolt

NA OBISKU ... V DOMAČEM KRAJU

Rašica, oziroma Rašca kot ji že stoletja rečemo domačini, se omenja od leta 1230 oziroma 253 let za najstarejšim slovenskim mestom Ptuj, ki se kot (civitas) mesto prvič omenja leta 977, do koder so skozi naše kraje potovali Rimljani že pred našim štetjem. Poleg čaščenja rimskih bogov so častili tudi orientalskega boga Mitre do leta 300 (Konstantin). Obeleženja so v Spodnji Hajdini in Zgornjem Bregu, a najzanimivejše je v Rožancu v Beli krajini. Tu je v eno od skal ob rimski poti upodobljen bog Mitre, ki po naročilu stvarnika zakolje belega bika. Iz krvi se razvije rastlinstvo, iz bikovega semena pa živalstvo (vera po vsej verjetnosti izhaja iz Perzije).

Ob rimskih poteh, zlasti ob križiščih in tekočih vodah je človek iskal svoj prostor pod soncem. Naravne danosti in potrebe potujočih je izrabljaj v svoj prid. Širila so se naselja in potrebe ljudi. Človek se je prilagajal, socializiral in obdržal. V vsaki organizirani družbi pa se je našel nekdo, ki je mislil drugače in imel zaradi tega v življenju težave, a ravno taki ljudje so bili, so in bodo nosilci napredka družbe.

1508. leta se je rodil Primož Trubar. Za Rašco je to prelomno leto, kajti nad vas leže koprena prekletstva, ker se je leta 1535 kot duhovnik uprl nadrejenim. Bil je proti odpuštkom, postu, romanju in zidanju novih cerkva in se vse bolj odkrito zavzema za protestantizem. Po tem obdobju je ljubljanski škof Tekstor ostro nastopil proti protestantizmu in Trubar leta 1548 zaradi nevzdržnih razmer pobegne na Nemško. Leta **1551** izda svoji prvi knjigi: Catechismus in Abecedarium. Trubar je nato živel v Derendingenu, kjer je bil protestantski župnik od 1565. leta in vse do svoje smrti 29. junija leta 1586. To obdobje je Slovincem, če ravno na tujem ohranilo Trubarja, njegova dela in njegov grob.

1528. leta Turki na svojem uničevalnem pohodu prijezdijo in se utaborijo na logu pod vasjo. Ropajo, požgejo vas in cerkev. Ker pa kip sv. Jerneja ni zgorel mu iztaknejo oči, posekajo roke in uničijo barvo. Uničeni svetnik pa naj bi očeta Trubarja stal dvajset ogrskih zlatnikov pri nekem hrvaškem podobarju.

1688. leta je družina Virant – Šimenova z Rašce podarila in vzdala v takratno župnijsko cerkev v Škocjanu (po komaj sto letih, ko so se tja zatekali protestantski pridigarji, tudi Jurij Dalmatin (1547–1589) kropivni kamen z vklesanim priimkom VERANT in letnico 1688, kot dokaz vdanosti in pokorščine, kajti hiše in hleva se je držalo prekletstvo (ljudsko izročilo). Vsekakor pa je to pomemben podatek, da se je rod te družine obdržal tako dolgo, do današnjih dni.

1765. leta je bila po vsej verjetnosti obstoječi cerkvi sv. Jerneja na Rašci prizidana današnja cerkvena ladja, kar dokazuje vzdani cerkveni kamniti portal z letnico 1765, župnija Škocjan pa je podarila, oziroma vrnila kropivni kamen z vklesano letnico 1688 prenovljeni raški cerkvi, ki je vzdan na današnjem prostoru za vhodnimi vrati. Po zmagi rimokatoliške cerkve nad protestantizmom, ki je bil v naših krajih že močno uveljavljen, spreminja po cerkvah smer gotike. Zazidavali so ozke in visoke okenske niše, ki so poudarjale gotiko in barokizirali zvonike, kar se najbolje opazi na cerkvah sv. Primoža, sv. Ahaca, sv. Jerneja na Rašci in drugih cerkvah tistega časa. Minilo pa je okoli 450

let, da je bil ponovno krščen deček z imenom Primož.

1868. leta je Velikolaški podobar Jontez na vogalnem kamnu mlina obeležil stoletni nivo vode, ki je bila dober meter nad nivojem vode v jezu. Po pripovedovanju babice je bila voda tako visoka, da je nekaterim hišam v Dobrepolju segala do slamnatih streh.

1908. leta, kot mi je pripovedovala babica, so morale ženske z jajci obmetavati ljudi, ki so želeli pritrditi manjše spominsko obeležje 400-letnice Trubarjevega rojstva na Virantovo – Šimenovo hišo, kjer naj bi bil rojen. Zaradi Trubarja, so tudi sicer Raščani imeli same težave. Zamenjale so se Raščanke, spremenilo se je mišljenje. Ostali pa so vaški klanci in visok oporni zid cesti, ki loči potok od vasi in tam, kjer se najbolj približa, sta ohranjena mlin in žaga. Menjavali so se lastniki, kakor tudi lastniki logov ob vodi, ki so jih kosili in tako lepšali videz kraja. Cesto, po kateri so vozili seno, pa so imenovali »senena cesta« .

1935. leta Karel Zakrajšek iz Srnjaka, ki pozneje živi in zaključi svojo življenjsko pot na Velikem Ločniku, posadi lipo – lipec ob stopnicah glavnega vhoda današnje Trubarjeve domačije s soho Primoža Trubarja.

1951. leta je Trubarju pod vasjo postavljen spomenik ob 400 letnici izida njegove prve knjige. Do tedaj je še vedno veljalo, da je bil rojen v Virantovi – Šimenovi hiši.

1958. leta je v neurju udarila strela v Tmkov senik nad obokanim hlevom. Vaščani so gasili kot se je dalo, a ogenj je požiral lesen senik kot za šalo. Ognjen zubelj se je visoko dvigal nad cesto in odseval v potoku, da je odtekal kot oranžna cesta. Tmk, lastnik posestva, je senik in kaščo že drugo leto obnovil, kot je ohranjeno še danes.

1986. leta je Slovenska kulturna skupnost preuredila Tmkov dom v Trubarjevo domačijo. Verjetno so v urbarju res podatki, da je Trubar živel pod vasjo, a če zdravo razmišljamo, kot zatrjujejo, da je bi Primožev oče cerkovnik in mežnar v raški cerkvi sv. Jerneja, po vsej verjetnosti ni hodil zvoniti tako daleč in v tako strm klanec kar je še danes, zlasti za starejše ljudi prava nadloga. Po vsej verjetnosti je v času Primoževega otroštva živel z družino v poznejši Šimenovi hiši, kot je to veljalo v času moje babice in moje mladosti. A verjetno je kot vdan podložnik ali svobodnjak dobil v upravljanje – kupil ali zgradil posestvo z mlinom in žago ob vodi in je Primož od tu z 12 leti odšel v šolo na Reko in po enem letu v Trst. Vse ostalo, kar se je dogajalo pozneje, je več ali manj zapisano.

2008. leta smo praznovali 500 let rojstva Primoža Trubarja. Na občinskem nivoju so v ta namen potekale celoletne kulturne prireditve, kakor tudi v krajih, kjer je v času življenja kakorkoli deloval Primož Trubar. Hkrati je bilo izvedeno obsežno delo na Trubarjevi domačiji: izdelano je bilo novo vodno kolo žage venecianke, poglobljen jez, dobršen del struge in kamnita utrditev brežin, zlasti popolna preureditev in izgradnja novega jezua, ki je sicer dobrih 20 cm nižji od starega Tmkovega izpred leta 1986, a višina vode zadostuje za ljubiteljski pogon vodnih koles. Voda v strugi je zaradi tega hitrejša, čistejša in bogatejša s kisikom, zlasti za jezom. Novi nižji nivo vode zagotavlja, da se bodo zamočvirjeni logovi ob vodi v doglednih petnajstih letih ponovno izsušili, kajti tu ni bilo nikoli mokrišč.

Trubar Raščanom v preteklosti ni nikoli nič pomenil. Danes smo drugačni od drugih. Imamo ga vedno ob sebi in

kamor gremo je z nami. Več od njega imajo drugi, ker se z njim postavljajo in tržijo njegovo ime. A če ne poznaš Raščanov, ne moreš poznati Trubarja. Pozabljajo pa, da je živel pred 500 leti in da je nekdo do tistega časa, ko je v samostanu pisal knjigo z gosjim peresom, za to porabil celo življenje.

Danes Raščani razmišljamo drugače in se ne obremenjujemo s preteklostjo. Soočamo se s težavami današnjega časa. Preživeli smo različne družbene ureditve in, kot je dejal škof Grmič: »Vse je preteklost, rojeva se humanizem,« – nazor, ki temelji na spoštovanju človeškega dostojanstva, ki ga je zagovarjal tudi teolog Anton Trstenjak (1906–1996), svetovno priznani filozof in psiholog.

2009. leta v času gospodarske recesije, za katero so krivi samo in edino le svetovni monopolisti – tajkuni, je več ali manj opaziti zapostavljanje človeka kot še nikoli. Teza humanizma je človečnost, da ima človek pravico do dela (tako kot ima pravico do vode v studencu) in da za delo dobi plačilo, človeka dostojno življenje. Kajti s svojim delom ustvarja presežno delo, od katerega pa ni cilj samo dajati, temveč tudi jemati in pravično porazdeliti. A to je že druga zgodba, v kateri smo že bili, v kateri je bilo za vse vsega dovolj, a ga je uničila nestrpnost, zavidljivost, predvsem sovraštvo, pohlep, samoprecenjevanje in napuh. O čemer v svojem nauku govori in opozarja tudi Jezus Kristus.

Pavijo, da se družbeni red ne ponavlja, temveč le zgodovina in kaj je to elitizem – nazor, po katerem naj bi družbi vladala elita. To pa je ureditev, ki jo ne bi nikomur želeli. A to so le moja razmišljanja.

Jože Škulj

LEPO POZDRAVLJENE, DRAGE OBČANKE IN OBČANI VELIKIH LAŠČ!

Pred dvema letoma me je pot iz rodnih Malih Lašč popeljala v idilično Gornje kolpsko dolino, kjer si počasi ustvarjam prijeten dom v res lepem kotičku naše preljube domovine.

Naša vasica je razpeta na eni strani med mogočno Loško steno, na sredini doline se vije lepotica Kolpa, na drugi strani pa se kažejo obronki planin Gorskega Kotarja s prelepim najvišjim vrhom Risnjakom. Pokrajina me je fascinirala, saj se z lahkoto lahko primerja s podobnimi gorskimi predeli v Turčiji, Pakistanu ali Nepalju, po katerih sem pred par leti kolesaril na potovanju po Aziji. S tega potovanja je v meni še ogromno vtisov, prizorov in izkušenj, ki mi vlivajo optimizem in voljo do življenja. Še enkrat se zahvaljujem vsem, ki ste mi pomagali, in za vse pozitivne misli, ko sem s kolesom vandral po azijskih planjavah.

Z največjim veseljem se vračam na obisk k domačim in prijateljem v Velike Lašče. Rad se tudi pridružim prijateljem na rekreaciji košarke v odlični novi športni dvorani. Zadnje mesece pa je v meni dozorela misel, da ob koncu študija turizma na Bledu, manjka mi namreč samo še diploma, naredim nekaj za turistični razvoj in promocijo odmaknjene osilniške doline. Z organizacijo teka bi rad v prihodnosti privabil več turistov, ki bodo našo dolino

izbrali za aktivni oddih v neokrnjeni naravi ob reki Kolpi. Naši kraji se nahajajo v turističnem območju Po Kolpi in Gorjancih.

Praktični del mojega zaključnega študijskega dela bo obsegal organizacijo športno-turistične prireditve: Tek Petra Klepca, ki bo potekal v soboto, 27. junija 2009, ob 10. uri v Osilnici. Sam bom nastopal kot predsednik organizacijskega odbora. Lepo vabim vse športnike in športnice, da se udeležite tega rekreacijskega teka. Startnine ne bo, dobrodošli pa so prostovoljni prispevki. Vsak udeleženeec teka bo prejel spominsko priznanje in malico, zmagovalci kategorij pa tudi medalje in nagrade. Vabljeni pa tudi vsi ostali, da pridete morda samo spodbujati prijatelje pri teku. Če pa ste bolj športnega duha, se lahko podaste v raziskovanje bližnjih naravnih in kulturnih znamenitosti: sprehodite se lahko do izvira Kolpe, se povzpnete na mogočno Loško steno, ki kraljuje nad dolino, ali si ogledate znano cerkvico svetega Egidija v vasi Ribjek. Morda bi vas utegnil zamikati znameniti Mirtoviški potok, kjer še lahko najdete skoraj izumrle rečne rake. Priporočam tudi adrenalinski spust z raftom po Kolpi. Nikoli ga ne boste pozabili. Za kakršenkoli nasvet glede možnosti za izlete po okolici Osilnice ali športnih aktivnosti sem na voljo z informacijami! Če pa bo kdo pripravljen in bo imel čas, bom zelo vesel vaše pomoči pri sami organizaciji Teke Petra Klepca. Možnosti bo kar nekaj.

Po teku bo popoldne v Osilnici tudi tradicionalna etno prireditev Petrovo s kulturnim programom in zabavnim ansamblom, tako da bo tudi priložnost za druženje in zabavo.

Obiščite naše lepe kraje, ki sploh niso tako daleč od vas! Dobrodošli in se vidimo 27. junija v Osilnici!

Kako najhitreje do nas?

Po cesti Velike Lašče–Dolenja vas–Gotenica–Kočevska Reka–Petrina–Kuželj–Osilnica.

Prihodnje leto pa se bo do nas možno pripeljati tudi po novi in krajši cesti od Kočevske Reke do Osilnice.

Oddaljenost Osilnice od Velikih Lašč je 75 kilometrov, za kar se z avtomobilom potrebuje približno eno uro in 15 minut. Po novi cesti, ki bo dograjena prihodnje leto pa bo šlo še hitreje, saj bo razdalja znašala samo 54 kilometrov. Cesta uradno še ni odprta, tako da je vožnja po njej na lastno odgovornost.

Metod Marolt, Padovo pri Osilnici 9, 1337 Osilnica
Gsm: 041 602 423, Email: maroltmetod@yahoo.com

ZAHVALA

Rada bi se zahvalila in čestitala cerkvenemu pevskeemu zboru Župnije Velike Lašče za izredno lepo in ubrano petje med obredi v velikonočnem času. S svojim petjem, zlasti pa s Handlovo Alelujo so popestrili cerkveno bogoslužje in mislim, da lahko zapišem: obogatili so naša praznična doživetja. Tudi zaradi tega sem še dodatno ponosna na svoj kraj, svoj dom – na Velike Lašče.

Tatjana Devjak

KO MOKRIŠČE POTREBUJE VODO, SO NA VRSTI GASILCI

V zadnjem času lahko pogosto slišimo zagovornike mokrišč, ki so toliko glasnejši predvsem ob svetovnem dnevu mokrišč na raznih okroglih mizah, posvetih in prireditvah, posvečenih mokriščem in njihovemu pomenu. Pridružijo se jim še zagovorniki ptic, metuljev in raznih hroščkov, vsi s ciljem, da se te vrste ohranijo, hkrati pa kujejo razne strategije o mokriščih kot razvojnih priložnosti in izzivih za podeželje.

Gotovo imajo zamočvirjeni predeli naše Zemlje svoj pomen. Tam domujejo mnoge živalske in rastlinske vrste. Ko pa govorimo o mokriščih ali bolj po naše rečeno o močvirjih ali logovih pri nas, je slika nekoliko drugačna. V naših krajih so površine, ki jim danes rečemo mokrišča, imele drugačno podobo. Travniki so bili pokošeni – ko je šlo za logove v večini enkrat letno, tako da so tudi ptice, ki gnezdijo na pokošenih travnikih ob vodi, imele svoje mesto. Danes so te površine v veliki meri zapuščene, zaraščene, zaradi nekaterih, v preteklosti s strani pristojnih služb ponesrečenih sanacij struge Rašice zamočvirjene, na nekaterih mestih celo nedostopne. Pogled na površine ob strugi Rašice pa tudi ob drugih potokih ne daje ravno vtisa »moje dežele, lepe in urejene«.

Kakšen problem predstavljajo zaraščene površine, ki pogosto segajo do bližine naših bivališč, ali bolje rečeno skoraj do tam, kjer je trava »krojena po meri« enkrat tedensko na en cm, smo bili v naših krajih lahko priča 23. marca letos, ko se je velik požar v naravi v zelo kratkem času razširil na veliki površini pri Tomažinih. Na Upravi RS za zaščito in reševanje so v dnevno informativnem biltenu zapisali:

»Ob 11:28 je pri kmetijskih opravilih zagorela trava pri Tomažinih, občina Velike Lašče. Zaradi močne burje se je požar razširil po nestrokovnih ocenah na površino 20 ha, ki so jih gasilci s težavo pogasili. Sodelovalo je 18 prostovoljnih gasilcev iz društev Rob, Veliki Osolnik, Karlovica in Velike Lašče.«

Da so požar uspešno ustavili, preden bi se približal naselju, gre zahvala le požrtvovalnim gasilcem, ki so tako kot vedno ob podobnih primerih, pustili svoje delo in načrte za tisti dan in odhiteli »na pomoč« v Tomažine.

Lahko si samo postavljamo vprašanje, kaj bi bilo, če se ne bi tako hitro odzvali, če bi veter še malo bolj potegnil, če bi lanska, predlanska in še kakšna trava še malo bolj zagorela in bi se ogenj približal naselju. K sreči se je po njihovi zaslugi vse dobro izteklo.

Morda je ob tem kdo videl veličino in pomen gasilskega prostovoljstva, morda jim je kdo rekel hvala, morda se je kdo tudi zamisli, koliko ptic, ki so gnezdile, je ostalo v ognjenih zubljih.

Morda pa bo kdo pomislil tudi na to, da bi bilo naše logove treba očistiti, jih narediti dostopne ter spodbuditi tiste, ki bi jih bili pripravljeni kositi. Tako bi bila naša dolina ob vodi lepa, »kosci« bi imeli kje gnezditi, znižala pa bi se tudi stopnja tako požarne kot poplavne ogroženosti.

V. V.

Milan ZELNIK

(1928–2009)

V SPOMIN

V deželo je prišla pomlad, a ti, spoštovani Milan, si odšel od nas. Ni težjega trenutka v življenju, kot je izguba dragega moža in očeta. Iskreno težko je tudi slovo od sodelavca, ki je vse svoje življenje posvetil zadrugi in kmetijstvu.

Spoštovani Milan, ne najdem dovolj besed, da bi opisal tvojo življenjsko pot; kako si ljubil rodno grudo in nikoli v življenju ti ni bilo težko storiti vsega za napredek. Luč sveta si ugledal pred dobrimi 80 leti, v rodni vasi Laporje kot četrti otrok vaše družine. Že ob rojstvu so ti bile v zibel položene dobre lastnosti – poštenost, delavnost in ljubezen do zemlje. Mladosti nisi preživljal ob igranju, ampak ob delu s svojimi starši na kmetiji. Ljubezen do kmečkih opravil je bila v tvoji duši vse dni tvojega življenja. Zavedajoč se da je v življenju potrebna izobrazba, si kot kmečki fant šel nabirat znanja v gimnazijo v Ljubljano, a ta šolska leta ti je prekinila vojna. V povojnem času, ko so se začele množično ustanavljati kmetijske in obdelovalne zadruge, si bil ti eden prvih, ki so delo začeli opravljati v Zadrugi v Turjaku. Po letu 1960 so se zadruge zaradi politične volje začele združevati, zato ste v začetku leta 61 zadrugo Turjak priključili zadrugi Velike Lašče, kjer si prevzel odgovorno delovno mesto komercialista, ki si ga opravljal vseh 28 let službovanja. V tem času je bilo gospodarstvo v velikem vzponu, kar se je izražalo tudi v posodabljanju kmečkih gospodarstev. Nabava traktorjev in ostalih priključkov ter gradnja hlevov so šli skozi tvoje roke in še danes smo ti hvaležni, saj brez tvoje pomoči takega napredka v naših krajih ne bi bilo.

Bil si človek, ki je znal s svojo duhovito besedo in poštenostjo ustvariti ugled in zaupanje povsod, kjer si se je pojavil, zato so bile še kako resnične besede, da tebe, Milan, pozna vsa Ljubljana. Tudi sodelavci se te spominjamo v najlepši luči in velikokrat nanese pogovor na tvojo neizčrpano energijo, ki si jo znal na humoren način deliti med nas. Živel si povezan z zadrugo in vedno, ko smo se srečali, si povprašal kako gre poslovanje, pa čeprav je minilo že 20 let, kar si odšel v zaslužen pokoj. Vpet med zaposlitvijo v zadrugi in delom na domači kmetiji, ki si ga z veliko vnemo opravljal, dokler so ti dovoljevale moči, si veliko svojega časa posvetil tudi KS Turjak kot dolgoletni predsednik. Vemo, da so ti bili v veliko oporo žena in tvoja dva otroka, ki so ti dajali notranjo moč, da si zmožni vse, kar si si zastavil.

Ko stojimo na mestu, kjer bo kraj tvojega večnega počitka, bi se ti, dragi Milan, v imenu KZ Velike Lašče rad zahvalil za tvoja velika dela in prizadevanja. Tvoje življenjsko delo pušča globoko sled in spoštovanje pri nas vseh. Hudo nam je v tem trenutku slovesa in čutimo neizmerno bolečino. Pogrešali te bomo, pogrešali bomo tvojo vedrino, optimizem in smeh.

Hvala ti, Milan, za vse.

Tvojim domačim pa izrekamo iskreno sožalje.
Kmetijska zadruga Velike Lašče

ZADNJE SLOVO OD USTANOVNEGA PREDSEDNIKA KUD-A MARIJ KOGOJ

Milan Zelnik je bil prvi, ki je na sestanku mlade dramske skupine Turjak 18. maja 1956 predlagal ustanovitev kulturnega društva.

V ponedeljek, 16. marca, je do nas prišla presenetljiva žalostna vest, da je umrl prvi predsednik kulturnega društva KUD Marij Kogoj Turjak.

V začetku leta 1956 so bili takratni Turjaški mladinci zelo

Dramska skupina Turjak, kasnejši ustanovitelji KUD Marij Kogoj (1956).

ambiciozni. Samoiniciativno so se vključevali v družbeno življenje. V tistem času je bila zelo aktivna in znana dramska skupina mladih Turjačanov, ki jo je vodil kasnejši predsednik kulturnega društva, Milan Zelnik. Na sestanku dramske skupine, ki se je takrat pripravljala na uprizoritev Jurčičevega Desetega brata, je Milan Zelnik med drugim predlagal ustanovitev KUD-a. Vsi prisotni so se s tem predlogom strinjali in datum 18. maj 1956 je tako postal »rojstni dan« KUD-a. Zastavilo se je vprašanje, kako naj se bodoče društvo imenuje. Podan je bil predlog, da naj bi se KUD imenoval po skladatelju Mariju Kogoj, ki je veliko časa preživel in ustvarjal na Gradežu. Verjetno je v tej vasi in okolici tudi dobival navdih za svoje ustvarjanje. Ta predlog je bil predstavljen sorodnikom, ki so tričlanskemu odboru KUD-a do-

Milan Zelnik je bil pravi mojster pri motivaciji ljudi za delovne akcije (Priprava cestišča za asfalt na Gradež, maj 1990).

Govor Milana Zelnika pri odprtju že asfaltne ceste na Gradež (Junij 1990).

volili uporabo skladateljevega imena za poimenovanje našega KUD-a. V tem odboru je bil tudi Milan Zelnik, ki je osebno poznal skladatelja in njegove potomce, saj je skladatelj velikokrat hodil peš čez Laporje na Rašico in nazaj (prvi pohod po Kogojevi poti leta 2007).

Prvi predsednik nadstrankarskega kulturnega društva je postal, že v tistih letih eden redkih naprednjakov, Milan Zelnik. Prav njemu smo današnje generacije hvaležne, saj je bil aktivni član v društvu več kot 50 let

in je s svojo vsestranskostjo ter iznajdljivostjo vseskozi pomagal pri razvoju ljubiteljske kulture.

50. obletnico ustanovitve KUD-a Marij Kogoj smo praznovali junija 2006. Za to priložnost smo povabili tudi vse takrat še živeče ustanovitelje društva. Slavnostni govornik na prireditvi je bil prvi predsednik Milan Zelnik. S ponosom je ugotovil, da je prav kulturno društvo tista vrednota, ki jo moramo čuvati in vztrajno dograjevati. Prav iz kulturnega društva Marij Kogoj izhajajo prekaljeni ljudje, ki so uporabni in uspešni še pri marsičem drugem.

To si dokazoval že ti, saj si bil z vodenjem in požrtvovalnim delom kot predsednik Krajevne skupnosti in tudi v drugih organizacijah enostavno nepogrešljiv. Bil si sbodbuda za vse krajanje, saj si znal pridobiti in motivirati lokalno prebivalstvo tudi za udarniška dela, ki jih danes mnogi pogrešamo. Milan, hvala ti za tvoje plodne ideje pri ustanovitvi nadstrankarskega kulturnega društva takrat in za delo v njem do smrti.

Od velikega delovnega ideologa in sokrajana, Milana Zelnika, smo se poslovili na pokopališču v Skocjanu v petek, 20. marca 2009.

Hvala ti in želimo ti miren počitek! Ne

bomo te pozabili.
KUD MARIJ KOGOJ, TURJAK

Milan Zelnik kot slavnostni govornik na 50. obletnici ustanovitve KUD-a Marij Kogoj (junij 2006).

V sredini Milan Zelnik razlaga pohodnikom, da je prav tu srečeval skladatelja Marij Kogoj (Laporje, sept. 2007).

V SPOMIN NA HARMONIKARJA SREČOTA GORŠIČA

*Dragi Srečo, čeravno narava vse spremeni,
ostajaš v naših srcih domoljuben tudi v večnosti.*

V soboto, 28. marca, smo se za vedno poslovili od rojaka z Gradeža, Srečota Goršiča. Že v zgodnjem otroštvu je kazal svoj glasbeni talet, zato je pri sveti birmi v Škocjanu za dar prejel diatonično harmoniko. Z vztrajnostjo jo je kot samouk kmalu obvladal in tako postal eden redkih harmonikarjev v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Vse bolj je postajal iskan, tako da so ga leta 1956 povabili celo na ohcet v Dolenjske Toplice. Kot vsi mladi fantje, je odšel tudi Srečo s trebuhom za kruhom v zahodno Evropo. Čeprav je bil večkrat utrujen od dela, je ob večerih vseeno poprijel za harmoniko in zaigral narodne pesmi, s čimer je dvigoval samozavest našim zdomcem. Po prihodu iz zahodne Nemčije, si je ustvaril družino in dom v Stražišču pri Kranju, vendar Gradeža ni pozabil in se je sem vračal ob vikendih. Vse generacije smo ga imele za pravega soseda, saj je bil vseskozi zgleden član skupnosti. Junija 1990 je bil sotvorec 1. srečanja harmonikarjev na Turjaku, nastopil pa je tudi na naslednjih srečanjih. V letu 2008 si je izrecno želel nastopiti na omenjenem srečanju, da bi s svojo prisotnostjo spodbudil pranečaka Srečkota, vendar je to preprečila bolezen. V tolažbu mu je lahko dejstvo, da je pranečak Srečko v istem času poprijel za harmoniko, ki jo je dobil za sveto birmo prav od strica Srečota in bo s tem nadaljeval družinsko tradicijo.

HVALA TI, SREČO, ZA VSE!

Organizatorji srečanja Turjaški harmonikar

*In življenje je to,
kar v njem cvete,
recimo kostanji,
in potka ki med kostanji gre,
in dnevi nevsakdanji.*

E. Fritz

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, našega atka in ata

Srečota GORŠIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom Gradeža pri Turjaku – njegove ljube rodne vasi, kamor se je tako zelo rad vračal – da ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za podarjeno cvetje, sveče, izrečena sožalja in besede tolažbe.

Iskrena hvala vsem!

Vsi, ki smo ga imeli radi in ga bomo vedno imeli v naših srci: žena Ivi in hčerke Anita, Anja ter Nevenka

ZAHVALA

Tiho nas je zapustila naša draga mama

Kati ŽUŽEK

z Rašice.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vaščanom, ki so ji pripravili slovo z domače Rašice, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem in gospodu Zakrajšku za pogrebne storitve.

Njeni najdražji

*In moja duša krila je razpela
za pot v daljave brez bregov,
skoz pokrajine tihe je letela,
kot da letela bi domov.*

(Joseph von Eichendorf)

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta,
strica, dedka in pradedka

Jožefa ZABUKOVCA

z Jakičevega

se prav lepo zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter darovali za maše. Hvala gospodu župniku Vladimirju Jaksetiču za lepo opravljen obred, hvala pevcem cerkvenega zbora za ganljivo petje in pogrebni službi Zakrajšek za opravljene storitve. Hvala vsem, ki ste ga lepo pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Zdenka, sin Jože, snaha Cvetka, vnuki Borut, Hermina in Joško in pravnukinje Bona, Teja in Mojca ter vsi ostali sorodniki.

*Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.
(Dante)*

ZAHVALA

ob smrti

Milana ZELNIKA

z Lapor.

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam v času bolezni in smrti stali ob strani. Sosedom, osebju zdravstvenega doma Velike Lašče, gospodu župniku, obema govornikoma, gospodu Zakrajšku in vsem, ki ste se poslovali od njega ter darovali cvetje in sveče.

Vsi njegovi

*Zakaj, le zakaj si tožna smrt prišla prezgodaj,
je bolezen ti odprla vrata.
O Bog daj da so rajni se odprla na stečaj
nebeška vrata.
Odšla si tiho, mirno, za večno si zaspala,
življenju na zemlji slovo si dala.
Za nas slovesa ni, saj duh tvoj med nami tu živi
vse do konca tudi naših dni, ko smidemo
se vsi nad zvezdami.*

ZAHVALA

ob smrti naše drage žene, mame in babice

Marije TEKAVEC

(1942–2009) z Velikega Osolnika

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče in za maše. Hvala vsem, ki ste namesto cvetja darovali v dobrodelne namene, še posebej hvala tistim, ki ste darovali za obnovo farne cerkve Rob. Posebna zahvala župnikom za opravljen obred pokopa, dr. Edu Skulju, dr. Francu Oražmu iz Skocjana in g. Francu Skulju iz Dobropolja in domačemu župniku g. Vinku Šegi za somaševanje in obisk na domu.

Lepa hvala pevcem iz Velikih Lašč in Roba ter gospe Magdi Petrič za lep poslovilni govor.

Hvala zdravstvenemu osebju Zdravstvene postaje Velike Lašče za spremljanje ob njeni bolezni in Marku Zakrajšku za vse njegovo delo.

Hvala še enkrat vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, z nami žalovali in zanjo molili.

Žalujoci vsi njeni

*Brez slovesa si odšel,
a v naših srcih vedno boš živel.*

Mnogo prezgodaj nas
je zapustil naš skrbni mož, ati in ata

Anton GORJUP

z Gornjih Podpoljan

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vso pomoč in tolažbo. Hvala za izrečena sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Posebna zahvala dr. Lidiji Šmalc in osebju zdravstvenega doma Ribnica, gospodu župniku Vladimirju Jaksetiču za lepo opravljen obred, gospodu Jožetu Maroltu za poslovilne besede, pevcem za ganljivo zapete pesmi in pogrebni službi Zakrajšek.

Še enkrat hvala vsem, ki ste bili v težkih trenutkih z nami in ste našega ata v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

Ob smrti našega ljubljenega

Staneta

Hvala vsem,

ki ste z nami, ko joka naše srce.

Žena Slava z otrokoma Marušo
in Klemenom z družinama.

KINO - VELIKE LAŠČE KINOPROGRAM ZA JUNIJ 2009

PETEK AMERIŠKA USPEŠNICA – KRIMINALNA ROMANTIČNA DRAMA

29. MAJ **REVNI MILIJONAR**

OB 20.00 18-letni Malik, sirota iz indijskega sluma, se na kvizu Lepo je biti milijonar znajde pred zadnjim vprašanjem, toda preden bi lahko odgovoril, ga odpeljejo na zaslišanje. Policija ga osumi goljufije, zato prične fant pripovedovati svojo slikovito življenjsko zgodbo o bratski ljubezni in rivalstvu, o neuslišani ljubezni, ki ji je vedno zvesto sledil, in o nemogočih življenjskih razmerah ter usodah revnih ljudi, ki kljub neenakosti v družbi nikoli ne obupajo nad življenjem. Film je prejel zlati globus za najboljši film, režijo, scenarij in glasbo ter kar 10 nominacij za oskarja. DOLŽINA: 120 minut.

NEDELJA MAKEDONSKA USPEŠNICA – GLASBENI BIOGRAFSKI DOKUMENTARNI FILM

31. MAJ **TOŠE**

OB 18.00 V subtilnem vpogledu v zakulisje nastajanja angleškega glasbenega albuma tragično preminulega makedonskega zvezdnika z angelskim glasom in stasom Tošeta Proeskega potujemo od Jamajke, kjer je glasba nastajala, do snemalnega studia v Londonu in še naprej, v čas po njegovi smrti in posledičnega žalovanja po vsem svetu. Na poti se razkriva silna strast, pogum, hrepenenje in ljubezen do glasbe, ki so zaznamovali mladega pevca. DOLŽINA: 80 minut.

PETEK AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJSKA DOMIŠLIJSKA PUSTOLOVŠČINA

5. JUNIJ **VARUHI**

OB 20.00 Režiser vizualnih spektaklov 300 in Zora živih mrtvecev s pomočjo kulturnega grafičnega romana na velika platna prinaša zgodbo o času in kraju, kjer so superjunaki del vsakdana. Čeprav so se zaradi nerazumevanja oblasti številni upokojili, jih skrivnostni umor kolega znova združi. Pod vodstvom maščevalca pravice Rorschacha odkrijejo zaroto svetovnih razsežnosti, a da bi svet in sebe rešili pred pogubo, se morajo podati na nepozabno avanturo, polno vratolomne akcije in osupljivih prizorov. DOLŽINA: 163 minut. (ZVIŠANE CENE VSTOPNIC)

PETEK AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJSKA KRIMINALKA

12. JUNIJ **HITRI IN DRZNI 4**

OB 20.00 Dominic Toretto vozi po ulicah Los Angelesa, kot da so njegovo kraljestvo. Njegova ekipa je prepričana, da v resnici tudi so. Vse dneve sestavlja in popravlja izjemno zmogljive dirkalnike, pri katerih ni pomemben model, ampak dodaten računalniško nadzorovan pogon, ki jim omogoča neverjetno hitrost. Ponoči tekmuje z vsakim, ki si ga upa izzvati. Dirke so ulična predstava, plemenski zbor, adrenalinsko bojišče, kjer vlada nenadzorovana hitrost. Dominik je zvezda tega dogajanja in nepremagljiv. DOLŽINA: 107 minut.

PETEK AMERIŠKA USPEŠNICA – KOMEDIJA

19. JUNIJ **STARI, RAD TE IMAM**

OB 20.00 In kakšna je zgodba? Peter Klaven (Paul Rudd) je uspešen nepremičninski agent, ki ob zaroki s svojim šanjskim dekletom Zooney (Rashida Jones) spozna, da nima nobenega moškega prijatelja, ki bi lahko bil njegova poročna priča. Podaja se na več »moških zmenkov«, da bi našel najboljšega prijatelja, seveda pa to privede do vrste nerodnih in komičnih zapletov. Spozna Sydneyja Fifa (Jason Segel), uživaškega, karizmatičnega fanta, ki je Petrovo popolno nasprotje. A nasprotje se privlačijo, pravijo, in možaka vzpostavita tesen odnos. A bolje ko se razumeta, bolj trpi Petrova zveza z Zooney, zato se mora Peter nazadnje odločiti in izbrati med novim najboljšim prijateljem in svojim dekletom. Na dveh stolčkih očitno ne more sedeti. DOLŽINA: 105 minut.

NEDELJA AMERIŠKA USPEŠNICA – ANIMIRANA PUSTOLOVŠČINA

21. JUNIJ **POŠASTI PROTI NEZEMLJANOM**

OB 18.00 Ko na dekle iz Kalifornije, Susan Murphy (Reese Witherspoon), na poročni dan iznenada trešči meteor, v trenutku zraste v 15-metrsko velikanko. Pridrvi vojska, ki Susan ujame in jo odpelje v tajno vojaško oporišče. Tam ji izberejo pošastno ime – Agromnika – in jo zaprejo k družini drugih nenavadnih pošasti, ki jo sestavljajo genialni dr. Ščurek (Hugh Laurie), mišičasti pol opičnjak, pol riba Manjkajoči člen (Will Arnett), želatinasti in neuničljivi BOB (Seth Rogen) ter 105-metrski ličinka Insektozaver. DOLŽINA: 90 minut.

PETEK AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJSKI FILM

26. JUNIJ **PRENAŠALEC 3**

OB 20.00 Neustrašni prenašalec Frank Martin se še v tretje znajde pred nemogočo nalogo, saj ga brez-kompromisni zločinci prisilijo, da se z ugrabljeno hčerko ukrajinskega uradnika poda na pot preko celotne Evrope, od francoskega Marseilla do Odesse ob Črnem morju. Da ne bi mislil na beg, mu kriminalci na zapestje namestijo bombo, ki bi jo razneslo, če bi se preveč oddaljil od avtomobila. Toda drzni Frank poskrbi, da nepridipravi kmalu okusijo pravi pomen dirkaških mojstrov in trdoto njegovih pesti. DOLŽINA: 104 minute.

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
 GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
 GSM: 031/356 668
 TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

Obvestilo za medije

V zadnjem mesecu je bilo Društvo za pomoč trpečim in bolnim – Rdeči noski večkrat obveščeno, da se v bližini nakupovalnih središč in na raznih javnih dogodkih na območju Ljubljane in Kranja pojavljajo ekipe, ki se pretvarjajo, da z nagradno igro zbirajo sredstva za Rdeče noske. Obveščamo vas, da ti ljudje, ki imajo običajno s sabo cekar, v katerem so srečke, niso nikakor povezani z Rdečimi noski, temveč se lažno izdajajo za naše podpornike. Opozarjamo vas, da izdelkov od teh oseb ne kupujete, temveč takoj obvestite policijo, če naletite nanje.

Vse promocijske dejavnosti društva izvajajo ljudje, ki nosijo priponke, da so člani društva, se na vašo željo identificirajo in vam ob nakupu penastih noskov ali majice izdajo originalni račun društva. Društvo ne izvaja nagradnih iger. Vse tovrstne dejavnosti so poprej tudi najavljene na naši spletni strani.

mag. Livija Rojc Štremfelj, vodja projekta
 Društvo za pomoč trpečim in bolnim Rdeči noski

Telefon: 0599 26363 Mobitel: 031 508 734
 e-pošta: livija@rdceinoski.org , www.rdceinoski.org

Peter Kučevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica. gsm 041 761-769

NOVO

Končno na SAT tudi POP TV, Kanal A in TV 3!

UGODNO:

državne subvencije pri nakupu SAT sistemov,
 v primeru slabega sprejema SLO-1 in SLO-2.

» Če
 mislite,
 da je
 življenje
 tekma,
 se boste
 vrteli v
 krogu.«

(Carol ...)

Zavod za prostorsko,
 komunalno in
 stanovanjsko urejanje
 Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih, vodilna mapa po novih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
 Taborski c. 3 v Grosuplju
 in po telefonu
(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

Vabimo vas v zobno ordinacijo PreNaDENT v Dragi, v CUDV Draga na Igu, kjer hitro in kvalitetno poskrbimo za zdravje vašega zobovja in vam zagotovimo lep nasmeh.

Ponujamo estetske plombe, protetično oskrbo, zdravljenja zob in dlesni, beljenja, implantate.

PreNaDENT

Novo! BREZBOLEČINSKO DELO z uporabo najnovejšega LASERSKEGA SISTEMA

Draga 1, IG
tel: 040 934 000

Naročanje vsak delavnik od 8.00 do 18.00.

Želite zanesljivo* shujšati,

oblikovati telo in izboljšati počutje?

Uspelo vam bo z revolucionarno, svetovno uveljavljeno **metodo Linea Snella®!** Uspeh vam zagotavljamo s **pisnim jamstvom!**

Ob vpisu v idealni program vam podarimo 5 anticelulitnih terapij ali mesec vibracijske vadbe gratis!

AKCIJA velja do 10.6.2009

05 993 10 23

Rezervirajte svoj termin za brezplačen pregled in posvet.

Linea Snella
SLIM IN HARMONY
www.lineasnella.si

* V povprečju 98,9 % obiskovalk naših centrov ne le doseže, temveč preseže zastavljene cilje.

Linea Snella - Grosuplje, Brezje pri Grosupljem 91 - Sončni Dvori

CVAR MIRO
Prvomajska cesta 12
1317 Srednjača

**KLESANJE ČRKE IN OBNOVA
IZDELAVA GALANTERIJE IZ MARMORJA IN ONIKSA
SLIKANJE NA PLATNO Z OLIJEM**

Tel: 01/836 01 71
GSM: 041/95 84 71

MINIBAGER 6 TON

- **izkopi**
- **planiranje**
- **pikiranje**

V mesecu juniju ura SAMO 21 EUR + DDV!

Tu'fra
d.o.o.
TURJAK 59, TURJAK
GSM: 041 772 711

RENAULT

KLANČAR, D.O.O.
Grozničkova 11 1000 Ljubljana
(Rudnik - ob Dolenjski cesti)
Telefon: 01/42 72 001
E-mail: klancar@dealer.renault.si

POOBlaščen servis za vozila RENAULT
MENJAVA IN SHRANJEVANJE PNEVMATIK
PNEVMATIKE SAVA, MICHELIN, KLEBER, KORMORAN
LIČARSKO KLEPARSKA DELA
NOVA IN RABLJENA VOZILA

Vrtnarske storitve

Urejanje in vzdrževanje vseh zelenih površin, ter podiranje in obrezovanje dreves

Bojan Matijasec s.p.

Tel: 070 666 738/
070 564 362
E-mail: bojan.matijasec@amis.net
Web: www.vrtnarstvo-matijasec.com

»Ekologija je naša vizija«

Smo mlado, sodobno podjetje, ki svojo dejavnost opravlja v Šmarju - Sapi - Peskopol Šmarje.

Zadovoljstvo naših kupcev je naša prva skrb in vedno storimo vse, da bi bili kar najbolj zadovoljni z nami. Znanje, sodobna tehnologija, preciznost in korektnost so pojmi, ki kreirajo našo vsakodnevno poslovanje.

- Proizvodnja, dobava in vgradnja svežih betonskih mešanic
- Proizvodnja in dobava kamenih agregatov
- Zbiranje gradbenih odpadkov

**ZA INFORMACIJE TER NAROČILA BETONA
POKLIČITE NA 031/680 390**

KG - EKO, d.o.o. Tel.: 01 787 52 00 E-pošta: kontakt@kg-eko.si
Ljubljanska 16 B Fax: 01 787 43 07
1293 Šmarje Sap Gsm: 031 680 390

PSOGLAVSKI DNEVI v Sodražici 09`

petek, 3. julij 2009

•PERO LOVŠIN s skupino•
•NATALIJA VERBOTEN s skupino•

sobota, 4. julij 2009

DAN ŠPORTA & VAŠKI VEČER
odbojka na mivki, nogometni turnir,...

nedelja, 5. julij 2009

TRŽNI DAN

z ansamblom FRANCA MIHELIČA
pekel se bo "SODRAŠKI VOL"

Vaše ideje in želje
pri nas dobijo obliko

INDIHAR TS

svetujemo, projektiramo, proizvajamo in dostavljamo
sedežne garniture in drugo oblažinjeno pohištvo

BOJAN INDIHAR S.P.

Trubarjeva cesta 59, 1315 VELIKE LAŠČE
Telefon: 01 78-730-79, Mobitel: 041-79-59-31

pestra izbira tkanin, umetnega usnja in usnja

TRGOUP

TEHNIČNA TRGOVINA

Velike Lašče

tel.: 01/78 81099

tel./fax: 01/78 81039

**Pri
nas
dobite
vse!**

KOLIDAR PRIDITIV

SOBOTA, 30. MAJ, od 8.00 ure dalje
Podhojni hrib
**ENDURANCE IN SPRETNOSTNO
JAHANJE**
(Konjeniško društvo Podhojca)

SOBOTA, 20. JUNIJ
Podhojni hrib
**DAN ODPRTIH VRAT KD
PODHOJCA**
(Konjeniško društvo Podhojca)

NEDELJA, 31. MAJ, ob 9.00 uri
Rašica–Sv. Primož
**TRADICIONALNI POHOD NA SV.
PRIMOŽ**
(TŠD Rašca)

NEDELJA, 21. JUNIJA, ob 14.00 uri
Karlovica
**DRUŽINSKO
KOLESARJENJE
PO MOKRIŠČU**
(Zavod Parnas in TVD Partizan
Velike Lašče)

**PRIREDITVE OB OBČINSKEM
PRAZNIKU (4.–7. JUNIJ 2009)**
Program na strani 4, 5

NEDELJA, 7. JUNIJ
Retje
**PREDSTAVITEV LEVSTIKOVEGA
BUČELSTVA POHODNIKOM PO
VELIKOLAŠKI KULTURNI POTI**
(Čebelarsko društvo Velike Lašče)

SOBOTA, 4. JULIJ, ob 18.00 uri
Podružnična cerkev na Veliki Slevici
**VELIKOLAŠKI
POLETNI FESTIVAL
KONCERT ŠKOTSKIH
NARODNIH PESMI
ZA SOPRAN IN KLAVIR**
(Občina Velike Lašče in Javni zavod
Trubarjevi kraji)

ČETRTEK, 11. JUNIJ, ob 20.00 uri
Trubarjeva domačija, Rašica
**3. TRUBARJEV ČETRTEK z Alenko
Puhar**
(Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 11. julij od 8.00 do 13.00 ure
Trg pred Levstikovim domom,
Velike Lašče
MEDENA TRŽNICA
(Čebelarsko društvo Velike Lašče)

SOBOTA, 13. JUNIJ, od 8.00 do 12.00 ure
Trg pred Levstikovim domom
3. VELIKOLAŠKA TRŽNICA
(Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 13. JUNIJ, ob 19.00 uri
Levstikov dom, Velike Lašče
**DUNJYANA – predstava orientalskega
plesa**
(ŠD Lotusov cvet)

SOBOTA, 18. JULIJ, od 8.00 do 12.00 ure
Trg pred Levstikovim domom
4. VELIKOLAŠKA TRŽNICA
(Javni zavod Trubarjevi kraji)

TURJAŠKI VITEŠKI DNEVI
(17.–28. JUNIJ)
Program na strani 15